

ÅRSBOK

2012

Året som gått
på Institutet för
Näringslivsforskning

ÅRSBOK
2012

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

Redu fuskning

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

V

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

Date: Monday, November 20, 2012
Page: 8
Region: USA
Edition: 01

are being mass produced

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

© INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING
BOX 55665
102 15 STOCKHOLM
WWW.IFN.SE
INFO@IFN.SE

ISSN 1654-0824
ISBN 978-91-7204-740-2

TEXT: INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

FORMGIVNING: IRONS DESIGN & INF
TRYCK: ELANDERS SEVRIGE AB
FOTO: Fredrik Eriksson, Elisabeth Gustafsson, Bosse Johansson, MostPhotos.com, Dina Neiman, Elisabeth Precht, m.fl.

Höginkomsttagare tjänar mest på 3:12-reglerna

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

Daniel

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

UNDER STRECKET

Vikingarna hämmade tillväxten

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

Blir vi grann

... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...
... och är en viktig del av den svenska näringslivet. ...

SID

7 VD HAR ORDET

9 OBEROENDE FORSKNING

10 STYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

12 STYRELSEN

14 MEDARBETARE

30 FORSKNINGSPROGRAM

31 Globaliseringen och företagen

40 Entreprenörskapets ekonomi

52 Tjänstesektorns ekonomi

59 Elmarknadens ekonomi

63 Enskilda forskningsprojekt

68 FORSKNINGEN I SAMMANDRAG

75 PUBLIKATIONER OCH AKADEMISKA SEMINARIER

76 Svenska publicerade artiklar

78 Engelska publicerade artiklar

82 Artiklar i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer accepterade för publicering

84 Working Papers

87 Policy Papers

87 Böcker på svenska

88 Böcker på engelska

89 Avhandlingar

89 Populärvetenskap och recensioner

90 Forskningsöversikter

90 Nyhetsbrev

91 IFN:s seminarier

94 Brown bag-seminarier

96 UTLÄNDSKA GÄSTFORSKARE

97 En gästforskare berättar

98 Förteckning över utländska gästforskare

100 PUBLIKA AKTIVITETER

102 Policyseminarier

108 Årets bokproduktion

110 Medverkan i externa konferenser och seminarier

113 Närvaro i media

115 IFN-forskares närvaro i *Ekonomisk Debatt* och *DN Debatt*

118 FINANSIÄRER

Forskning med hög kvalitet

IFN:s vision är att leverera forskning av högsta internationella kvalitet på områden av central betydelse för näringslivets utveckling. Vi betonar därför vikten av näringspolitisk relevans i frågeställningarna och förmågan att kommunicera resultaten till forskarkollegor, ledande beslutsfattare och opinionsbildare. Förmågan att ställa och svara på näringspolitiskt relevanta frågor är vårt viktigaste konkurrensmedel.

”De frågor vi väljer ska vara relevanta för näringslivets utveckling, utan att vi för den skull tummar på kvalitetskraven.”

MAGNUS HENREKSON

POLICYRELEVANT FORSKNING och vetenskaplig kvalitet står inte i motsatsställning till varandra. Tvärtom. Vår ambition är alltid att använda de bästa tillgängliga analysverktygen för att identifiera nya och viktiga ekonomiska samband och effekter. Så genereras kunskap av långsiktigt värde, en kunskap som såväl framstående forskare som ledande experter och beslutsfattare kan dra nytta av.

Forskningsmässigt, finansiellt och personellt står IFN starkt. Under året som gått publicerade vi 53 artiklar (jämfört med 46 artiklar 2011) i internationella forskningstidskrifter och antologier varav två i de allra högst rankade tidskrifterna på sina respektive områden (se även sid. 78–81). Både vad gäller antalet utgivna arbeten och enligt vårt eget kvalitetsjusterade outputmått ligger vi högre än 2009, det tidigare toppåret i IFN:s historia. Därtill gav vi under året ut 55 working papers, vilket är det näst högsta antalet någonsin.

Inom EU fanns i slutet av 2012 cirka 2 500 institutioner och drygt 16 000 författare registrerade och rangordnade i det s.k. RePEc-systemet. Om vi jämför med alla institutioner på EU-nivå ligger IFN runt femtionde plats. Begränsar vi jämförelsen till rent privata forskningsinstitut är det bara två som ligger före oss: Institute for Fiscal Studies i London och Institute for the Study of Labor (IZA) i Bonn med över 600 registrerade forskare.

Trots svårigheter med kvantitativa jämförelser ger RePEc ändå en tydlig signal om att vi är konkurrenskraftiga. Att konsolidera dagens höga produktivitet och kvalitet i forskningen är en krävande utmaning. Till följd av det stora antalet aktörer och den kraftiga specialiseringen räcker det inte med relevanta forskningsresultat. Det krävs profilering av den enskilde forskaren i form av konferenspresentationer, externa seminarier, medverkan i media och nätverkande för att få fullt genomslag.

Vi fortsätter därför att arbeta med att introducera våra forskare i de viktigaste internationella forskarnätverken och att bjuda in ledande forskare inom våra områden för att forska hos oss i Stockholm. Det senare har i flera fall lett till regelrätta samarbeten med IFN-forskare. Som ett led i arbetet med att stärka institutets samverkan med internationellt framstående forskare har vi under 2012, liksom tidigare år, arrangerat en internationell konferens i Vaxholm: *Globalization, Organization and the Ownership of Firms*.

Samarbete med andra är en självklarhet för oss som forskningsinstitution. Våra forskare publicerar artiklar tillsammans med kollegor från andra institutioner och flera av forskarna undervisar på olika universitet och högskolor. IFN samarbetar även med andra organisationer.

Studierna inom ramen för vårt samarbete med Entreprenörskapsforum, *Entrepreneurship, Industrial Development and Growth*, slutfördes under året. Samarbetet resulterade i totalt nio vetenskapliga artiklar som publiceras i ett temanummer i tidskriften *Industrial and Corporate Change* i början av 2013.

Det fleråriga samarbetet med SNS, inom ramen för projektet Från välfärdsstat till välfärds-samhälle, kom under hösten 2012 igång på allvar med flera aktiviteter. Det är glädjande att se att projektet har en god finansiering med en bred krets av finansiärer.

Under året har flera nya forskare rekryterats: Åsa Hansson, Per Hjertstrand, Martin Olsson och Martin Ljunge. Vi har också ett par nya affilierade forskare, inte minst professor Alexander Ljungqvist, New York University, en entreprenörskapsforskare i den absoluta världstopp.

Ett viktigt mål för vår verksamhet är att vara en källa till kunskap och information om näringslivets förutsättningar och utveckling. Flertalet av institutets forskare har under året bjudits in som experter i en mängd olika policyseminarier och samtal i syfte att ge beslutsfattare bättre underlag i sina ställningstaganden. Att forskarna samtidigt aktivt arbetat med att kommunicera sina forskningsresultat till en bredare publik märks i IFN:s mediegenomslag och det stora antal debattartiklar som publicerats i ledande svenska tidningar. Som framgår av sammanställningen på sid. 115 är IFN i framkant vad gäller inlägg på *DN Debatt* av akademiskt verksamma ekonomer.

Överhuvudtaget var 2012 ett rekordår för publicering på svenska. Under året publicerades inte mindre än 33 publikationer och till detta kan läggas fyra böcker och tre antologier med IFN-forskare som redaktörer.

Större anslag har under året erhållits från bl.a. Handels Utvecklingsråd och FAS. Att våra forskare är konkurrenskraftiga i den ständiga jakten på anslag är också ett kvitto på god kvalitet och produktivitet. Samtidigt är finansieringen en av våra största utmaningar. Verksamheten kan inte rationaliseras i vanlig mening och i den mån den tekniska utvecklingen gör att forskare kan jobba effektivare och göra mer, så innebär detta bara att ribban höjs i motsvarande grad. Något som på kort sikt möjligtvis lägger sordin på utvecklingen men som i ett längre perspektiv innebär att nya horisonter kan öppnas för både forskarna och forskningen.

MAGNUS HENREKSON

Oberoende forskning

Institutet för Näringslivsforskning (IFN) är ett privat icke vinstdrivande forskningsinstitut som grundades 1939 för att forska om ekonomiska och sociala frågor av betydelse för näringslivets utveckling.

IFN ÄR EN av landets ledande forskningsmiljöer inom nationalekonomi. Med några få undantag har forskarna doktorsexamen i ekonomi. Samtliga förenas av övertygelsen att nationalekonomisk metod erbjuder ett kraftfullt verktyg för att förstå samhället.

Institutets huvudman är Svenskt Näringsliv, som svarar för cirka 30 procent av finansieringen. Den återstående delen av verksamheten, inklusive samtliga forskningsprojekt, finansieras med projektanslag från privata och offentliga forskningsfinansiärer. Anslagen får IFN och forskarna i konkurrens med andra ledande institutioner inom nationalekonomi.

VÅR UPPGIFT ÄR ATT:

- Bedriva oberoende forskning på högsta internationella akademiska nivå – baserad på nationalekonomiska metoder – inom områden som är av betydelse för näringslivet.

Öppna seminarier är en väg att sprida forskningsresultat. Här ses socialförsäkringsministern tillsammans med bl.a. IFN-forskaren Andreas Bergh debattera huruvida inkomstskillnader påverkar hälsan.

- Bidra med högkvalitativa analyser och policyrekommendationer till offentliga och privata beslutsfattare.
- Sprida forskningsresultat genom publikationer och seminarier samt genom kommentarer och analyser i media.

OPARTISK OCH OBEROENDE FORSKNING

IFN:s forskning är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet karakteriserar all forskning och analys som bedrivs vid institutet. Ingen forskningsfinansiering, varken personlig eller institutionell, accepteras för ett projekt med ett stipulerat eller förutbestämt resultat eller politiskt förhållningssätt.

”Professionell integritet och objektivitet karakteriserar all forskning och analys som bedrivs vid IFN.”

Nyfikenhet är nyckeln

Med nyfikenhet som drivkraft kan mycket uträttas. Nyfikenhet driver oss att fråga varför och ta reda på hur något kan göras annorlunda. Nyfikenhet gör att vi ifrågasätter sakernas tillstånd och ständigt tänjer på gränser. Nyfikenhet driver utvecklingen framåt.

DEN SOM ÄR NYFIKEN erkänner villigt att han eller hon inte vet allt men att sanningen bör sökas med olika metoder inom skilda discipliner. I denna grupp finner vi forskarna på IFN. De förenas av övertygelsen att nationalekonomisk metod är ett kraftfullt verktyg för att förstå samhället. Deras forskning ger oss insikter om sakförhållanden och möjligheter så att beslutsfattare kan fatta informerade val. Forskningsresultaten ger alla tillfälle att lära vad som blev bra och vad som blev mindre bra. Se saken från olika utgångspunkter. Tänka i nya banor och kanske även ändra ståndpunkt.

IFN är en plattform för och ett nätverk av forskare inom nationalekonomi. Här föds idéer och ges förutsättningar för kunskapsförmedling inom denna disciplin. Något som är centralt i dagens komplexa värld där det krävs utredande underlag för att rätt kanalisera både utvecklingskraft och omställningsförmåga. Utan sådana underlag har vi svårt att delta i och bidra till utvecklingen i dagens föränderliga värld.

IFN är också en plantskola för forskare som efter en tid går vidare till centrala befattningar i akademi, näringsliv och offentlig administration. Faktum är att Lars Nabseth, Åke Ortmark, Bengt Rydén och många fler infly-

tellerika svenskar varit forskare på IFN eller Industriens Utredningsinstitut (IFN:s föregångare) under någon del av sina karriärer. Och de ingår fortfarande i IFN:s alumninätverk. Här finns ovärderlig kunskap från i går, i dag och om i morgon.

IFN är något så ovanligt som ett svenskt privat forskningsinstitut. I grunden spelar det inte någon roll hur forskningen finansieras, av privata eller offentliga finansärer. Mångfalden är det viktiga, att forskning i Sverige finansieras på olika sätt. Pluralism skapar en dynamik och ett klimat som gynnar framväxten av olika infallsvinklar och ett obegränsat antal idéer. Fungerande marknadskrafter är en grundförutsättning för ekonomisk utveckling men även relevant forskning. Konkurrens gör att agnar skiljs från vetet. Att den forskning man bedriver efterfrågas.

Det är svårt att inte bli imponerad av IFN. Här finns en struktur för nationalekonomisk forskning av högsta akademiska kvalitet. En struktur som stöttar men inte styr, vilket i mångt och mycket är nyckeln till institutets framgångar. Konceptet är i princip detsamma för Svenskt Näringsliv, som är huvudman för IFN:s verksamhet: man "stöttar men inte styr". Näringslivsperspektivet ligger dock i organisa-

”Näringslivet utvecklas ständigt vilket avspeglar sig i vår forskning.”

MICHAEL TRESCHOW

tionens ryggrad. Det utgöres hörnpelare i forskningen. Ett av fyra forskningsprogram handlar om just entreprenörskapets ekonomi. En frågeställning som behöver föras upp än högre på den politiska agendan. "Sverige har en grundläggande styrka, men vår egen ekonomiska historia visar att vi också är sårbara. Vårt beroende av några få framgångsrika exportföretag är stort. Vi måste få fler företag som vågar växa", skriver Globaliseringsrådet i sin slutrapport.

Sverige kan och behöver definitivt bli bättre på att skapa förutsättningar för att fler ska bli företagare och att fler företag grundas. Vi är förhållandevis duktiga på att alstra innovationer men sämre på att kommersialisera dem. Det gäller därför att inse vilka hindren är för företagandets vidareutveckling. Varför startas det inte fler framgångsrika svenska företag? Det är här IFN:s forskning kommer in i bilden, för att tydliggöra flaskhalsar och klargöra förutsättningar för förändring.

Välfärdssektorn är ett område där IFN under det gångna året på ett förtjänstfullt sätt initierat forskning för att ta fram mätverktyg att bedöma kvalitet och produktivitet. Denna forskning sker bland annat i samarbete med Studieförbundet Näringsliv och Samhälle (SNS).

Under lång tid var det tabu att ens tänka tanken om företagande inom välfärdssektorn. I dag ser det annorlunda ut. Förutsättningarna för välfärdstjänsterna debatteras nu flitigt. Studier av sambanden mellan å ena sidan konkurrens och privatiseringar och å andra sidan tjänsternas kvalitet och kostnader är en central del av IFN:s forskningsprogram. Denna forskning är i högsta grad framåtsyftande och

ett väsentligt bidrag till samhällsdebatten. Det senare är ett uttalat mål för IFN:s verksamhet. IFN ska dessutom se till att forskningsresultaten sprids utanför den närmaste forskarkretsen. Även denna uppgift klarar IFN-forskarna galant. Ett talande bevis för detta är alla de debattinlägg som publicerats under året samt de många ledarskribenter som använt IFN-forskning som bakgrundsfakta för sin argumentation.

Under min tid som styrelseordförande har det skapats fler friheter och färre monopol i det svenska samhället. Det är en positiv utveckling. Vi har blivit mer toleranta och insett att det finns fler än ett sätt att lösa problem. Med detta har forskningens betydelse växt. Inte minst ekonomisk forskning inom ramen för IFN.

MICHAEL TRESCHOW
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Styrelsen

Sittande (från vänster): Urban Bäckström, Michael Treschow och Magdalena Gerger.

Stående (från vänster): Tomas Nicolin, Robert af Jochnick, Magnus Henrekson, Maud Spencer och Sverker Martin-Löf.

MICHAEL TRESCHOW

ordförande sedan 2011

Civilingenjör. Styrelseordförande i Dometic Group, Unilever NV och Unilever PLC. Styrelseledamot i ABB Ltd och Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Ledamot i IVA:s avdelning I.

MAGNUS HENREKSON

verkställande direktör sedan 2005

Ekon.dr och professor. Styrelseledamot i IVA:s Tjänsteinitiativ och ledamot i SNS Förtroenderåd.

URBAN BÄCKSTRÖM

ledamot sedan 2005

Civilekonom. Vd för Svenskt Näringsliv. Styrelseledamot i Danske Bank och Exportrådet. Tidigare vd för Skandia Liv och chef för Sveriges Riksbank.

MAGDALENA GERGER

ledamot sedan 2011

Civilekonom. Vd för Systembolaget AB. Styrelseledamot i Husqvarna AB samt ledamot i IVA:s avdelning VI.

ROBERT AF JOCHNICK

ledamot sedan 2007

Civilekonom och jur.kand. Styrelseordförande i och en av grundarna av Oriflame Cosmetics S.A. Styrelseordförande i Stichting af Jochnick Foundation. Styrelseledamot i Good Cause Foundation, Medicover S.A. och World Childhood Foundation.

SVERKER MARTIN-LÖF

ledamot sedan 2006

Tekn.lic. och hedersdoktor. Styrelseordförande i SCA, tidigare koncernchef och vd i SCA. Styrelseordförande i Industrivärden och SSAB samt vice styrelseordförande i Ericsson. Styrelseledamot i Handelsbanken och Skanska.

TOMAS NICOLIN

ledamot sedan 2008

Civilekonom och M.Sc. i Management. Styrelseledamot i bl.a. Nordstjernen, SEB, Nobelstiftelsen, Centrum för Rättvisa, Axel & Margret Ax:son Johnsons Stiftelse, Advisory Board Handelshögskolan i Stockholm, Fastighetsfonden NIAM:s investeringskommitté, Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning och Stiftelsen Fritt Näringsliv. Tidigare vd för bl.a. Alecta och Tredje AP-fonden.

MAUD SPENCER

ledamot sedan 2012

Vd, delägare och styrelseledamot i Svalson AB. Styrelseledamot i Svenskt Näringsliv, Exportrådet, IUC Norrbotten och Företagarna Norrbotten. Ledamot i Svenskt Näringslivs SME-kommitté.

Medarbetare

Ledning

MAGNUS HENREKSON, *vd och professor*

Magnus Henrekson tillträdde som vd för IFN i november 2005. Arbetet som institutets vd innebär att ansvara för institutets forsknings- och kommunikationsstrategi, rapportering till styrelsen och att vårda och utveckla relationen till institutets finansiärer. I vd:s ansvar ingår dessutom att rekrytera personal samt att utveckla institutets samarbete med nationella och internationella institut, institutioner och enskilda forskare.

LARS PERSSON, *vice vd och professor*

Lars Persson har varit vice vd på IFN sedan 2000. I hans ansvarsområden ingår institutets ekonomistyrning och budgetuppföljning samt att ha personalan-svar för institutets administrativa personal. I arbetsuppgifterna ingår dess-utom kvalitetssäkring av forskningen samt att medverka i institutets rekry-teringsgrupp.

ELISABETH PRECHT, *kommunikationschef*

Elisabeth Precht tillträdde som kommunikationschef i september 2012. I arbetet som kommunikationschef ingår att utveckla institutets kommuni-kationsstrategi liksom att ansvara för publika kanaler som policyseminarier, pressmöten, webbplats och nyhetsbrev. Vidare ingår bland annat att ansvara för att utbilda institutets medarbetare i kommunikation.

Administration

MARTA BENKESTOCK, *ekonomiansvarig*

Marta Benkestock ansvarar bl.a. för bokföring, fakturering, leverantörsbetalningar, utlandsbetalningar, reseräkningar, projektredovisning, skatter, löner, försäkringar, budget och bokslut.

ELISABETH GUSTAFSSON, *vd-assistent*

Elisabeth Gustafsson ansvarar bl.a. för styrelse-, seminarie-, konferens-, gästforskar- och lokaladministration. Arbetar även med IFN:s webbplats, intranät och interninformation och ansvarar för delar av IFN:s publikationsserier.

JÖRGEN NILSON, *it-ansvarig*

Jörgen Nilson ansvarar för inköp och drift av data- och teleutrustning. Ansvarar för inköp av programvara, samt intern support. ~~Fungerar som webmaster och är även säkerhetsansvarig.~~

MARIE TILERT, *serviceansvarig*

Marie Tilert ansvarar för växel och reception, posthantering, tidskriftsbibliotek, särtrycksserien samt övrig service.

Forskare

OLA ANDERSSON, fil.dr. i nationalekonomi, är sedan 2011 forskare vid IFN. Hans huvudsakliga intresseområden är teoretisk och empirisk forskning kring tillämpad spelteori, industriell organisation och beteendekonomi. Under året har han bland annat forskat kring frågor om stabila Nashjämvikter, individuellt risktagande, risktagande å andras vägnar och effektiva auktionsförfaranden. Ola Andersson har även anlitats som expertdomare i Kammarrätten där han jobbar med mål som berör reglerade marknader. Han var tidigare forskare vid Handelshögskolan i Stockholm.

ARON BERG är doktorand vid Lunds universitet. Han har en kandidatexamen i nationalekonomi med inriktning mot mikroekonomi från Lunds universitet.

NICLAS BERGGREN är docent i nationalekonomi och sedan juni 2011 forskare vid IFN. Hans forskning är huvudsakligen inriktad mot institutionell och politisk ekonomi. Den genomförs bl.a. inom ramen för forskningsprojekten: "Institutioner, sociala normer och ekonomisk tillväxt" finansierat av Vetenskapsrådet, och "Åganderätt, företagandets villkor och ekonomisk tillväxt", finansierat av Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond. Under året blev han affilierad forskare vid Institutionen för institutionell ekonomi, Ekonomihögskolan i Prag. Han är en av redaktörerna för *Ekonomisk Debatt*.

ANDREAS BERGH, docent i nationalekonomi, är sedan 2010 forskare vid IFN. Han är även lektor vid Ekonomihögskolan vid Lunds universitet, där han undervisar i mikroekonomi och offentlig ekonomi. Hans forskning rör den svenska välfärdsstaten, institutionell ekonomi, tillväxt och sociala normer. Han samarbetar även med statsvetare vid Linnéuniversitetet i ett projekt om korruption i svenska kommuner. Andreas Bergh har tidigare arbetat som forskningssekreterare vid Riksförsäkringsverket, varit ledamot av regeringens forskningsberedning samt varit gästforskare vid Harvard University. Andreas Bergh är ledamot av tankesmedjan Fores styrelse och var under 2011 och 2012 redaktör för *Ekonomisk Debatt*.

KARIN EDMARK är fil.dr i nationalekonomi och hennes forskning är inriktad på utbildning och offentlig ekonomi. Tillsammans med forskare vid universitetet i Mannheim undersöker hon effekter av de svenska skolvalsreformerna, och tillsammans med forskare vid IFO Institute i München studeras relationen mellan utbildning och företagande. Karin Edmark är affilierad forskare vid Center for Economic Studies (CESifo), the IFO Institute, University of Munich, Uppsala Center for Labor Studies (UCLS), Uppsala Center for Fiscal Studies (UCFS) samt Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU).

SHON FERGUSON är ekon.dr i nationalekonomi. Han disputerade 2010 vid Stockholms universitet på avhandlingen *Essays on Trade, Technology and the Organization of Firms* och började på IFN i april 2011. Shon Fergusons forskningsintressen innefattar internationell handel, innovation, energi och miljöfrågor, med analys på mikronivå i fokus. Han är medlem i Canadian Agricultural Innovation and Regulation Network. Shon Ferguson har undervisat i internationell ekonomi och makroekonomi vid Stockholms universitet.

SARA FOGELBERG har en magisterexamen i nationalekonomi med inriktning mot kvantitativa metoder. I maj 2008 anställdes hon på IFN som forskningsassistent för att arbeta med ekonometrisk analys samt databearbetning och datainsamling. Hösten 2009 påbörjade Sara Fogelberg doktorandstudier vid Stockholms universitet och är under doktorandtiden anställd inom IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi.

SVEN-OLOF FRIDOLFSSON är fil.dr i nationalekonomi. Hans forskningsintressen är huvudsakligen inriktade på industriell ekonomi och konkurrenspolitik. För närvarande arbetar han med frågor om elmarknaders funktionssätt, konkurrenspolitik och kartellbekämpning samt företagsförvärv och förvärvskontroll. Sven-Olof Fridolfsson har arbetat som ekonomisk expert åt Konkurrensverket, EU-kommissionen, Expertgruppen för miljöstudier och Kammarrätten i Stockholm. Han har även varit gästforskare vid University of California, Berkeley, och Toulouse School of Economics.

ÅSA HANSSON är docent i nationalekonomi och verksam vid IFN och Lunds universitet. Hon forskar huvudsakligen kring hur skatter inverkar på individers och företags beteende. Mycket av hennes forskning har kretsat kring hur globaliseringen och den ökade skattekonkurrensen pressar skattesystemen och ställer nya krav på utformningen av dessa för att attrahera och stimulera företagande och investeringar och individers incitament att anstränga sig. Åsa Hansson är bl.a. ledamot i Företagsskattekommittén och medlem i Skatteakademien. Vid Lunds universitet undervisar hon i offentlig ekonomi, finansiering av den offentliga sektorn och finansiell ekonomi.

MAGNUS HENREKSON är vd för IFN och är tillsammans med Lars Persson ansvarig för forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, ekonomisk tillväxt och institutionell ekonomi. Magnus Henrekson är medlem i redaktionsrådet för tidskriften *Respons*, samt medlem i redaktionen för *Small Business Economics* och *Foundations and Trends in Entrepreneurship*. Han är affilierad forskare vid Studieförbundet Näringsliv och Samhälle (SNS), Amsterdam Center for Entrepreneurship (ACE) och Entreprenörskapsforum, ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA:s) avdelning IX (ekonomi), ledamot i SNS Förtroenderåd, ledamot i Region Skånes ekonomiska råd, ledamot i Bertil Ohlininstitutets stiftelseråd, vetenskaplig rådgivare till FORES, medlem i Skatteakademien och sakkunnig i Företagsskatteutredningen. Han var till 2009 innehavare av Jacob Wallenbergs forskningsprofessur vid Handelshögskolan i Stockholm.

FREDRIK HEYMAN är docent i nationalekonomi. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är arbetsmarknadsekonomi, under senare år med inriktning på den ökade internationaliseringens effekter på arbetsmarknaden. Under 2012 har han bl.a. arbetat med ett projekt tillsammans med Fredrik Sjöholm och amerikanska forskare som studerar sambandet mellan internationalisering och arbetsmarknadsutfall. Projektet är finansierat av Vetenskapsrådet. Fredrik Heyman har även forskat om institutioners påverkan på svenska företags utlokalisering av produktion utomlands. Han har slutfört rapporter till Konkurrensverket och Näringsdepartementet samt arbetat med en rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO). Fredrik Heyman har också uppdaterat en stor databas från SCB med data på anställda, arbetsställen och företag.

PER HJERTSTRAND, fil.dr, disputerade i nationalekonomi 2008 vid Lunds universitet och är sedan augusti 2012 forskare på IFN. Mellan 2008 och 2012 undervisade och forskade han vid Lunds universitet och var även under denna period återkommande gästforskare vid Hanken, Svenska handelshögskolan i Helsingfors. Per Hjerstrand undervisade under hösten 2012 i en kurs i ekonomisk matematik vid Hanken. För närvarande arbetar han i projekt som bl.a. syftar till att utveckla statistiska procedurer för att testa om grundläggande produktions- och konsumentmodeller kan förklara observerade data.

PÄR HOLMBERG är docent i nationalekonomi och teknologie doktor i elkraftteknik. Han är knuten till forskningsprogrammet Elmarknadens ekonomi och affilierad med Electricity Policy Research Group (EPRG) vid University of Cambridge. Pär Holmberg är särskilt intresserad av att analysera elproducenters strategiska budgivning på elbörsen och hur den påverkas av gällande regelverk.

HENRIK HORN, professor i internationell ekonomi, är Senior Research Fellow vid IFN. Hans forskning fokuserar främst på skärningsområdet mellan ekonomi och juridik och då särskilt på ekonomisk-juridiska aspekter av internationella integrationsavtal som WTO och EU, miljöregleringar och konkurrenspolitik. Han var tidigare domare i Marknadsdomstolen och har arbetat fyra år på forskningsavdelningen vid WTO. Henrik Horn har (gemensamt med Petros C. Mavroidis) varit chefrapportör för projektet Legal and Economic Principles of World Trade Law vid American Law Institute och är Research Fellow vid Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London. Han är också redaktionsmedlem för *World Trade Review* och *Journal of World Trade*.

HENRIK JORDAHL är docent i nationalekonomi och ansvarig för forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi. Hans huvudsakliga forskningsområden är skattefinansierade tjänster, privatiseringar och väljarbeteende. Under året har han startat forskningsprojektet Från välfärdsstat till välfärdssamhälle, ett flerårigt samarbete mellan IFN och SNS. Förutom att vara extern forskningsledare vid SNS är Henrik Jordahl affilierad med Institute for the Study of Labor (IZA, Bonn) och med Uppsala Center for Fiscal Studies (UCFS), samt styrelseledamot i European Public Choice Society.

EWA LAZARCZYK har en masterexamen i nationalekonomi (kvantitativa metoder i nationalekonomi och informationssystem) från Handelshögskolan i Warszawa och ett diplom i International Management från Handelshögskolan i Warszawa i samarbete med Helsinki School of Economics. Hon är sedan 2008 doktorand vid Handelshögskolan i Stockholm och skriver sin avhandling inom ramen för IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi. Hösten 2012 har Ewa Lazarczyk tillbringat vid Stanford University som gäst vid Program on Energy and Sustainable Development (PESD).

ASSAR LINDBECK är professor i nationalekonomi vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet, och Senior Research Fellow vid IFN. Under det gångna året har Assar Lindbeck i huvudsak ägnat sig åt att skriva sin memoarbok *Ekonomi är att välja* (Albert Bonniers Förlag 2012). Han skildrar där sin drygt 60-åriga erfarenhet av ekonomisk forskning, ekonomisk-politisk rådgivning och ekonomisk-politisk debatt. Läs mer om boken under avsnittet "Böcker" på sid 87. Han har också fortsatt sitt arbete i ett projekt om inkomstförsäkring (tillsammans med Mats Persson). Assar Lindbeck är affilierad med CESifo, München, och Kiel Institute of World Economics, Kiel, medlem av Kungliga Vetenskapsakademien (KVA) och Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) samt ansvarig utgivare för tidskriften *Ekonomisk Debatt*.

MARTIN LJUNGE är doktor i nationalekonomi från University of Chicago. Hans forskning fokuserar på social ekonomi, offentlig ekonomi och arbetsmarknad. Under året har han arbetat med att studera sjukfrånvaron, hur den förändras över generationerna och effekten av skattesystemet. Han har även studerat hur tillit till andra människor formas och hur tillit påverkar hälsa, arbetsutbud och internetanvändning. Martin Ljunge har tidigare varit verksam vid Köpenhamns Universitet och Handelshögskolan i Stockholm.

ERIK LUNDIN, är doktorand vid Stockholms universitet och knuten till IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi. Hans huvudinriktning är tillämpad mikro teori, speciellt konkurrens- och regleringsfrågor.

JOHANNES MAURITZEN, disputerade i juni 2012 vid Institutet för företags-ekonomi, Norges Handelshögskola i Bergen, med avhandlingen *Windonomics: Empirical Essays on the Economics of Wind Power in the Nordic Electricity Market*. Hans forskning är i huvudsak inriktad på elmarknadsfrågor, särskilt med fokus på elmarknadens förhållningssätt gentemot stora mängder vindkraft och andra oregelbundna energiproduktionskällor. Den 1 januari 2013 tillträdde Johannes Mauritzen en forskartjänst vid Norges Handelshögskola och blev då affilierad till IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi.

PEHR-JOHAN NORBÄCK, är docent i nationalekonomi. För närvarande arbetar han inom tre huvudsakliga områden: internationella fusioner och strukturomvandling, empirisk och teoretisk forskning kring internationell handel, internationella investeringar och multinationella företag, samt interaktionen mellan entreprenörskap, innovationer, riskkapital och produktmarknadskonkurrens. Pehr-Johan Norbäck har under året undervisat på kurser inom området internationell handel och internationella direktinvesteringar vid Stockholms och Karlstads universitet.

MARTIN OLSSON, fil.dr, disputerade i nationalekonomi vid Stockholms universitet våren 2012 på avhandlingen *Essays on Employment Protection, Private Equity and Spousal Behavior* som behandlar frågor om hur olika beteenden påverkas av arbetsmarknadsinstitutioner och företagsägandeformer. När Martin Olsson inte befinner sig på IFN och forskar om riskkapital och dess effekter på den svenska arbetsmarknaden inom forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi är han gästforskare på Koç University i Istanbul, Turkiet.

MATILDA ORTH, är fil.dr i nationalekonomi. Hennes forskningsområde innefattar etablering, utslagning, konkurrens och faktorer som bestämmer marknadsstrukturer. I huvudsak arbetar hon med teoretiskt förankrade modeller tillämpade på detaljhandeln. Forskningen berör konsumenternas val och värdering av olika butiksformat, strategiska etableringsbeslut av nya butiker, hur produktivitet kan mätas och bakomliggande faktorer till produktivitetstillväxt. Matilda Orth har tidigare undervisat i industriell ekonomi på masterprogrammet vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

LARS PERSSON, är professor i nationalekonomi, Senior Research Fellow och vice vd vid IFN. Han är tillsammans med Magnus Henrekson ansvarig för IFN:s forskningsprogram Entreprenörskapets ekonomi. Lars Perssons forskning är inriktad på industriell ekonomi, konkurrenspolitik, internationella investeringar, forskning och utveckling, entreprenörskap och riskkapital. För närvarande arbetar han med frågor om internationella fusioner och strukturomvandling, interaktionen mellan entreprenörer, riskkapitalister och etablerade företag i innovationsprocessen, private equity-marknadens funktionssätt samt konkurrenslagstiftning och företagsförvärv. Lars Persson är affilierad med Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London och CESifo Fellow (Center for Economic Studies) i München samt medlem i priskommittén för *Global Award for Entrepreneurship Research*.

JOHANNA RICKNE, är fil.dr i nationalekonomi och disputerade i januari 2011 vid Uppsala universitet. Hennes forskning är inriktad på frågor om lönesättning och socialförsäkringar i kinesiska företag. Hon forskar också om könskvotering och selektion av politiker i Sverige. Under 2012 var Johanna Rickne gästforskare vid Columbia University i tre månader och vid Pontifical Catholic University of Rio de Janeiro i en månad.

TINO SANANDAJI är doktor i public policy från University of Chicago och är sedan hösten 2011 forskare vid IFN. Hans forskning är huvudsakligen inriktad på entreprenörskap. Han studerar skillnaden mellan entreprenörer och småföretagare samt effekten av skatter och regleringar på företagande. Under läsåret 2011–2012 har han även varit postdoc vid Harris School of Public Policy, University of Chicago.

PER SKEDINGER är docent i nationalekonomi. Hans forskning är i huvudsak inriktad på frågor om lönebildning, anställningsskydd, effekter av minimilöner, orsaker till och effekter av arbetshandikapp samt effekter av en aktiv arbetsmarknadspolitik. Under året har han bl.a. studerat betydelsen av anställningsskydd och andra arbetsmarknadsregleringar för multinationella företags etablering och aktivitet (med Pehr-Johan Norbäck, IFN, och Jinglin Duanmu, University of Surrey), och startat ett projekt tillsammans med Per Lundborg, Stockholms universitet, om minimilöners effekter på flyktingars arbetslöshet. Under året påbörjade han ett uppdrag som vetenskaplig rådgivare åt Medlingsinstitutet i samband med produktionen av deras årliga lönebildningsrapport.

MIKAEL STENKULA är fil.dr i nationalekonomi och disputerade 2004 på en avhandling inom monetär ekonomi. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är entreprenörskapets ekonomi. För närvarande arbetar han med frågor om skatter, entreprenörskap och egenföretagande. Han arbetar också med det internationella entreprenörskapspriset *Global Award for Entrepreneurship Research*. IFN delar huvudmannskapet för detta pris med Entreprenörskapsforum. Därutöver undervisar han i makroekonomi vid Handelshögskolans Center for Retailing i Norrtälje.

ROGER SVENSSON är docent i nationalekonomi. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, immateriella rättigheter och tjänstehandel. För närvarande arbetar han med frågor om kommersialisering av patent, förvärv/licensiering av immateriella rättigheter, outsourcing av tjänster och penningpolitik i ett historiskt perspektiv. Roger Svensson är affilierad med Mälardalens högskola.

THOMAS TANGERÅS är docent i nationalekonomi och chef för forskningsprogrammet Elmarknadens ekonomi. Hans forskning är inriktad på industriell ekonomi och politisk ekonomi. För närvarande forskar han främst kring frågor som rör elförsörjningen och telekom. Thomas Tangerås har även anlitats som expert på telekom- och elmarknaden av såväl företag som myndigheter.

JOACIM TÅG är ekon.dr i nationalekonomi och forskar om hur de globala finansmarknaderna påverkar företagen och samhället. Hans fokus ligger på ägarfrågor, entreprenörskap, och riskkapital. Joacim Tåg disputerade 2008 vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors och började på IFN samma år. Han har undervisat i företagsfinansiering vid Handelshögskolan i Stockholm, varit gästforskare vid New York University och är programchef för IFN:s forskningsprogram Globaliseringen och företagen.

Forskningsassistenter

RICKARD HAMMARBERG har en masterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet och anställdes 2012 som forskningsassistent på IFN. Hans forskningsintresse inriktar sig mot tillämpad ekonometri, ekonomisk politik och internationell ekonomi.

LOUISE JOHANNESSEN har en kandidatexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet och en pågående masterexamen med inriktning mot ekonometri. Hon arbetar sedan september 2010 på IFN som forskningsassistent.

DINA NEIMAN har en masterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet med inriktning mot mikroekonomisk teori. Hon arbetar sedan juni 2012 på IFN som forskningsassistent.

GABRIEL H. SAHLGREN har en kandidatexamen i statskunskap med inriktning på politisk ekonomi från University of Cambridge och hans forskningsintressen avser utbildnings- och hälsoekonomi, med särskilt fokus på skolmarknader. Han är sedan 2012 anställd som forskningsassistent på IFN. Gabriel H. Sahlgren är även Research Fellow vid Institute of Economic Affairs i London.

Institutsaffilierade forskare

FREDRIK ANDERSSON är professor i nationalekonomi vid Ekonomihögskolan i Lund, och sedan 2006 affilierad forskare till IFN. Hans forskning är i huvudsak inriktad på organisations- och konkurrensfrågor med särskilt fokus på skärningspunkten mellan privat och offentlig sektor. Fredrik Andersson är sedan januari 2012 rektor för Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.

OLA BENGTTSSON är professor vid Nationalekonomiska institutionen på Lunds universitet, och sedan 2011 affilierad till IFN. Han doktorerade i finansiell ekonomi på University of Chicago och har tidigare arbetat på Cornell University och University of Illinois Urbana-Champaign. Han är nu föreståndare för Knut Wicksells Centrum för Finansvetenskap, ett forskningscentrum vid Lunds universitet. Ola Bengtssons forskning rör sig i gränslandet mellan företagsfinansiering, juridik och entreprenörskap. Han har studerat hur riskkapitalister väljer vilka entreprenörer de finansierar och hur riskkapitalister skriver finansieringskontrakt och anställningskontrakt med entreprenörer. Ola Bengtsson har också intresserat sig för frågor kring entreprenörers personlighet.

DAVID CESARINI disputerade vid Massachusetts Institute of Technology våren 2010 och är Assistant Professor vid Center for Experimental Social Science, Department of Economics, New York University. Hans forskning är empiriskt inriktad och hans huvudsakliga forskningsintressen är beteendegenetik och mikroekonomi. Han är affilierad sedan 2008.

FRÉDÉRIC DELMAR är sedan hösten 2012 professor i entreprenörskap vid Sten K. Johnson Centre for Entrepreneurship, Ekonomihögskolan vid Lunds universitet, och affilierad till IFN och EMLYON Business School i Frankrike. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, speciellt företagets tillväxt och entreprenörens beteende. Frédéric Delmar är Senior Editor för *Organization Studies* och Associate Editor för *Strategic Entrepreneurship Journal*. Han är även ledamot i redaktionskommittén för *Journal of Business Venturing*, *Entrepreneurship Theory & Practice* och *Strategic Organization*.

MIKAEL ELINDER, docent i nationalekonomi, är biträdande lektor och studierektor för masterutbildningen vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet, och affilierad till IFN. Hans forskning är i huvudsak inriktad mot offentligt finansierade tjänster, väljarbeteende samt arv och gåvor.

OLLE FOLKE, fil.dr i nationalekonomi, disputerade våren 2010 vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet. Olle Folke är sedan augusti 2010 Assistant Professor vid School of International and Public Affairs (SIPA), Columbia University, New York. Han forskar främst inom tillämpad politisk ekonomi, men har miljöekonomi som sekundärt forskningsfält.

ERIK LINDQVIST är Assistant Professor vid Nationalekonomiska institutionen, Handelshögskolan i Stockholm, och affilierad forskare sedan 2010. Han var dessförinnan ordinarie forskare vid IFN. Hans huvudsakliga forskningsintressen ligger inom arbetsmarknad och offentlig ekonomi. Det senaste året har han bland annat arbetat med ett projekt om sorteringsmekanismer på den svenska arbetsmarknaden.

ALEXANDER LJUNGQVIST innehar Ira Rennert Chair of Finance and Entrepreneurship vid Stern School of Business, New York University. Han är redaktör för tidskriften *Review of Financial Studies* och affilierad forskare vid IFN sedan december 2012. Alexander Ljungqvist är även affilierad till National Bureau of Economic Research (NBER) och Centre for Economic Policy Research (CEPR). Hans forskningsintressen omfattar entreprenörskap, investment banking, börsintroduktioner, riskkapital, bolagsstyrning, företagsfinansiering samt prissättning av finansiella tillgångar. Alexander Ljungqvist är 2011 års mottagare av Ewing Marion Kauffman Prize Medal for Distinguished Research in Entrepreneurship. Priset delas varje år ut till en entreprenörsforskare som inte fyllt 40 år och som är verksam i USA.

FLORIN MAICAN är fil.dr i nationalekonomi och affilierad forskare sedan juni 2011. Hans huvudsakliga forskningsområde är marknadsdynamik och bestämningsfaktorer för graden av konkurrens på en marknad såsom produktivitet, forskning och utveckling, nyetablering och utslagning. Forskningen berör detaljhandel, tjänsteföretag inom sektorn för informations- och kommunikationsteknologi och FoU-intensiva tillverkningsföretag. Han forskar även inom området internationell finans där han framför allt analyserar växelkurser. Florin Maican är verksam vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, där han undervisar i industriell ekonomi och finansiell ekonomi.

LARS OXELHEIM är professor i internationellt företagande och finansiering vid Lunds universitet. Hans forskning är inriktad på kopplingen mellan företaget och dess makroekonomiska omgivning och hans forskningsfrågor spänner från företagens beslut under makroekonomisk osäkerhet och bolagsstyrning till finansiell integration, penningpolitik och ekonomisk tillväxt. Lars Oxelheim är medlem i redaktionen för *Management International Review* och *International Business Review*. Han är ordförande för Svenska Nätverket för Europaforskning i Ekonomi (SNEE) som han på den dåvarande regeringens initiativ grundade 1997. Han är medlem av Kungliga Humanistiska Vetenskapssamfundet, invald Fellow i European International Business Academy samt hedersprofessor vid Fudan University i Shanghai.

DANIEL RUBENSON, är Associate Professor vid Ryerson University i Toronto och affilierad till IFN sedan december 2012. Han disputerade i statsvetenskap vid London School of Economics och forskar om politisk ekonomi. Mer specifikt rör forskningen frågor kring politiskt beteende i olika sammanhang för exempelvis partiledarval, folkomröstningar och nationella valrörelser och frågor kring effekten av äganderätter, handel och lokal demokrati i en utvecklingskontext. Daniel Rubenson är även affilierad till Innovations for Poverty Action (IPA) i New Haven.

FREDRIK SJÖHOLM tillträdde i augusti 2011 en professur i nationalekonomi vid Lunds universitet. Hans forskning täcker en mängd olika områden men med huvudsakligt fokus på globaliseringsfrågor och utvecklingen i Ostasien. För närvarande studerar han tillsammans med forskare vid IFN och Michigan State University globaliseringens arbetsmarknadseffekter, såsom effekter på sysselsättning och löner. Hans andra nuvarande huvudområde är den ekonomiska utvecklingen i Ostasien där han jobbar med ett brett spektrum av frågeställningar, från teknologisk utveckling i Kina till fattigdomsbekämpning på Östtimor. Fredrik Sjöholm är External Fellow vid Leverhulme Centre for Research on Globalisation and Economic Policy (GEP) vid University of Nottingham, medlem av Asian Economic Panel och East Asian Economic Association's Council of Fellows.

JONAS VLACHOS är docent vid Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet och affilierad till IFN sedan flera år. Hans forskning behandlar huvudsakligen hur humankapital fördelas mellan yrken, branscher och regioner. Han forskar dessutom kring utbildningsfrågor och hur matchningen på äktenskapsmarknaden fungerar. Jonas Vlachos undervisar i arbetsmarknadsekonomi, mikroekonomi och finansiell ekonomi på olika nivåer och har under året anlitats som expert av Finansdepartementet och Skolinspektionen.

DANIEL WALDENSTRÖM är professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet sedan våren 2011, efter att tidigare ha varit ordinarie forskare vid IFN sedan 2006. Han disputerade i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm 2003 och i ekonomisk historia vid Lunds universitet 2009. Hans huvudsakliga forskningsområde är inkomst- och förmögenhetsfördelning.

YVES ZENOU är professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet och affilierad forskare vid IFN. Hans forskning är både teoretiskt och empiriskt inriktad och berör huvudsakligen sex områden: (i) Sociala interaktioner och nätverksteori, (ii) sök- och matchningsteori, (iii) urban ekonomi, (iv) segregation och diskriminering av minoriteter, (v) identitet och assimilering av invandrare, samt (vi) kriminalitet. Yves Zenou är affilierad med Center for Economic Policy Research (CEPR), London, och Institute for the Study of Labor (IZA), Bonn. Han är redaktör (Editor in Chief) för *Regional Science and Urban Economics* och biträdande redaktör (Associate Editor) för *Annals of Economics and Statistics*, *Journal of Urban Economics*, *Journal of the European Economic Association*, *Journal of Public Economic Theory* och *Scandinavian Journal of Economics*. Under året har han varit gästprofessor vid Monash University, Australien och Sciences Po, Paris, och blev Fellow of the Regional Science Association International.

Programaffilierade forskare

GUNNAR DU RIETZ är doktor i nationalekonomi. Hans arbete är huvudsakligen inriktat mot den långsiktiga utvecklingen av arbets- och kapital skatter. Som affilierad till IFN medverkar han i olika projekt om utveckling och förändring av kapital-, gåvo- och förmögenhetsbeskattningen.

JOHAN EGE BARK är doktorand i nationalekonomi vid Stockholms universitet och affilierad sedan 2009. Hans forskning är empiriskt inriktad och fokuserar på frågor inom framför allt beteende- och arbetsmarknadsekonomi.

ERIKA FÄRNSTRAND DAMSGAARD, är fil.dr i nationalekonomi. Hennes huvudsakliga intresseområden är innovationer, teknologiöverföring och ekonomisk tillväxt. Hon har varit gästforskare vid Georgia Institute of Technology och undervisat på masterprogrammet på Handelshögskolan i Stockholm. Hon har främst arbetat med frågor som rör entreprenörers roll i innovationsprocessen, kommersialisering av universitetsuppfindingar samt forskningssamarbeten mellan företag och universitet. Erika Färnstrand Damsgaard är sedan maj 2012 anställd vid Konjunkturinstitutet.

DANIEL HEDBLOM är doktorand i nationalekonomi vid University of Chicago och har under året påbörjat sitt avhandlingsarbete. Han har även undervisat på en fortsättningskurs i mikroekonomi vid University of Chicago. Daniel Hedbloms forskning är i huvudsak inriktad på tillämpad mikroekonomi, beteendekonomi och experimentell ekonomi.

JOHANNA MÖLLERSTRÖM är doktorand i nationalekonomi vid Harvard University. Hennes forskning är huvudsakligen fokuserad kring ekonomisk psykologi och hur insikter ifrån detta område kan hjälpa oss att förstå politiskt och makroekonomiskt beteende.

VERENA NIEPEL är doktorand vid University of Mannheim och arbetar vid Centre for European Economic Research (ZEW) i Mannheim, Tyskland. Hennes forskning fokuserar på den roll institutioner inom utbildningssystemen spelar för möjligheten att tillägna sig kognitiva och icke-kognitiva färdigheter för utfallet på arbetsmarknaden.

THERESE NILSSON är fil.dr i nationalekonomi. Hennes forskning berör sambanden mellan globalisering, ojämlikhet och hälsa i rika och fattiga länder. Den aktuella forskningen berör framför allt vilka följder globalisering har på hälsa och fattigdom i utvecklingsländer, samt vilka ekonomiska konsekvenser som omfattande hälsochocker har. Hon samarbetar med forskare vid universitet i Tyskland (Professor Martin Karlsson, University of Duisburg-Essen och Stefan Pichler, Technische Universität Darmstadt samt Goethe University Frankfurt) och Storbritannien (Professor Sonia R. Bhalotra, University of Bristol) och är även examinator vid Trade Policy Training Institute in Africa (trapca), Tanzania. Therese Nilsson är affilierad forskare vid IFN sedan juni 2012 och tillbringar största delen av sin tid som forskare vid Lunds universitet.

MARIA PERSSON, fil.dr, är, utöver sin affiliering vid IFN, universitetslektor vid Lunds universitet. Under året har hon huvudsakligen ägnat sig åt forskning inom empirisk internationell handel. Forskningen kan delas upp i (i) forskning kring överlevnaden av internationella handelsflöden, (ii) forskning kring effekter av handelsprocedurer, (iii) forskning kring effekter av den Europeiska Unionens så kallade preferenshandelsavtal för låg- och medelinkomstländer samt (iv) metodologiskt inriktad forskning. I dessa projekt har Maria Persson samarbetat med forskare vid Lunds universitet samt Ludwig-Maximilians-Universität i München. Hon har också undervisat på en kurs på kandidatnivå (ekonomisk integration) vid Lunds universitet samt handlett en doktorand och ett flertal kandidat- och magisterstudenters uppsatsarbeten.

PETRA PERSSON är doktorand i nationalekonomi vid Columbia University, New York, samt Fellow vid John F. Kennedy School of Government, Harvard University. Hon bedriver forskning inom tillämpad mikroekonomi och är affilierad till IFN:s forskningsprogram Tjänstesektorns ekonomi.

Forskningsprogram

Globaliseringen och företagen

Svensk ekonomi är i hög grad internationellt integrerad. Utvecklingen drivs dels av framväxten av finansiella marknader där företag snabbt kan göra investeringar och byta ägande över nationsgränserna, dels av framväxten av ekonomiskt starka och alltmer internationellt öppna länder som Kina och Indien. I Globaliseringsprogrammet studerar vi nyckelfrågor i denna process i syfte att skapa kunskap om utvecklingen av svenskt näringsliv.

”Det är svårt att underskatta hur viktig globaliseringsprocessen är för den svenska ekonomins tillväxt.”

JOACIM TÅG

SVENSK EKONOMI är sedan länge i hög grad internationellt integrerad och graden av integration har ökat avsevärt sedan början av 1990-talet. Svensk export har ökat från cirka 30 procent av BNP till över 50 procent och importen har ökat i liknande utsträckning. Svenska företag fortsätter att expandera sina verksamheter utomlands: i dag är det cirka 50 procent fler som jobbar i svenska företags utländska verksamheter än i deras svenska anläggningar.

Sverige är numera inte bara en källa för utgående direktinvesteringar utan även mottagare av en stor mängd investeringar från utländska multinationella företag. Svenska arbetstagare i den privata sektorn som är anställda i utländska företag har ökat från omkring 9 procent 1990 till närmare 30 procent i dag. Utöver detta är Sveriges finansmarknad djupt integrerad och beroende av omvärldens, vilket ger svenska företag både möjligheter och problem. Mot denna bakgrund är det svårt att underskatta hur viktig globaliseringsprocessen är för den svenska ekonomins tillväxt.

Globaliseringsprogrammet vid Institutet för Näringslivsforskning tar en bred ansats för att analysera olika nyckelaspekter av globaliseringens effekter på svensk ekonomi. Programmet består av flera delprojekt, där bland andra Aron Berg, Shon Ferguson, Olle Folke, Magnus Henrekson, Fredrik Heyman, Henrik Horn, Therese Nilsson, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Lars Oxelheim, Maria Persson, Lars Persson, Johanna Rickne, Fredrik Sjöholm, Per Skedinger och Joacim Tåg deltar.

Programmets huvudfinansiär är Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse.

PROGRAMCHEF: JOACIM TÅG

Magnus Henrekson (till vänster) och Lars Persson talar om IFN och forskningsprojekt inför en grupp finansierare.

Dialog med finansierare

”KAPITALSKATTER, företagsägande och globalisering” var temat för ett symposium som arrangerades den 19 november 2012. Inbjudna var representanter för Handelsbankens forskningsstiftelser. Dessa är sedan många år några av IFN:s viktigaste forskningsfinansierare.

Seminarier inleddes av Sverker Martin-Löf, styrelseordförande SCA och Industrivärden samt ledamot av IFN:s styrelse. I programmet presenterades tre centrala delar av IFN:s forskning som möjliggjorts genom stöd från framför allt Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse.

”Globaliseringen, ägandet och den industriella strukturomvandlingen”, var temat för en presentation av professor Lars Persson, vice vd för IFN, och ekonomie doktor Joacim Tåg.

En central fråga i debatten kring näringslivet och globaliseringen är utländska uppköp av

inhemska företag. Det finns ofta en tveksamhet inför sådana uppköp. Lars Persson redogjorde för resultat inom ramen för projektet, bland annat att ”protektionism riskerar att hämma företagsutvecklingen och dynamiken i mottagarländernas näringsliv med lägre tillväxt som följd”.

Joacim Tåg presenterade preliminära resultat från en studie om hur skattelagstiftningen premierar belåning genom möjligheten till avdrag för räntekostnader. Detta kan leda till en lägre produktivitet utveckling om ägare som är sämre på att sköta företag men har bättre lånemöjligheter, kan bjuda över bättre ägare med sämre möjlighet att dra nytta av ränteavdrag. Han välkomnade ett stort antal frågor och kommentarer från publiken.

Under rubriken ”Kapitalskatter och företagande” berättade professor Magnus Henrekson, vd för IFN, om Företagsskattekommitténs

Deltagare från näringslivet diskuterade IFN:s forskning kring företag och företagande.

arbete – som ska vara klart i april 2014. Han ingår i kommittén och har tillsammans med IFN-forskaren Tino Sanandaji dessutom skrivit två expertrapporter, bland annat om beskattning av personaloptioner. I rapporten visas hur de nuvarande reglerna kan förändras

så att personaloptioner kan användas och därmed främja entreprenörsdrivna innovationsföretag. I dialog med publiken diskuterade Magnus Henrekson den möjliga, respektive troliga, politiska utvecklingen på företagsskatteområdet.

KNUT WICKSELLS CENTRUM FÖR FINANSVETENSKAP i Lund är ett samarbete mellan Ekonomihögskolan i Lund och IFN. Centret har ett flerårigt finansieringsstöd från innovationsmyndigheten Vinnova.

Målsättningen för centret är att producera forskning och utbildning av hög internationell klass inom området finansiell ekonomi. Forskningen har en bred multidisciplinär ansats och belyser såväl internationella som svenska förhållanden.

Under året har flera seminarier arrangerats, bland annat ett om ”Hur undviker vi nästa finanskris?”. Professor Lars Oxelheim, affilierad till IFN, talade om behovet av tidiga signaler på mikronivå. Under våren hölls även ett frukostseminarium i samarbete med IFN. Titeln var ”Riskkapitalbolag och beskattning: Bör ränteavdragen slopas?”

Forskningen sker inom tre huvudområden: 1) makroekonomi, kriser och regleringar, 2) beteenden på finansmarknaderna, och 3) företagens utveckling och finansmarknaderna.

Internationellt forskarutbyte

IFN Stockholm Conference 2012 anordnades i Vaxholm den 13–14 juni. Temat var "Globalization, Organization and the Ownership of Firms". De studier som presenterades fokuserade främst på utländska förvärv och sammanslagningar samt multinationella företag ur ett internationellt perspektiv.

FÖRETAG STRÄVAR ständigt efter att förbättra effektiviteten som svar på globaliseringens krafter. Ny forskning har visat att företagets organisering, vertikala specialisering, ledning och ägande har en betydande effekt på företagets resultat. Trots detta kvarstår vissa frågor. Förståelsen är exempelvis begränsad för hur gränsöverskridande organisation och ägande mer exakt bidrar till hög produktivitet.

I ett försök att ytterligare föra forskningen framåt inom detta område organiserade IFN

en internationell tvådagarskonferens för särskilt inbjudna forskare om globalisering, organisation och ägande av företag.

Företagsteori syftar till att samla, förstå och beskriva flertalet ekonomiska teorier gällande bland annat ett företags beteende, organisation, struktur och dess relation till marknaden. I uppsatsen "Institution-Driven Comparative Advantage, Complex Goods and Organizational Choice", som presenterades av Shon Ferguson (IFN), studeras företags möj-

lighet till integrering och hur internationella handelsmönster påverkas av institutioner. I länder som har svagt skydd för avtal tenderar internationella företag att integreras vertikalt i större utsträckning än i länder med bättre skydd. Detta för att det är svårt att ingå avtal när avtalsskydd är svaga.

Torsten Schank (University of Mainz) presenterade en studie som summerar litteraturen om handelskostnader och exportbeteende tillämpad på tyska anläggningar, "Do Foreign Workers Reduce Trade Barriers – Microeconomic Evidence". Uppsatsen visar att anläggningar med utländska arbetstagare har högre sannolikhet att exportera sina produkter än andra.

En annan intressant fråga som länge och ofta har diskuterats är utländska förvärv av inhemska företag. På senare år har det till och med talats om att införa förbud för utländska företag att förvärva företag som är aktiva inom branscher som är av nationellt intresse.

Lars Persson (IFN) presenterade "Foreign Acquisitions, Domestic Investment" som studerar effekterna av gränsöverskridande sammanslagningar och förvärv på inhemska investeringar när ägarna har brist på kapital. I tidigare litteratur visas att gränsöverskridande förvärv drivs av tillgången till låga produktionskostnader, tillgång till marknader, synergieffekter samt marknadsinflytande. Denna studie identifierar en annan viktig faktor, nämligen säljarnas behov av finansiella resurser för att kunna investera i nya tillväxtmarknader. Forskarna menar att utländska förvärv kan innebära att inhemska ägare förbättrar sin finansiella styrka

och därmed investeringar. Hemlandet drar nytta av detta i form av att fler arbetstillfällen skapas.

I 2012 års konferens deltog ett tiotal forskare från universitet i USA och Europa. Förutom forskare direkt knutna till IFN deltog: Laura Alfaro (Harvard Business School), Juan Carluccio (Banque de France och Paris School of Economics), John Earle (George Mason University och Central European University), Steven Matusz (Michigan State University), Jakob Munch (University of Copenhagen), Dalia Marin (University of Munich), Helen Naughton (University of Montana), Horst Raff (University of Kiel), Thorsten Schank (University of Mainz), Ayca Tekin-Koru (TED University), Thierry Verdier (Paris School of Economics), Andreas Waldkirch (Colby College).

IFN Stockholm Conference är en årlig konferens som finansieras av Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse.

Forskningsprojekt

1. Finansmarknadernas globalisering och dess effekter på svensk industristruktur

DET FINNS ETT antal bestämningsfaktorer till den ökade globaliseringen. En viktig förklaring är de omfattande avregleringar av globala finansiella marknader som genomförts under de senaste årtiondena. Detta har lett till att nya ägartyper växt fram. Speciellt riskkapitalbolag som köper, omstrukturerar och återsäljer etablerade företag har blivit viktiga ägare av företag i länder som USA, England och Sverige. Riskkapitalbolagen blir också alltmer aktiva över nationsgränserna. Ett av tio av alla förvärv som skedde över landsgränser under perioden 1998–2008 var investeringar gjorda av riskkapitalbolag. I policydebatten finns en oro att dessa förvärv drivs framför allt av finansiella fördelar och skat-

tefördelar, och därigenom riskerar att leda till mindre effektivt ägande av företag och lägre välfärd. Syftet med detta delprojekt är att både teoretiskt och empiriskt studera drivkrafterna bakom förvärv som görs av riskkapitalbolag och hur denna typ av ägande påverkar samhället.

PROJEKTANSVARIG: JOACIM TÅG

2. Globaliseringens effekter på arbete och kapital

DETTA DELPROJEKT undersöker globaliseringens effekter på produktionsfaktorerna kapital och arbete. Det första huvudområdet i delprojektet fokuserar på kapitalets ägande. Med "den svenska ägarmodellen", som dominerade på börsen fram till helt nyligen, avses den modell där kontrollen av företagen för det mesta var koncentrerad till en eller två ägare. Ofta, men inte alltid, har dessa ägare var-

it svenska familjer. Den koncentrerade kontrollen möjliggjordes av en växande divergens mellan kontrollrättigheter (röstandelar) och utdelningsrättigheter (kapitalandelar) för de dominerande ägarna. Det har också varit vanligt att en familj eller en ägargrupp via investmentbolag och ask-i-ask-ägande haft ett dominerande inflytande i ett flertal företag. Sverige är nu mitt uppe i en utveckling

där den svenska ägarmodellen är på tydlig tillbakagång för att i varje fall delvis, ersättas av andra modeller för ägarstyrning. En viktig drivkraft bakom denna utveckling är globaliseringen av ägandet. Projektet syftar till att öka vår förståelse för dels hur den svenska ägar- och kontrollmodellen påverkas av globaliseringen, dels undersöka vilka institutionella förändringar i regelverket som skulle kunna möjliggöra en effektiv styrning av bolag med spritt ägande.

Det andra huvudområdet i detta delprojekt undersöker globaliseringens arbetsmarknadseffekter. Allt fler svenska löntagare arbetar i utlandsägda företag och handelns andel av BNP stiger snabbt. Det är troligt att denna ökade internationalisering har konsekvenser för arbetstagares löner, sysselsättning och anställningstrygghet. Detta projekt syftar till att empiriskt undersöka arbetsmarknadseffekter av ökad in-

ternationell integration. Projektet tar sin utgångspunkt i ny ekonomisk teori med heterogena företag och heterogen arbetskraft. Dessa teoretiska arbeten resulterar i ett antal olika hypoteser om internationalisering och arbetsmarknadseffekter, vilka vi avser att undersöka empiriskt med hjälp av svenska data. Exempelvis undersöker vi löne- och sysselsättnings-effekter av ökad internationalisering för olika typer av arbetskraft och i olika typer av företag. En annan aspekt som svenska data kan ge svar på är hur globaliseringen påverkar hälsoutfall för anställda.

PROJEKTANSVARIGA: MAGNUS HENREKSON OCH FREDRIK HEYMAN

3. Kinas framväxt och dess effekter på svensk ekonomi

DEN EKONOMISKA KARTAN är under förändring och tyngdpunkten rör sig mot Östasien i allmänhet och Kina i synnerhet. Detta leder i sin tur till att kopplingarna mellan svensk ekonomi och utvecklingen i Asien förstärks. I synnerhet har de svensk-kinesiska relationerna ökat dramatiskt; de flesta svenska multinationella företag har i dag verksamhet i Kina; Kina är den snabbast växande marknaden för ett stort antal svenska företag och Kina är Sveriges största handelspartner i Asien. Samtidigt gör stora skillnader i kultur, geografi och ekonomisk-politiska system att den generella kunskapen om Asien är förhållandevis låg i Sverige.

Projektet syftar till att dels undersöka Kinas eko-

nomiska utveckling och dels undersöka hur denna utveckling påverkar svensk ekonomi, företag och arbetstagare. När det gäller utvecklingen i Kina fokuserar vi på aspekter av en strukturell förskjutning bort från exportledd tillväxt till en allt större betydelse av inhemsk konsumtion. När det gäller de direkta effekterna på svensk ekonomi ämnar vi studera hur svensk export till Kina och svenska investeringar i Kina påverkar strukturen på den svenska verksamheten. Vi kommer också att lansera ett delprojekt som undersöker hur den starkt ökade importen från Kina påverkar svensk verksamhet.

PROJEKTANSVARIG: JOHANNA RICKNE

4. Inhemsk politik och internationella handelsavtal

I EN EKONOMISKT alltmer integrerad värld kommer protektionistiska tendenser i omvärlden att få stor inverkan på den inhemska ekonomin. Efterkrigstiden präglas av stora framgångar när det gäller att minska tullar och andra handelshinder på industrivaror. Andra sektorer präglas fortfarande av handelshinder. Framväxten av Kina med en relativt interventionistisk industripolitik har också inneburit en påfrestning på det internationella handelsystemet.

Det har blivit alltmer uppenbart att inhemska regleringar kan användas för att skydda inhemska industri på utländska företags bekostnad. Internationella handelsavtal syftar främst

till att förhindra att länder använder gränshinder, som tullar och importkvoter, i protektionistiskt syfte. Det räcker dock inte att enbart överenskomma om sådana politikinstrument, eftersom även inhemska instrument som t.ex. skatter och regleringar, kan användas protektionistiskt. Alla handelsavtal innehåller därför även restriktioner för vad länder kan göra unilateralt med inhemska instrument. Den centrala klausulen i detta avseende är "nationell behandling" (eng. *national treatment*) som kräver att en importerad vara inte behandlas sämre i något avseende än snarlika inhemska producerade varor. Denna princip gäller för nästan alla typer av offentliga beslut, vare sig det handlar om miljöregleringar, skat-

ter, säkerhetsbestämmelser, etc. Den konkreta utformningen och tolkningen av principen om nationell behandling kompliceras av att de inhemska instrumenten oftast används för mer legitima syften än protektionism. Det gäller därför att den utformas så att den tillåter sådana åtgärder, samtidigt som den hindrar protektionistiskt beteende. Ett syfte med detta projekt är att bidra till förståelsen för hur prin-

cipen om nationell behandling bör utformas. Ett annat är att belysa empiriskt hur inhemska politikinstrument har hanterats i tvistelösningmekanismen i Världshandelsorganisation (WTO).

PROJEKTANSVARIG: HENRIK HORN

5. Institutioner och organisering av produktion

ETT FLERTAL STUDIER visar att länders institutionella ramverk påverkar vilka varor som produceras mest effektivt i landet. Industrier i länder med starka rättsliga institutioner tenderar att specialisera sig på produktion av "komplexa" varor där produktionsprocessen är beroende av välfungerande kontrakt mellan företag. Likaså har länder med välutvecklade finansiella marknader en komparativ fördel i tillverkning som kräver stora investeringar. Företag i länder med undermåliga institutioner kan dock anpassa sin struktur på många sätt för att lyckas i produktion av komplexa eller investeringskrävande varor. Till exempel kan företag i länder där kontrakt med underleverantörer fungerar sämre välja att i stället köpa upp sina underleverantörer (så kallad "uppströms vertikal integration"). Finansi-

ell utveckling kan leda till att flera småföretags produktionskedjor är integrerade i mindre utsträckning. Samtidigt kan tillgång till kredit vara viktig för finansiering av vertikal integration.

Syftet med detta projekt är att undersöka hur pass mycket utformningen av produktionskedjor beror på länders institutionella egenskaper. Med hjälp av exportdata testas huruvida vertikalt integrerade industrier är mindre känsliga för problem med rättsväsendet. I projektet undersöks även sambandet mellan finansiell utveckling och vertikal integration.

PROJEKTANSVARIG: SHON FERGUSON

”Vi studerar vad som påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten.”

MAGNUS HENREKSON

LARS PERSSON

Entreprenörskapets ekonomi

Det går knappast att ge en rättvisande bild av ett i dag rikt lands moderna ekonomiska historia utan att komma in på de branscher och företag som spelat en central roll för landets utveckling. Bakom företagsnamnen finns alltid en grundare och starkt drivande kraft – en entreprenör.

TROTS DETTA HAR entreprenörers roll för den ekonomiska tillväxten inte studerats i någon större utsträckning i den nationalekonomiska forskningen. Redan i slutet av 1960-talet lyftes denna brist i den traditionella analysen fram av William J. Baumol i det numera klassiska konstaterandet att ”the theoretical firm is entrepreneurless – the Prince of Denmark has been expunged from the discussion of Hamlet”.

Men hur påverkar olika institutioner och regelverk entreprenörskapet och dess effekt på näringslivets förnyelse och den ekonomiska tillväxten? Genom att använda nationalekonomiska analysmetoder, vilka explicit belyser interaktionen mellan entreprenörer,

andra aktörer och institutionella förhållanden och regelverk, kan sådana effekter analyseras på ett systematiskt sätt. Vi kan exempelvis studera hur framväxten av en riskkapitalmarknad påverkar de allmänna drivkrafterna att starta nya företag.

Genom att arbeta med data för många entreprenörsföretag och en rad olika viktiga bakgrundsfaktorer för entreprenörskapet, såsom tillgång till riskkapital, är det även möjligt att få mer generella insikter om hur olika institutionella faktorer påverkar entreprenörskapet. Därmed kan vi bidra med värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten, en kunskap som kan vara av

avgörande betydelse för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

Forskningsprogrammet syftar till att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar såsom bolagsägandeformer, skattesystem och allmänna institutioner som kan bidra till att skapa en entreprenörsdriven tillväxt. Målsättningen är att i denna fråga göra IFN till den viktigaste forskningsbaserade källan i den svenska näringslivsorienterade samhällsdebatten.

PROGRAMMET MÖJLIGGÖR

(i) att på institutet skapa en forskarkompetens inom dessa för svenskt näringsliv avgörande frågor;

(ii) att utveckla en unik databas med information om hur entreprenörskap påverkas av olika institutionella faktorer;

(iii) att skapa en naturlig mötesplats för experter, befattningshavare, journalister och forskare med intresse för entreprenörska-

pets betydelse för näringslivets dynamik och den allmänna välbefinningsutvecklingen.

Följande forskare ingår i programmet: Ola Andersson, Ola Bengtsson, David Cesarini, Frédéric Delmar, Gunnar Du Rietz, Johan Egebark, Erika Färnstrand Damsgaard, Åsa Hansson, Andreas Haufler (University of Munich), Daniel Hedblom, Magnus Henrekson, Fredrik Heyman, Ulf Jakobsson, Dan Johansson (HUI Research), Martin Ljunge, Alexander Ljungqvist, Johanna Möllerström, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Lars Persson, Jesper Roine (Handelshögskolan i Stockholm), Tino Sanandaji, Mikael Stenkula, Roger Svensson, Joacim Tåg, Daniel Waldenström och Yves Zenou.

Programmets huvudfinansierare under året har varit Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse.

PROGRAMCHEFER: MAGNUS HENREKSON

OCH LARS PERSSON

Samarbete om entreprenörskap

FÖRFATTARPAREN OCH DERAS ARTIKLAR:

Martin Andersson, Lunds universitet, och Steven Klepper, Tepper School of Business, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, Pennsylvania: "Characteristics and Performance of New Firms and Spinoffs in Sweden".

Karin Edmark, IFN, och Roger Gordon, Department of Economics, University of California at San Diego, Kalifornien: "The Choice of Organizational Form by Closely-Held Firms in Sweden: Tax vs. Non-Tax Determinants".

Erika Färnstrand Damsgaard, IFN, och Marie Thursby, Georgia Institute of Technology, Atlanta, Georgia: "University Entrepreneurship and Professor Privilege".

Lars Persson, IFN, och Joshua S. Gans, Rotman School of Management, University of Toronto: "Entrepreneurial Commercialization: Choices and the Interaction between IPR and Competition Policy".

Tino Sanandaji, IFN och University of Chicago, och Peter T. Leeson, George Mason University, Fairfax, Virginia: "Billionaires".

Joacim Tåg, IFN, och Josh Lerner, Harvard Business School, Cambridge, Massachusetts: "Institutions and Venture Capital".

Per Thulin, KTH, och Enrico Moretti, University of California at Berkeley, Kalifornien: "Local Multipliers and Human Capital in the US and Sweden".

Thomas Åstebro, HEC, Paris, Pontus Braunerhjelm, KTH och Entreprenörskapsforum och Anders Broström, KTH: "Does Academic Entrepreneurship Pay?".

IFN och Entreprenörskapsforum driver sedan år 2010 ett gemensamt projekt om entreprenörskapets, innovationers och ägandets effekter på näringslivets samhällsekonomiska effektivitet.

SYFTET MED PROJEKTET är att genomföra en internationell studie om förutsättningarna för entreprenörskapsdrivet företagande och entreprenöriell tillväxt i Sverige och göra en jämförelse med förhållandena i USA. Utifrån ett entreprenörsekonomiskt forskningsperspektiv beskrivs och analyseras svenskt näringsliv och svenska institutioner och regelverk.

Projektet är uppbyggt av författarpär (i ett fall tre författare) där varje par består av en svensk och en internationellt ledande forskare. I juni 2011 genomfördes en workshop där preliminära versioner av studierna diskuterades. Projektet kommer att avslutas under 2013 med att studierna publiceras i ett specialnummer av *Industrial and Corporate Change*. Forskningsresultaten kommer även att spridas genom föredrag, debattartiklar och seminarier.

Projektet finansieras av Ragnar och Torsten Söderbergs Stiftelser. Ansvariga för projektet är Magnus Henrekson, IFN, och Pontus Braunerhjelm, Entreprenörskapsforum.

Forskningsprojekt

1. Ägande, samverkan och konkurrens i innovationsindustrin

EMPIRISKA STUDIER visar att etablerade företag ofta tillägnar sig nya teknologier genom uppköp av små entreprenörsföretag, vilka ofta är finansierade med riskkapital. Vidare observerar vi att nya företagsstrategier och nya teknologier ofta introduceras på marknaden av entreprenöriella nyinträdande företag, och att dessa nya strategier och teknologier sedan tas upp av etablerade företag. Ett exempel på det-

ta är Ryanairs inträde på den europeiska flygmarknaden. Forskningsprojektets syfte är att öka vår förståelse av hur interaktionen mellan företag med olika typer av ägandeform sker på innovationsmarknaden och hur regelverk, såsom konkurrenslagor och företagsbeskattningssystem, påverkar denna process.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

2. Entreprenörskapets politiska ekonomi

ENTREPRENÖRSKAPETS centrala betydelse för tillväxt och välbefinnande har på senare tid kommit att alltmer lyftas fram inom forskningen. Ofta har det tagits för givet att ökad entreprenörsaktivitet har en positiv effekt på tillväxt och jobbskapande. Utgångspunkten i detta projekt är att entreprenörer inte per automatik bidrar positivt till samhällsekonomin. I stället utgår vi ifrån premissen att huruvida bidraget är positivt beror på de institutionella betingelserna i ekonomin. Dessa bestämmer vad som också har kallats "den samhälleliga belöningsstrukturen" vad gäller entreprenörskap. Entreprenörer analyseras som eko-

nomiska agenter vilka hela tiden söker efter en avkastning (*economic rent*) som överstiger den riskjusterade räntan i ekonomin. Huvudsyftet med projektet är att analysera hur graden av entreprenörsaktivitet bestäms av centrala institutioner i ekonomin och till vilka verksamheter denna kanaliseras.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

3. Globaliseringen och ägarpolitiken i efterkrigstidens Sverige

I DETTA PROJEKT studeras den dramatiska omsvängningen i svensk ägarpolitik och ägarstruktur i näringslivet under efterkrigstiden. Efter andra världskriget präglades ägarpolitiken i hög grad av en socialistisk vision där det slutliga målet var ett *de facto* avskaffande av den privata äganderätten. Denna politik nådde vägs ände i början av 1980-talet. Sedan dess har ett stort antal svenska företag förvärvats av eller fusionerats med utländska företag. Samtidigt har också den utländska ägardelen på den svenska börsen ökat kraftigt. En annan viktig tendens är att det statliga ägandet ökat liksom den kontroll som utövas av statliga och/eller korporatistiska fonder över svenska börsnoterade företag. Den gamla svenska kontrollmodellen som präglats av att enskilda familjer har ett kontrollerande inflytande över enskilda företag, även när dessa är börsnoterade, uppehålls

huvudsakligen via systemet med rösträttsdifferentiering. Det ovan skisserade läget ger upphov till flera intressanta frågeställningar som kommer att analyseras i detta projekt: I hur stor utsträckning är en ägarmodell byggd på familjekontroll tillämplig även framdeles?

Vilka effekter kan vi förvänta oss av en ökad ägarandel för staten och statliga eller korporatistiskt styrda fonder? Kan den framväxande modellen med alltmer spritt ägande fungera utan det slag av kraftfulla belöningsinstrument för företagsledningarna som är så vanliga i de anglosachsiska länderna?

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

4. Kommersialisering av svenska patent

SVERIGE ÄRTOPPRANKAT i världen vad avser forskning och utveckling, beviljade patent och publikationer i forskningstidskrifter. Men vi har inte så många små snabbväxande teknologibaserade företag. Kommersialiseringen av detta intellektuella kapital är relativt sett mindre framgångsrik i Sverige jämfört med andra länder. Syftet med detta projekt är att empiriskt analysera kommersialiseringprocessen av intellektuellt kapital i Sverige genom att följa patent.

Fyra forskningsfrågor analyseras:

1. Vad förklarar om ett patent kommersialiseras eller inte?

2. Vad bestämmer valet av kommersialiseringssätt (sälja, licensiera eller kommersialisera i existerande eller nytt företag)?
3. Vilka faktorer påverkar utfallet av kommersialiseringen?
4. Vad avgör om ett patent förnyas eller förfaller?

Särskilt studeras betydelsen av statliga finansieringssystem och affärsänglar. En unik databas över svenska patent ägda av uppfinnare och småföretag har byggts upp för ändamålet.

PROJEKTANSVARIG: ROGER SVENSSON

5. Svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning och mobilitet

KUNSKAP OM KOPPLINGARNA mellan generationer med avseende på inkomster och förmögenheter är av yttersta vikt för ett antal centrala samhällsvetenskapliga frågor. I detta projekt studeras intergenerationell mobilitet i inkomster och förmögenheter i Sverige från början av 1900-talet till i dag.

Projektet består av två delar. För det första skapande och analys av en helt ny förmögenhetsdatabas som ger unika förutsättningar att studera hela den svenska befolkningen, från den generation som föddes i slutet av 1800-talet till dessa personers barn och barnbarn i dag.

Ett sådant material blir internationellt unikt och möjliggör studier av såväl frågor av allmän karaktär som en rad Sverigespecifika frågor rörande inkomst- och förmögenhetsfördelning från välfärdsstatens uppbyggnad, över dess expansionsfas fram till i dag.

För det andra möjliggörs en kartläggning och analys av intergenerationell mobilitet i inkomster och förmögenheter med särskilt fokus på toppen av fördelningen. Ett sådant fokus är av stor vikt när det gäller att fånga en stor del av den privata förmögenheten då vi vet att förmögenhetskoncentrationen är mycket hög. Dessa toppgrupper är också viktiga då det är här man finner arv som är av sådan storlek att de potentiellt utgör en stor del av arvingarnas inkomster. Denna dynamik mellan inkomst och förmögenhet är en central fråga som, återigen på grund av bristfälliga data, inte tidigare kunnat analyseras vare sig i Sverige eller internationellt.

PROJEKTANSVARIG: DANIEL WALDENSTRÖM

6. Politik för snabbväxande företag

I DETTA PROJEKT analyserar vi dels de snabbväxande företagens betydelse för sysselsättning och jobbskapande, dels hur det institutionella ramverket påverkar de snabbväxande företagen. För att analysera hur det institutionella ramverket kan förväntas påverka de snabbväxande företagen används den s.k. kompetensblocksteorin. Enligt denna teori drivs tillväxten på företagsnivå av en ständigt fortgående process där ny kunskap upptäcks, skapas och appliceras.

Kompetensblocket består av de nyckelaktörer med kompletterande kompetenser som efterfrågas för att generera och kommersialisera nya affärsidéer: uppfinnare, entreprenörer, industrialister, venturekapitalister, aktörer på andrahandsmarknaderna, utbildad/yrkeskunnig arbetskraft och kompetenta kunder.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

7. Realekonomiska effekter av riskkapital

RISKKAPITALBRANSCHEN HAR under de senaste åren vuxit snabbt och utgör i dag en viktig del av såväl svenskt som internationellt näringsliv. Enligt Svenska Riskkapitalförbundet (SVCA) uppgick riskkapitalbolagens investeringar i Sverige år 2007 till cirka 1,6 procent av BNP och Sveriges riskkapitalbransch är därmed, tillsammans med Storbritanniens, ledande inom Europa. I dag arbetar närmare 200 000 svenskar i något av de drygt 800 företag som ägs av riskkapitalister.

Syftet med detta projekt är att studera branschens funktionssätt och dess samhällsekonomiska effekter, exempelvis på jobbskapande, forskning och utveckling samt produk-

tiviteten. Inom ramen för detta projekt kommer också en unik databas med över 450 riskkapitalutköp att byggas upp och sammankopplas med detaljerad boksluts- och ägarinformation över juridiska personer i Sverige.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

8. Entreprenöriella innovationer och konkurrenspolitik

FÖRHÅLLANDET MELLAN ENTREPRENÖRER och etablerade företag inom innovationsindustrin är komplext. Tidigt i innovationsprocessen konkurrerar entreprenörer med stora etablerade företag inom FoU. Senare i innovationsprocessen går entreprenörsföretagen antingen själva in på produktmarknaden eller också blir de attraktiva uppköpskandidater som de etablerade företagen konkurrerar om att överta.

Kunskapen om hur konkurrenslagar påverkar effektiviteten på denna typ av marknader är dock begränsad. I synnerhet gäller att konkurrenslagarna inte endast påverkar intensiteten i konkurrensen mellan de etablerade företagen, utan också mellan de etablerade företagen och

entreprenörerna. Dessutom påverkar konkurrenslagarna också värdet av att använda innovationer både för etablerade företag och entreprenörer. En ökad förståelse för dessa effekter torde därför vara av stort värde för utformningen och tillämpningen av konkurrenslagarna i FoU-intensiva branscher.

Syftet med detta projekt är att såväl teoretiskt som empiriskt studera hur utformningen och tillämpningen av konkurrenslagar påverkar effektiviteten och välfärden på marknader där etablerade företag möter konkurrens från entreprenörsföretag.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

9. Kontextens betydelse för tillväxtorienterat entreprenörskap i Sverige och Europa

EN MODERN EKONOMIS tillväxt beror på dess förmåga att skapa ny kunskap och att använda denna i kommersiella syften. Entreprenörskap i form av nyföretagande spelar här en viktig roll. Modern forskning visar att nya företag ofta använder sig av ny kunskap för att kunna konkurrera med etablerade företag. Dessa företag är därför viktiga för ekonomisk tillväxt och dynamik. Dock är inte alla nya företag lika viktiga. Endast de företag som växer kraftigt, använ-

der ny kunskap och slår ut obsoleta företag har en sådan påverkan.

Syftet med detta forskningsprojekt är att kunna förstå vad som leder till att denna typ av snabbväxande företag skapas och kan utvecklas och hur dessa företag kan påverka tillväxten regionalt och nationellt.

PROJEKTANSVARIG: FRÉDÉRIC DELMAR

10. Det svenska skattesystemet i ett historiskt och entreprenöriellt perspektiv

SKATTESYSTEMET I ETT land har alltid varit föremål för debatt och analys av såväl lekmän som politiker och ekonomer. Skattestrukturen i en ekonomi kan vara avgörande för hur näringslivet utvecklas, vilket i sin tur påverkar ett lands sysselsättning, tillväxt och välfärd. Skatterna i Sverige upptar en väsentlig del av vår vardag. Även om skattenivån har sjunkit något under senare tid brukar en samlad bedömning ge vid handen att skatternas andel av BNP ligger strax under 50 procent, vilket tillsammans med Danmark är den högsta nivån i världen.

Det höga aggregerade skattetrycket i Sverige innebär att skatter många gånger påverkar de ekonomiska beslut som fattas av individer och företag. Samtidigt har det svenska skattesystemet och dess struktur varit föremål för omvandling och kraftiga förändringar. Dagens svenska skattesystem har växt fram genom

en mängd beslut under årens lopp, inklusive större eller mindre skattereformer. Skattestrukturen och dess påverkan på näringslivet var t.ex. helt annorlunda för hundra år sedan.

Syftet med detta projekt är att beskriva och analysera det svenska skattesystemets utveckling i ett långsiktigt historiskt perspektiv från mitten av 1800-talet och fram till i dag. Det svenska skattesystemet består av många olika komponenter, såsom kapital-, arbets- och arvsskatter, som utvecklats på olika sätt och som förtjänar att studeras var för sig. I projektet kommer dels skattesystemets utformning och utveckling att kartläggas i ett långsiktigt perspektiv, dels kommer skattesystemets funktion och hur detta påverkat ekonomin i allmänhet och näringslivets struktur, utveckling och organisering i synnerhet att analyseras.

PROJEKTANSVARIG: MIKAEL STENKULA

11. Entreprenöriella innovationer och private equity-utköp: skatter och ägareffektivitet

NY FORSKNING VISAR att etablerade företag i allt större grad använder uppköp av och samarbeten med små innovativa företag för att få tillgång till ny kunskap och nya teknologier. Ofta finansieras dessa företag i ett initialt skede med riskkapital. Forskning visar även att private equity-utköp, ofta med kraftig belåning, får en allt större betydelse i näringslivets omstrukturingsprocess. Detta sker genom att private equity-fonder identifierar och köper ut företag för att sedan strukturera om och sälja dessa vidare. I policydebatten diskuteras alltmer betydelsen av olika slags ägare i strukturovandlingsprocessen samt hur den påverkas av skattesystem och finansiella marknader.

Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är att bidra till ökad kunskap om interaktionen mellan aktörer med olika ägarformer i innovations- och omstrukturingsprocessen samt hur olika institutioner påverkar effektiviteten i denna process. Initialt fokuserar vi på två delområden: Entreprenöriella innovationer och beskattning, och Ägareffektivitet och beskattning.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

12. Konkurrens och risktagande: en experimentell ansats

I DAGENS INTEGRERADE samhälle finns en social riskkomponent i många beslut, i allt från omkörningar i trafiken till sjukskrivning vid förkylning. Det är känt från såväl teoretisk som empirisk forskning att olika sociala normer spelar roll i olika ekonomiska beslut. Även om traditionell ekonomisk teori inte säger att en beslutsfattare nödvändigtvis tar hänsyn till utfallet för andra, så pekar ny ekonomisk forskning mot att hänsyn tas. Det är därför sannolikt att sociala hänsynstaganden motverkar onödigt "socialt" risktagande. Samtidigt visar erfarenheten (som t.ex. i samband med finanskrisen) att stora risker tas på andras bekostnad i konkurrenssituationer och att det tycks finnas olika åsikter om vad som är en acceptabel nivå på det "sociala" risktagandet. Dessa områden är tämligen outforskade och de experimentella metoder och beteendeteorier som utvecklats på senare år inom nationalekonomin ger goda möjligheter att undersöka dessa mekanismer på ett bättre sätt. Två större delprojekt är inplanerade:

1. Riskbenägenhet och val av marknadsstrategi bland företagare. Syftet med detta delprojekt är att undersöka om entreprenörers inställning till risk och konkurrens förklarar vilken marknad och marknadsstrategi entreprenören väljer.
2. Representativt risktagande och konkurrens. I detta delprojekt avser vi att studera hur olika konkurrenssituationer påverkar graden av risktagande när en agents handlingar påverkar vilken risk en investerare utsätts för.

PROJEKTANSVARIG: OLA ANDERSSON

13. Entreprenörskap, skatter och den offentliga sektorns ekonomi

FÖR ATT ANALYSERA entreprenörskap måste fenomenet först definieras och mätas. Tidigare forskning har förlitat sig på egenföretagande för att kvantifiera entreprenörskap. Men de allra flesta egenföretagare är vare sig innovativa eller tillväxtorienterade. Det rör sig i stället om exempelvis rörmokare, taxichaufförer, tandläkare och konsulter, vilka skiljer sig markant från entreprenörer.

I det här projektet jämförs länder, geografiska regioner samt företag ur egenföretagar- och entreprenörskapsperspektiv. Frågor som studien söker svar på är bland annat: Har regioner

och företag med hög/låg andel egenföretagare mindre/mer entreprenörskap? Hur påverkar skatter, regleringar och svaga institutioner egenföretagande respektive entreprenörskap

PROJEKTANSVARIG: TINO SANANDAJI

14. Kvinnligt entreprenörskap

I DE FLESTA länder är andelen män som är egenföretagare högre än andelen kvinnor. Den könskillnad är viktig att studera dels från ett jämställdhetsperspektiv, dels från ett perspektiv där samhället vill uppmuntra individer att starta företag. I detta projekt undersöks könskillnader i entreprenörskap i Sverige genom att använda en unik databas med detaljerade data om svenska tvillingar. En central frågeställning är huruvida könsgapet i entreprenörskap är större än könsgapet i egenföretagande? Kan eventuella skillnader förklaras av könskillnader i personlighet och psykologi? Viktigt är också att ta hänsyn till attityder till kalkylerbar risk respektive icke-kalkylerbar osäkerhet. Det senare är en viktig egenskap för

entreprenörer. I studierna kontrolleras för utbildning och familjesituation.

PROJEKTANSVARIGA: OLA BENGTTSSON OCH TINO SANANDAJI

15. Medborgerlighet, arbete, företagande och bidragsanvändning i den svenska välfärdsstaten och Europa

KULTURELLA ATTITYDER som tillit och pålitlighet är avgörande för ett välfungerande samhälle. Forskningen har nyligen etablerat en viktig roll för tillit i att skapa ekonomisk framgång på nationell nivå. Förståelsen för hur dessa attityder formas och hur de påverkar utfall är dock begränsad. Det här projektet skattar sambanden på individnivå. Det är avgörande att förstå kanalerna genom vilka attityderna påverkar utfall för att kunna utforma politik som främjar ett medborgerligt och välmående samhälle.

Projektet studerar empiriskt hur kulturella attityder bildas, hur normer förändras och hur de påverkar hur socialförsäkringar används. Hur dessa attityder påverkar entreprenörskap, arbetsutbud, inkomster och humankapital studeras i projektet. En ny metod används som kan besvara frågan om kausala faktorer bakom bildandet av kulturella attityder samt hur dessa påverkar individers utfall på områden där metoden inte tidigare använts. Det är frågan om attityder och utfall bland andra generationens invandrare i ett stort antal europeiska länder.

Utvecklingen av arbetsnormer och socialförsäkringsanvändning i Sverige undersöks med hjälp av en strukturell ekonomisk modell. Modellen skattas med hjälp av svenska registerdata för att förstå den långsiktiga dynamiken i användningen av

socialförsäkringar i den svenska välfärdsstaten. Modellen kommer att användas för att utföra experiment där socialförsäkringarnas regler och generositet ändras.

Projektet syftar till att besvara angelägna frågor på den svenska och europeiska policyagendan. Att integrera invandrare ekonomiskt och kulturellt är viktigt både för individers välmående och för framstående samhällen. Att förstå den långsiktiga dynamiken i den svenska välfärdsstaten är avgörande för att värna den finanspolitiska hållbarheten av en stor offentlig sektor.

PROJEKTANSVARIG: MARTIN LJUNGE

Tjänstesektorns ekonomi

”De skattefinansierade välfärdstjänsterna har debatterats flitigt under året.”

HENRIK JORDAHL

Ett vitalt näringsliv är i ständig utveckling. Industrieföretagen ”tjänstefieras” genom att knyta ihop varor och tjänster. Tjänsteföretagen ”industrialiseras” genom att standardisera processer i syfte att nå högre produktionsvolymmer.

I DAG FINNS ÅTTA AV TIO jobb i tjänstesektorn. Det senaste decenniet har de privata tjänstebanschererna – inte minst de kunskapsintensiva företagen – uppvisat en växande sysselsättning. Även tjänsteexporten växer och utgör i dag en tredjedel av den totala exporten. Med bidrag från ett flertal IFN-forskare ger antologin *Den svenska tjänstesektorn* en god sammanfattning och presentation av forskningsprogrammet.

De skattefinansierade välfärdstjänsterna har debatterats flitigt under året. Tillsammans med SNS har IFN startat ett projekt om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras. I projektet ingår forskning som bedrivs på IFN och som läggs ut på utomstående forskare, samt populärvetenskap och offentliga seminarier som publiceras och anordnas av SNS.

Minimilöner är särskilt relevanta för tjänstesektorn eftersom de är bindande i flera tjänsteyrken. Forskningsprogrammet rymmer en kartläggning av minimilönernas nivåer och grad av differentiering på ett antal avtalsområden och en undersökning av minimilönernas effekter på sysselsättning och andra utfall på arbetsmarknaden.

För många ungdomar och invandrare fungerar tjänstesektorn som inkörsport till arbetslivet. Samtidigt har ett restriktivt anställningsskydd visat sig försvaga dessa gruppers ställning på arbetsmarknaden. Programmet innehåller både översik-

ter av forskning om anställningsskyddets effekter och mer tillämpad forskning om LAS-reglerna.

Inom handeln finns flera företag där både minimilöner och anställningsskydd har en relativt stor betydelse. Forskningen inom ett projekt är inriktad mot marknadsstruktur och produktivitet inom svensk handel.

Slutligen ingår forskning om betydelsen av personliga egenskaper och humankapital för ekonomiska utfall. Stresstålighet, självdisciplin och social förmåga tillhör de egenskaper som värderas i många tjänsteyrken.

I programmets olika forskningsprojekt är följande forskare verksamma: Fredrik Andersson, Ola Andersson, Andreas Bergh, Karin Edmark, Mikael Elinder, Markus Frölich (University of Mannheim), Fredrik Heyman, Per Hjerstrand, Henrik Horn, Christina Håkanson (Stockholms universitet), Henrik Jordahl, Assar Lindbeck, Erik Lindqvist, Per Lundborg (Stockholms universitet), Florin Maican, Pehr-Johan Norbäck, Oskar Nordström Skans (IFAU), Verena Niepel, Matilda Orth, Petra Persson, Gabriel H. Sahlgren, Per Skedinger, Mikael Stenkula, Roger Svensson, Roine Vestman (New York University), Jonas Vlachos och Yves Zenou.

Bland programmets huvudfinansierare finns Almega och Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse.

PROGRAMCHEF: HENRIK JORDAHL

Forskningsprojekt

1. Från välfärdsstat till välfärdssamhälle

TILLSAMMANS MED SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle) har IFN startat ett projekt om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras.

Forskningsprojektet fokuserar på den genomgripande omvandling i produktionen av välfärdstjänster som skett i Sverige under de senaste 20 åren. Konkurrens har införts på en rad olika välfärdsområden och privata aktörer har kompletterat den offentliga sektorn som utförare. Syftet med projektet är att bidra med forskningsbaserade förslag om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras.

Studierna kommer huvudsakligen att behandla styrning och kvalitetskontroll av välfärdstjänster (ersättningsystem, management, marknadsdynamik och kvalitetsmått) samt

bidra med en bakgrundsbeskrivning till och förklaring av hur konkurrensutsättning och privatisering har gått till i kommuner och lands-
ting.

Projektet finansieras med anslag från medlemmar i dess referensgrupp, från forskningsstiftelser, och från enskilda bidragsgivare. Därutöver stöds forskningen om skattefinansierade tjänster av ett anslag från Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse.

PROJEKTANSVARIGA: HENRIK JORDAHL OCH ILINCA BENSON (SNS)

2. Effekter av skolval

FORSKARNA UNDERSÖKER hur elevernas möjlighet att välja mellan olika kommunala skolor påverkat deras resultat. Leder skolval och konkurrens till bättre resultat genom att eleverna hittar rätt skola, att alla skolor blir bättre och alla lär sig mer? Eller finns det även förlorare när valfriheten ökar? Sedan början av 1990-talet har elever och föräldrar kunnat välja mellan olika kommunala skolor och friskolor. Enligt tidigare forskning har konkurrensen från friskolorna lett till bättre resultat för alla

elever. Effekterna av att välja mellan kommunala skolor har inte undersökts i samma utsträckning, trots att denna reform kan ha haft nog så stora effekter som friskolereformen.

PROJEKTANSVARIG: KARIN EDMARK

3. Effekter av matematik och naturvetenskap i gymnasiet på lön och sysselsättning

I PROJEKTET UNDERSÖKS om studenter som läser mer matematik och naturvetenskap på gymnasiet får högre lön och har högre sannolikhet att ha ett arbete i trettioårsåldern. För att isolera de kausala effekterna av mer matematik och naturvetenskap, används en så kallad regression discontinuity-metod. Där jämförs studenter som har samma preferenser för att läsa naturvetenskaplig eller teknisk linje, men som hamnat på olika sidor av intagningsgränsen på grund av marginella skillnader i grund-

skolebetyg. Genom att jämföra sådana par av individer, där en av individerna kom att läsa på naturvetenskaplig eller teknisk linje, medan den andra individen kom att läsa på en linje med mindre av matematik och naturvetenskapligt innehåll, kan vi dra slutsatser om effekterna av att läsa olika utbildningsinriktningar.

PROJEKTANSVARIG: KARIN EDMARK

4. Beskattning och sysselsättning i tjänstesektorn

SYFTET MED DETTA PROJEKT är att undersöka effekterna av skatter, närmare bestämt arbetsgivaravgifter, på sysselsättning i tjänstesektorn. Ekonomisk teori pekar på motverkande effekter av förändrade arbetsgivaravgifter. En sänkning av sådana avgifter stimulerar efterfrågan på arbetskraft på kort sikt, men på längre sikt kan lönerna drivas upp när dessa omförhandlas, vilket minskar sysselsättningen.

I projektet undersöker vi effekter på antalet anställda, antalet arbetstimmar och löner av de sänkta arbetsgivaravgifterna för ungdomar under perioden 2007–2011 i en specifik sektor, nämligen detaljhandeln.

Projektet kan bidra till mer kunskap i främst två avseenden. För det första finns det möjlighet att undersöka effekter av sänkta arbetsgivaravgifter på variabler som studerats i mycket liten utsträckning eller inte alls i forskningslitteraturen, nämligen egentliga löner (i stället för lönesummor per anställd) och arbetstimmar. För det andra fokuserar studien på ungdomar – en grupp som hittills endast ett fåtal studier beaktat.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

5. RUT/ROT-avdragen och formaliseringen av informella marknader

MÅNGA TJÄNSTER OMSÄTTTS på en vit och en svart marknad samtidigt. I det här projektet analyserar vi hur transaktioner kan flyttas över från den svarta till den vita marknaden. Mer specifikt studeras effekterna av de så kallade RUT- och ROT-avdragen.

RUT-avdraget infördes genom en första reform den 1 juli 2007, vilket kraftigt minskade incitamenten att undanhålla pengar

från beskattning. En andra reform som flyttade avdragsrätten från köparen till säljaren sjösattes den 1 juli 2009. Därmed flyttades köparens prissänkning fram från beskattningsårets slut till tidpunkten för transaktionen. Vi utvärderar RUT-avdraget med hjälp av detaljerade data från Skatteverket om varje enskild transaktion.

PROJEKTANSVARIG: PETRA PERSSON

6. Minimilöner i Sverige

MED ANLEDNING AV Laval-domen och ett ökat inflöde av utstationerad arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden har de svenska minimilönernas utformning debatterats flitigt under senare år. Under 2009 initierades ett projekt om minimilöner i den svenska detaljhandeln. I projektet studeras minimilönernas effekter på sysselsättning och arbetstimmar under perioden 2001–2005. Detaljhandeln är av särskilt intresse att studera, eftersom man både haft stora minimilöneökningar under perioden och har många anställda som berörs av förändrade minimilöner. Eftersom deltidsarbete är vanligt är det också möjligt att anpassningar sker via förändrat antal arbetstimmar per anställd och inte bara via förändrat antal anställda.

Sverige har haft ett stort inflöde av flyktingar under de senaste decennierna och många i denna grupp har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Under 2012 utvidgades projektet med att undersöka hur minimilöner påverkar arbetslöshet och andra arbetsmarknadsutfall bland flyktingar i Sverige under perioden 1998–2007.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

7. Anställningsskydd

UNDER DE SENASTE åren har den empiriska forskningen om anställningsskyddet vuxit explosionsartat. Ett första syfte med projektet är därför att kartlägga och kritiskt diskutera den omfattande internationella forskningen på området och att identifiera kunskapsluckor. Ett andra syfte är att undersöka vilka effekter anställningsskyddet har för den svenska arbetsmarknadens funktionssätt och för svenska multinationella företags verksamhet i andra länder. Här finns möjlighet att utnyttja reformer av LAS för att identifiera effekter på sysselsättningsflöden av

förändrade regler för uppsägningstider för olika grupper på den svenska arbetsmarknaden. En ytterligare möjlighet är att studera vilken betydelse skillnader i anställningsskyddets styrka mellan olika länder och över tiden har för sysselsättningen i svenska multinationella företag verksamma utomlands.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

8. Produktivitetens dynamik och etablering av ”big-box”-butiker i detaljhandeln

NYETablering av stora ”big-box”-butiker tillsammans med en kraftig minskning av totala antalet butiker är en utmärkande trend i detaljhandeln. Det mest kända exemplet är expansionen av Wal-Mart som bland annat har lett till lägre priser och utslagning av små butiker i USA, den så kallade Wal-Mart-effekten. Om än i mindre skala och med en mer restriktiv reglering av nya butiker följer detaljhandeln i Europa samma trend. Det finns till dags dato lite forskning om hur produktivitet kan mätas i handeln och vilken roll big-box-butiker och reglering av nya butiker haft för dess utveckling.

I detta projekt används nyligen framtagna modeller och ekonometriska metoder för att på butiksnivå mäta produktivitet i detaljhan-

deln. Vidare analyseras hur etablering av big-box-butiker och reglering av nya butiker påverkar utslagning och fördelning av produktivitet bland kvarvarande butiker på lokala marknader. Den empiriska tillämpningen bygger på detaljerade data över alla dagligvarubutiker i Sverige. Projektet belyser framför allt betydelsen av att ta hänsyn till marknadsmakt och strategisk interaktion mellan butiker på lokala marknader för att få fram ett korrekt produktivitetmått. Dessutom analyseras och jämförs olika modelleringsalternativ givet typiska data som finns tillgängliga för att studera produktivitet och lokal konkurrens i detaljhandeln.

PROJEKTANSVARIGA: MATILDA ORTH OCH FLORIN MAICAN

9. Det kunskapsrika företagets framväxt

OFTA BETONAS DEN centrala roll med arbetarnas kunskaper – s.k. humankapital – spelar för företagets produktivitet. I detta projekt studeras fördelningen av humankapital mellan olika företag över tid. I många länder, däribland Sverige, har lönespridningen ökat trendmässigt under en följd av år. En viktig fråga att besvara är i vilken grad detta fenomen beror på att arbetskraft med stort humankapital i allt högre grad koncentreras till vissa företag och i vilken grad det beror på att produktivitetsskillnaderna mellan företag ökat av andra skäl. Vår förhoppning är att projektet kan bidra

till en ökad förståelse för drivkrafterna bakom de förändringar i lönefördelningen som kunnat observeras de senaste 20 åren. Dessa insikter kommer även att kunna ge ökad förståelse för krafterna bakom produktivitetsutvecklingen mer generellt.

PROJEKTANSVARIG: JONAS VLACHOS

10. Personlighetens betydelse för utfall på arbetsmarknaden

I JOBBANNONSER BETONAS ofta personliga egenskaper som stresstålighet, självdisciplin och social förmåga. De empiriska beläggen för att andra personliga egenskaper än intelligens påverkar utfallet på arbetsmarknaden är dock förvånansvärt svaga. En möjlig orsak till detta är att de flesta studier av personlighet och utfall på arbetsmarknaden använder personlighetsmått som bygger på enkätsvar. I projektet använder vi ett mått på personlighet från den militära mönstringen i Sverige. Måttet av-

ser att beskriva de mönstrandets förmåga att klara av de psykologiska påfrestningarna av militärtjänst och bedöms av en psykolog efter en personlig intervju. Måttet kan även förväntas fånga personliga egenskaper som är viktiga på den civila arbetsmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: ERIK LINDQVIST

11. Strategisk positionering i dagligvaruhandeln

EN STOR DEL AV DE INVESTERINGAR SOM görs i dagligvaruhandeln är ämnade att öka differentieringen butiker emellan vad gäller storlek, geografiskt läge, service etc. Tillsammans med stora butiker i tätorternas utkanter finns i dag en trend mot att utveckla mindre butiksformat som ligger geografiskt nära konsumenten.

Projektet består av två delar. Den första delen består av en ingående analys av konsumenternas val och värdering av olika butiksformat utifrån ett geografiskt perspektiv. Den andra delen behandlar företagsstrategier och kostnader för att etablera, omfördela och ta bort butiker från lokala marknader. En unik kombination av databaser som täcker alla dagligvarubutiker i Sverige under perioden 2001–2010 kommer att användas.

Forskningsprojektet bidrar till den internationella forskningsfronten genom att vi använder modeller baserade på ekonomisk teori i kombination med nyutvecklade statistiska metoder för att analysera strategisk interaktion mellan företag på lokala marknader. Ett centralt bidrag är att vi simulerar utvecklingen av dagligvarumarknaden till följd av ett antal hypotetiska förändringar. Vi utvärderar till exempel effekter av att ändra antalet butiksformat på lokala marknader och simulerar hur företagets vinster påverkas av höjda kostnader för exempelvis mark och byggnader.

PROJEKTANSVARIGA: MATILDA ORTH OCH FLORIN MAICAN

Elmarknadens ekonomi

”Ett problem är att ett fåtal företag står för den största delen av produktionen.”

THOMAS TANGERÅS

En kostnadseffektiv och miljövänlig elförsörjning på en liberaliserad elmarknad förutsätter en välfungerande marknad för elproduktion där även företagens långsiktiga investeringsincitament beaktas. Att konkurrensutsätta produktionen är dock inte tillräckligt. Elnätet måste ha tillräcklig kapacitet för att frakta el från producenter till konsumenter.

EL KAN INTE LAGRAS. Konsumtionen och produktionen måste därför balanseras mycket noga för att undvika störningar i nätet och därmed elavbrott. Eftersom kostnaden för att bygga konkurrerande elnät anses för hög, är denna del av marknaden reglerad. Den nordiska elmarknaden kan därför karakteriseras som en marknad med reglerad konkurrens.

Liberaliseringen har inte skett utan motstånd. Många har ifrågasatt om konkurrens på elmarknaden överhuvudtaget kan fungera. Ett problem är att ett fåtal företag står för den största delen av produktionen på den nordiska elmarknaden, och att det är svårt för utomstående att ta sig in på marknaden.

För att förstå elmarknaden är det viktigt att undersöka konkurrensförhållanden på marknaden för elproduktion och studera ändamålsenlig reglering av elnäten. Elmarknadsprogrammet bedriver forskning inom båda dessa områden. Syftet med elprogrammet är att utifrån vedertagen nationalekonomisk teori och ur

ett samhällsekonomiskt perspektiv studera elförsörjningens organisering, funktionssätt och reglering.

Programmet är samfinansierat av Energimyndigheten, de tre stora producenterna på den svenska elmarknaden – Vattenfall, Fortum och E.ON – samt Svenska Kraftnät som är systemoperatör och svarar för driften av stamnätet.

Följande forskare medverkar i programmet: Sara Fogelberg, Sven-Olof Fridolfsson, Pär Holmberg, Ewa Lazarczyk, Erik Lundin, Johannes Mauritzen, Johanna Rickne och Thomas Tangerås.

PROGRAMCHEF: THOMAS TANGERÅS

Doktorandkurs: Empiriska metoder i tillämpad mikroekonomi

DEN 18–21 JUNI 2012 arrangerades en doktorandkurs av IFN:s forskare inom Elmarknadens ekonomi.

Kursen behandlade strukturella ekonometriska metoder och hur de kan användas till att utvärdera elmarknadens funktion. Cirka 30 doktorander följde föreläsningarna varav sju skrev

och blev godkända på en hemtentamen som gav fyra högskolepoäng.

Föreläsare var professor Frank A. Wolak vid Stanford University. Professor Richard Friberg på Handelshögskolan i Stockholm var examinator för kursen.

Forskningsprojekt

1. Hur påverkar marknadsspecifika nyheter elpriserna?

I DETTA FORSKNINGSPROJEKT skattas med hjälp av ekonometriska metoder effekten av marknadsspecifika nyheter, så kallade *Urgent Market Messages*, på prisskillnaderna mellan "dagen-innan"-marknaden, Elspot, och den ännu mera kortsiktiga Elbasmarknaden. En central

fråga i detta delprojekt är hur prisskillnaderna på dessa olika marknader kan förklaras.

PROJEKTANSVARIG: EWA LAZARCZYK

2. Vindkraftverk skrotas innan de slits ut

VINDKRAFTVERK SKROTAS vanligtvis för att ge utrymme för nyare, större och mer teknologiskt avancerade modeller och inte på grund av mekaniska fel eller förlitning. I detta forskningsprojekt studeras hur ändringar i det ekono-

miska stödsystemet för ny vindkraft påverkar vindkraftverkens livslängd.

PROJEKTANSVARIG: JOHANNES MAURITZEN

3. Strategisk optionshandel kan försvaga konkurrensen på elmarknaden

NORMALT TÄNKER MAN sig att handeln med finansiella instrument ökar välfärden i samhället genom att den bidrar till en förbättrad riskfördelning och informationsspridning mellan marknadsaktörerna. Men den finansiella handeln kan även påverka konkurrensen på marknaden. I detta projekt studeras hur strategisk optionshandel påverkar konkurrensen på elmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: PÅR HOLMBERG

5. Används vattenkraften för att pressa upp elpriserna?

DET TYPISKA MÅTTET på marknadsmakt är skillnaden mellan pris och skattad marginal produktionskostnad. Vattenkraften står för en stor del av utbudet på den nordiska marknaden. Problemet är att marginalkostnaden av att producera med vatten inte är direkt observerbar. Kostnaden består endast i det förväntade värdet av att förskjuta produktionen på framtiden, det så kallade vattenvärdet. Eftersom terminspriserna på el också säger något om det förväntade elpriset, innehåller terminspriserna information om vattenvärdet. I detta projekt studeras sambandet mellan terminspriser, spotpriser

och marknadsmakt på en marknad där vattenkraft är viktigt för elförsörjningen.

PROJEKTANSVARIG: THOMAS TANGERÅS

4. Ineffektiva styrmedel för förnybar el

SVERIGE HAR BESLUTAT att öka elproduktionen från förnybara energikällor såsom vind, vatten och bioeldad värmekraft. Det främsta styrmedlet för förnybar elproduktion är elcertifikaten: Kraftbolagen får ett certifikat för varje godkänd MWt förnybar el de producerar. Certifikaten säljs främst till elhandelsbolagen som måste täcka en andel av elen de säljer med certifikat. Inkomsterna från certifikaten ska läggas till kraftbolagens inkomster av att sälja elen och stimulerar produktionen av för-

nybar el. Vi utvärderar den svenska modellen för förnybar el och pekar på problem förknippade med elcertifikaten och tillståndsprocesserna för produktion av förnybar el.

PROJEKTANSVARIG: THOMAS TANGERÅS

Enskilda forskningsprojekt

1. Välfärdsstatens ekonomi

ANALYSER AV VÄLFÄRDSSTATEN har främst beaktat problem av statisk natur. Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är att studera välfärdsstaten ur ett utvecklingsperspektiv. Hur påverkar välfärdssystemens utformning incitamentsstrukturen och därmed de ekonomiska

aktörernas beteende? Hur påverkas grundläggande sociala normer? Tyngdpunkten ligger på socialförsäkringar och s.k. humantjänster, inklusive sjukvård.

PROJEKTANSVARIG: ASSAR LINDBECK

2. Utvärdering av konkurrenspolitiska styrmedel för kartellbekämpning

DE KONKURRENSPOLITISKA styrmedlen för att begränsa bildandet av olagliga karteller har under det senaste decenniet genomgått omfattande justeringar. Olika former av amnestier för kartellmedlemmar som självmant avslöjar karteller har införts i såväl USA som i EU och Sverige. Dessa konkurrenspolitiska instrument har lett till en dramatisk ökning av antalet upptäckta karteller. Det övergripande målet är dock inte att upptäcka fler karteller utan att avskräcka företag från att bilda karteller.

Till skillnad från andra brott är offren – konsumenterna – vanligtvis omedvetna om brottet. Därför är det närmast omöjligt att uppskatta antalet avskräckta karteller och således svårt

att utvärdera effekterna av att bevilja amnesti. Projektets huvudsyfte är att utvärdera de nya styrmedlen i en laboratoriemiljö där fiktiva marknader simuleras och där enskilda individer representerar företag och kan bilda karteller. Resultaten tyder på att amnestiprogram minskar benägenheten att bilda karteller, även om sannolikheten att bli upptäckt är noll i avsaknad av en anmälan. Policyimplikationen blir att amnestiprogram kombinerade med höga konkurrensskadeavgifter är speciellt effektiva för att minska benägenheten att bilda karteller, och att höga avgifter delvis kan ersätta resurskrävande insatser för att upptäcka karteller.

PROJEKTANSVARIG: SVEN-OLOF FRIDOLFSSON

3. Hur bör forskningsprestationer mätas?

FORSKNINGENS ÖKADE internationalisering och specialisering har drastiskt ökat behovet av jämförelser mellan forskare och forskningsinstitutioner i samband med medeltilldelning, anställningar och utnämningar. Tjänstetillsättningar och forskningsanslag kommer i framtiden att till stor del bero på hur enskilda forskares och forskarlags prestationer bedöms utifrån olika kvantitativa mått. Det är därför inte bara viktigt att vara medveten om att ett visst mått kan ge en ensidig bild när två enskilda forskare jämförs. Måtten i sig kan också ha stor påverkan på hur forskare arbetar och vilka frågor de väljer att forska om, beroende på vilken typ av forskning som belönas. En konsekvent användning av enbart ett enda jämförelsemått kan därmed få en avgörande betydelse för forskningsmiljöns utveckling.

Men trots detta behov råder ännu ingen konsensus om hur dessa jämförelser ska utföras i praktiken. Detta forskningsprojekt utvärderar flera

av de i dag vanligaste måtten på forskningskvalitet inom nationalekonomisk forskning. Huvudresultatet av dessa jämförelser är att det föreligger stora skillnader i utfall mellan de olika måtten. Skillnaderna gäller både fördelningen mellan toppen och botten av professorerna och hur deras inbördes rangordning ser ut. Om man vill undvika felaktig fördelning av resurser bör därför flera olika mått på forskningskvalitet beaktas.

Ett annat område som studeras är vad som avgör graden av citering av publicerade artiklar.

Möjliga framtida studier undersöker hur sättet att mäta forskning kan påverka faktiska publiceringsmönster samt hur meriterna för nyblivna svenska professorer i nationalekonomi utvecklats.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

PROJEKTDELTAGARE: DANIEL WALDENSTRÖM

4. Institutioner, sociala normer och ekonomisk tillväxt

PROJEKTET SYFTAR TILL att analysera hur institutioner (samhällets spelregler) och sociala attityder påverkar ekonomisk tillväxt, och att undersöka samspelet mellan institutioner och sociala normer. Att fördjupa forskningen om institutionernas betydelse och att infoga sociala variabler i ekonomisk analys är viktigt för att bättre förstå variationer i tillväxt mellan länder.

I projektet bedrivs forskning på flera delområden:

- (i) Sambandet mellan formella institutioner (lagar och regler) och tillväxt. Studier av hur institutionell kvalitet och instabilitet påverkar tillväxt och hur hänsynstagande till institutioner påverkar den skattade relationen mellan statens storlek och tillväxt. Vi

dare undersöker vi hur kausaliteten mellan statens storlek, institutioner och tillväxt kan klarläggas.

(ii) Sambandet mellan sociala attityder och tillväxt och hur och om normer om tolerans mot minoriteter påverkar tillväxt.

(iii) Sambandet mellan formella institutioner och sociala attityder, exempelvis hur graden av marknadsekonomi påverkar tolerans, hur korruption varierar med statens storlek och hur religion påverkar tillit.

(iv) Vilka faktorer som förklarar uppkomsten av omfördelande institutioner som socialförsäkringar och välfärdsstater.

Forskningen är huvudsakligen empirisk till sin karaktär och bygger på regressionsanalys i form av tvärsnittsstudier, men även teoretiska angreppssätt används i projektet.

PROJEKTANSVARIG: ANDREAS BERGH

PROJEKTDELTAGARE: NICLAS BERGGREN

5. Gynnans politiker av att förslag antas? Ett experiment med hjälp av lotteririksdagen

När politiker arbetar fram förslag till lagar som sedermera antas i riksdagen kan konsekvenserna bli flera. Dels kan det signalera att det finns stöd för den enskilde politikerns ståndpunkter, dels påverkar lagstiftningen ofta hur offentliga resurser fördelas. Bådadera kan antas gynna politikern som lade fram förslaget. Det är dock svårt att skilja effekterna från varandra.

Genom att använda den så kallade lotteririksdagen som blev resultatet av 1973 års val, kan dock effekterna identifieras.

När stödet i riksdagen var helt jämnt fördelat mellan regering och opposition avgjordes ett stort antal lagförslag genom lotteri. Slumpmässigheten i proceduren kan tillsammans med individdata från skattedeclarationer användas för att identifiera politiska och materiella fördelar av att få förslag antagna i riksdagen.

PROJEKTANSVARIG: DANIEL RUBENSON

6. Kvantitativ analys av proportionella valsystem

TROTS ATT EN MAJORITET AV världens länder har proportionella valsystem är de flesta kvantitativa metoder utvecklade för valsystem med majoritetsval. Syftet med detta projekt är att bidra till utvecklingen av kvantitativa metoder för att bättre förstå proportionella valsystem.

Både från ett teoretiskt och empiriskt perspektiv vet vi förvånansvärt lite om hur olika faktorer påverkar politiken i proportionella valsystem. Detta beror på att de flesta teorier och empiriska metoder utvecklats för majoritetsval. I projektet utvecklar vi empiriska metoder för att kunna besvara några av de centrala frågorna för proportionella valsystem. En av dessa

frågor är hur mandatfördelningen mellan partier påverkar politiken. Ger t.ex. en ökad representation för främlingsfientliga partier en mer restriktiv invandringspolitik? Andra frågor som kommer att besvaras inom detta projekt inkluderar vad som bestämmer ett partis förhandlingsläge och vilka effekter reformer av valsystemet kan ha på politiska utfall. För att besvara dessa frågor används kommundata från Sverige och Norge, liksom data från nationella parlament. Flera av delprojekten görs i samarbete med utländska forskare.

PROJEKTANSVARIG: OLLE FOLKE

7. Ekonomisk politik och ekonomisk-politisk debatt i efterkrigstidens Sverige

ASSAR LINDBECK har genomfört ett större projekt om ekonomisk politik och ekonomisk-politisk debatt i Sverige under efterkrigstiden. Han redovisar viktiga samhällsekonomiska problem och kontroverser under denna period. Det sker med utgångspunkt från hans position som forskare, utredare, ekonomisk-politisk rådgivare och samhällsekonomisk debattör.

Studien, som resulterade i boken *Ekonomi är att välja*, utgiven på Albert Bonniers Förlag hösten 2012, tar bland annat upp penning- och finanspolitik, bostadspolitik, jordbrukspolitik, striden

om löntagarfonder och välfärdsstatens problem. Härutöver diskuterar Assar Lindbeck arbetslöshetsproblem och diskussioner om förändringar i det ekonomiska systemet, inklusive den ökade interventionismen under 1960- och 1970-talen och den partiella liberaliseringen av det ekonomiska systemet i Sverige sedan senare hälften av 1980-talet.

PROJEKTANSVARIG: ASSAR LINDBECK

8. Äganderätt, företagandets villkor och ekonomisk tillväxt

SYFTET MED DETTA projekt är att analysera hur äganderättens utformning påverkar villkoren för att starta, driva och expandera företag och hur detta påverkar den ekonomiska tillväxten. Utgångspunkten är att företagare som ekonomiska aktörer i sina beslut berörs av de regler som bestämmer gränser och villkor för användning av företags tillgångar. Detta knyter an till ett växande forskningsfält som visar att institutionernas utformning har stor betydelse för ett lands ekonomiska utveckling, bl.a. genom att precisera vilka regler som gäller för entreprenörer och företagare.

Följande projekt ingår:

1. Äganderätt och företagandets villkor: a) Analysera effekterna av förslag till förändringar i äganderätten, t.ex. röstdifferentierade aktier och kvotering i styrelser; b) Undersöka betydelsen av äganderättens utformning och stabilitet för investeringsbeteende; c) Kartlägga den svenska ägarbeskattningen under 1900-talet och studera effekterna för olika typer av företag.

2. Äganderätt och tillväxt: a) Undersöka om institutioners stabilitet eller kvalitet spelar störst roll för tillväxt; b) Studera sambandet mellan andelen statligt ägande av näringslivet och tillväxt.

3. Äganderätten i Sverige och Europa: Analysera hur äganderätt har spelat roll i Europadomstolarna och vilken relevansen är för Sverige.

4. Äganderättens bestämningsfaktorer: Studera äganderättens ekonomiska, sociala och religiösa bestämningsfaktorer.

5. Äganderätt i svensk juridisk tradition: Undersöka hur avtalsfrihet och äganderätt relaterar till varandra i den juridiska litteraturen i Sverige från 1800-talet fram till i dag.

6. Teknik och förändrad äganderätt: Undersöka hur teknologisk förändring kan påverka institutionernas utformning, t.ex. på kapitalmarknader och på kommunikationsområdet.

PROJEKTANSVARIGA: NICLAS BERGGREN OCH NILS KARLSON (RATIO)

Forskningen i sammendrag

Forskningsproduktionen vid IFN 2003–2012

Produktiviteten har ökat väsentligt under de senaste åren. Det gäller hur vi än mäter.

ÖKAD PRODUKTIVITET UTAN bibehållen eller höjd kvalitet har dock ett begränsat värde. Därför månar vi om att utvärdera även de kvalitativa aspekterna av forskningen. Ett viktigt mått i sammanhanget är hur ofta vi får artiklar publicerade i de högkvalitativa tidskrifter som får störst genomslag i forskarvärlden.

Nedan sammanfattar vi de kvantitativa och kvalitativa resultaten av vår forskning under 2012 och jämför dessa med tidigare år. Vi redovisar också hur vi går till väga för att genomföra utvärderingen.

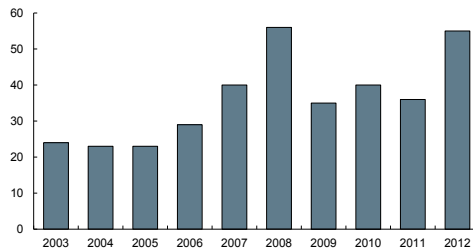
UTGIVNING PÅ ENGELSKA

I normalfallet redovisas den egna forskningen i form av uppsatser på engelska. Efter att en uppsats genomgått en första kvalitetsgranskning ges den ut i IFN:s Working Paper-serie. Serien innehåller även uppsatser som utomstående forskare i huvudsak författar när de varit gästforskare vid IFN. I figur 1 anges antalet utgivna working papers åren 2003–2012. Antalet låg på 23–24 per år till och med 2005. Från 2006 ökade antalet utgivna working papers. År 2008 var ett absolut toppår i institutets historia med 56 utgivna working papers. Denna toppnotering kan dels förklaras av en generell produktivitetsökning som resultat av ett genomfört förnyelsearbete. Dels handlar det om en eftersläpningseffekt av ett fokus på att färdigställa ett antal påbörjade uppsats-

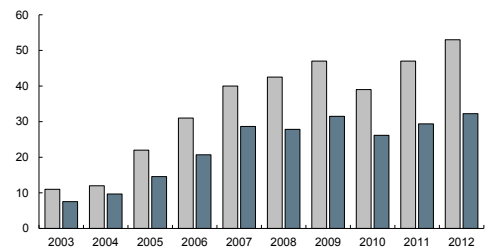
er. Åren 2009–2011 varierade antalet utgivna working papers mellan 35 och 40, medan antalet ökade kraftigt till 55 år 2012.

Att mäta antalet forskningsuppsatser som publiceras utanför IFN:s egen serie är inte lika enkelt. Framst beror detta på att vetenskapliga publikationer kan ta sig olika former, men även på att det blir önskvärt att justera för om arbeten är ensamförfattade eller skrivna med kollegor utanför IFN etc. Ett första grovt mått erhålles genom en enkel summering av antalet publicerade tidskriftsartiklar och bokkapitel som givits ut i institutets digitala serie artiklar på engelska. Detta mått anges i figur 2 för tioårsperioden 2003–2012. Figuren redovisar även antalet artiklar på engelska korrigerade för medförfattare som inte är verksamma vid IFN. Antalet internationellt publicerade arbeten, med justering för externa medförfattare, låg i genomsnitt under tio per år till och med 2004, men har därefter stigit kraftigt till en nivå över 25 per år, för att landa på 32 för år 2012 (53 utan justering för externa medförfattare). Såväl med som utan författarjustering är antalet publiceringar år 2012 det högsta i IFN:s historia.

FIGUR 1
ANTAL WORKING PAPERS
UTGIVNA VID IFN, 2003–2012.

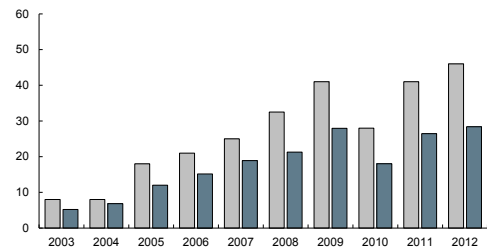
FIGUR 2
ANTAL UTGIVNA TIDSKRIFTSARTIKLAR OCH
BOKKAPITEL PÅ ENGELSKA, 2003–2012.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvar räknas som en halv artikel.

Figur 3 visar antalet publicerade referee-granskade tidskriftsartiklar med och utan justering för externa medförfattare. Även här ser vi en kraftig ökning under senare år. 2012 publicerades 46 tidskriftsartiklar (28 med justering för externa medförfattare), vilket t.o.m. är något bättre än det tidigare toppåret 2009. Eftersom det finns en betydande eftersläpning från att en artikel blir accepterad för publicering till att den sedan ges ut är antalet accepterade artiklar ett bättre mått på forskningsproduktiviteten under ett visst år. Från och med 2006 samlas denna information in och publiceras fortlöpande på IFN:s webbplats. År 2012 antogs 39 artiklar och bokkapitel för publicering.

FIGUR 3
ANTAL ARTIKLAR I REFEREE-GRANSKADE TIDSKRIFTER, 2003–2012.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet artiklar justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvar räknas som en halv artikel.

Måtten till höger fångar olika aspekter av den kvantitet forskning som producerats vid IFN. Men de fångar kvalitetsaspekter enbart i begränsad utsträckning. Det är stora kvalitetsskillnader mellan olika tidskrifter och det är ett viktigt mål för IFN:s forskare att publicera sina arbeten i så högkvalitativa tidskrifter och bokserier som möjligt. Med enstaka undantag gäller att forskning som publiceras

i ämnets toptidskrifter får ett mångdubbelt större genomslag än forskning som ges ut i mer undanskymda publikationer. För att ta hänsyn till publikationernas kvalitet har vi utvecklat ett internt poängsystem, vilket redovisas i bilagan på sidan 73.

TABELL 1 BÖCKER OCH AVHANDLINGAR SKRIVNA AV IFN-FORSKARE, 2005–2012.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Böcker på engelska	1			2	4	3	2	4
Antologier på engelska	1	2	3	3	2	2	1	3
Böcker på svenska		1	2	1		1		4
Antologier på svenska	1	1	1	1	2	1	1	3
TOTALT	3	4	6	7	8	7	4	14

Figur 4 visar antalet kvalitets- och författarjusterade publiceringspoäng. Här ser vi en ökning i utfallet för denna avgörande aspekt av forskningen under senare år. Den kvalitets- och författarjusterade publiceringspoängen för 2012 uppgår till 101 (131 poäng utan författarjustering), vilket även det är en toppnotering.

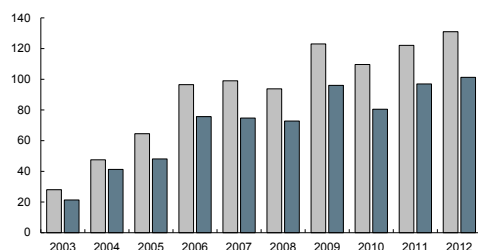
IFN:s forskare publicerar även böcker och avhandlingar – se tabell 1. Under 2012 publicerades 14 böcker och avhandlingar, vilket är det största antalet någonsin. Bland annat

utkom tre doktorsavhandlingar skrivna av IFN-forskare och tre internationella volymer med IFN-forskare som redaktörer.

UTGIVNING PÅ SVENSKA

Eftersom den akademiska "tredje uppgiften", dvs. att kommunicera sin forskning även utanför forskarsamhället, numera explicit ingår i IFN:s verksamhet har publikationer på svenska en väsentlig betydelse. I de flesta fall skriver forskarna artiklar för svenskspråkiga tidskrifter som *Ekonomisk Debatt*, *Ekonomiska Samfundets Tidskrift* och *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, men skrivandet kanaliseras även genom samlingsvolymer, expertrapporter, utredningar och böcker. Ofta handlar det om att popularisera egen och andras forskning. Ett annat viktigt inslag är att på forskningsbasis analysera frågor av hög ekonomisk-politisk relevans. Vi ger ut dessa arbeten i institutets serie artiklar på svenska. Under 2012 innehöll denna serie 33 artiklar. Detta är ett rekordstort antal och näst intill en fördubbling jämfört med föregående år. En delförklaring till det stora antalet är att tre svenska antologier med IFN-forskare som redaktörer utkom under året och i dessa finns flera IFN-bidrag. Till detta kan läggas fyra böcker på svenska inklusive Assar Lindbecks uppmärksammade självbiografi *Ekonomi är att välja*.

FIGUR 4
ANTAL PUBLICERINGSPOÄNG BASERAT PÅ IFN:S
POÄNGSKALA, 2003–2012.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publiceringspoäng justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/(1 + \text{antal externa medförfattare})$. Kommentarer, noter och repliksvår ger en halv poäng.

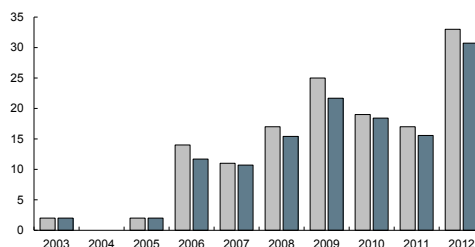
För att på ett tydligt sätt samla uppsatser med stor relevans för aktuella näringslivsrelaterade frågeställningar – skrivna på svenska eller engelska – startades 2006 en ny skriftserie kallad IFN Policy Papers. I denna serie utkom sju arbeten.

Våren 2007 startades en skriftserie med rubriken Forskningsöversikter. Där samlar vi kortare och längre rapporter som ger en översikt av forskningsläget på för IFN centrala områden. Översikterna ska vara författade av IFN-forskare. De kortare bidragen har i regel tidigare publicerats i IFN:s Nyhetsbrev. Övriga forskningsöversikter är ofta resultatet av de enskilda forskarnas samarbeten med myndigheter och andra uppdragsgivare. Under 2012 utkom fem längre och två kortare översikter.

För att ytterligare synliggöra insatser inom ramen för den tredje uppgiften listas numera också populärvetenskapliga artiklar och recensioner i tidskrifter som *Balans*, *Respons*, *Arena* osv. Under 2012 publicerade IFN:s forskare sju sådana artiklar.

IFN:s forskare deltar också i betydande grad i samhällsdebatten med egna inlägg i dagspress och andra tidningar. Totalt 24 debattartiklar publicerades under 2012, bl.a. sju bidrag på *DN Debatt* och sex i *Svenska Dagbladet*. 2011 var antalet 20. För en genomgång av IFN-forskarnas närvaro på *DN Debatt* jämfört med andra akademiskt verksamma ekonomer hänvisas till sammanställningen på sid. 116.

FIGUR 5 ANTAL ARBETEN I IFN:S SERIE MED SVENSKA ARTIKLAR, 2003–2012.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet artiklar justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$.

BILAGA

IFN:s poängsystem för kvalitetsjustering av forskningsproduktionen

PUBLICERINGSKANAL	POÄNG
Topp-5 tidskrifter inom economics: <i>American Economic Review</i> , <i>Econometrica</i> , <i>Journal of Political Economy</i> , <i>Quarterly Journal of Economics</i> och <i>Review of Economic Studies</i> . Det kan sägas råda samsyn om att dessa fem står i särklass.	10
Topptidskrifter inom economics alldeles under topp-5, inkl. policyinriktade tidskrifter med mycket hög s.k. impact: <i>Journal of Economic Perspectives</i> , <i>Journal of Economic Literature</i> , <i>Brookings Papers on Economic Activity</i> , <i>Economic Policy</i> , <i>NBER Macroeconomics Annual</i> .	8
Absoluta topptidskrifter utanför fältet economics, t.ex. <i>Journal of Finance</i> , <i>American Political Science Review</i> , <i>Academy of Management Journal</i> och <i>American Journal of Sociology</i> .	8
Övriga topptidskrifter inom economics rankade lägst nr 20 enligt de s.k. KMS, IF-måtten och Kodrzycki & Yus (2006) <i>impact</i> per tidskrift och per artikel.	6
Tidskrifter utanför economics som är listade i Social Sciences Citation Index, SSCI, och har en Impact Factor, IF, större än 2.	5
Tidskrifter inom economics i intervallet 21–40 enligt KMS och Kodrzycki & Yu och i intervallet 21–50 enligt IF-måttet.	4
Övriga tidskrifter inom economics som är poängsatta enligt KMS eller IF-måttet samt tidskrifter utanför economics som är listade i SSCI med IF mellan 1 och 2.	3
Övriga referee-granskade tidskrifter utanför economics som är listade i SSCI.	2
Övriga referee-granskade tidskrifter.	1
Bokkapitel i högprestigebokserier och/eller på ett av de ledande akademiska förlagen. I undantagsfall, t.ex. bidrag i Elseviers <i>Handbook</i> -serie, kan poängen bli lika hög som för bidrag i topptidskrift.	2-4
Övriga bokkapitel (boken bör vara registrerad i <i>EconLit</i> .)	1

I sammanställningen ingår arbeten utförda vid IFN till sitt fulla värde. I det fall en anställd och affilierad forskare skriver tillsammans räknas arbetet till 100 procent. Arbeten utförda av affilierade forskare ingår till 50 procent. Det senare gäller även för arbeten publicerade av forskare som lämnat IFN, men där IFN anges som en av flera affilieringar i den publicerade artikeln. För att arbeten av en affilierad forskare ska tas med som en IFN-publication krävs därutöver i normalfallet att det ger en total vikt på åtminstone 0,25, vilket i praktiken innebär att arbeten med tre eller fler medförfattare inte räknas in.

Sedan 2009 har kategorin tidskrifter som ger fyra poäng utvidgats från topp-21–40 i *Journal Citation Reports* (avser de drygt 300 tidskrifter som är med i Social Sciences Citation Index, SSCI) till topp-21–50 och till detta läggs de tidskrifter som är topp-21–40 enligt KMS och Kodrzycki & Yu, men inte är topp-50 enligt *Journal Citation Reports*. Anledningen till att inte KMS- och KY-listan vidgas till topp-50 är att dessa börjar bli ganska gamla (baseras på perioden 1995–1999 respektive 1996–2003). Den som är intresserad av en mer omfattande diskussion av effekten av att använda olika mått på forskningsproduktion hänvisas till:

Henrekson, Magnus och Daniel Waldenström (2011), "How Should Research Performance Be Measured? A Study of Swedish Economists". *The Manchester School* 79(6), 1139–1156.

KMS- respektive KY-måtten och den rangordning de ger upphov till beskrivs i:

Kalaitzidakis, Pantelis, Theofanis P. Mamuneas och Thanasis Stengos (1999), "European Economics: An Analysis Based on Publications in the Core Journals". *European Economic Review* 43(4–6), 1150–1168.

Kodrzycki, Yolanda K. och Pingkang David Yu (2006), "New Approaches to Ranking Economics Journals". *Contributions to Economic Analysis & Policy* 5(1), artikel 24.

Publikationer och akademiska seminarier

Svenska publicerade artiklar

Under denna rubrik finns samlad artiklar som publicerats i refereegranskade vetenskapliga tidskrifter, populärvetenskapliga tidskrifter och rapporter. De anges nedan i den kronologiska ordning de publicerats.

- Svensson, Roger** (2012), "Immateriella rättigheter och ekonomiska incitament – En kortfattad översikt av kunskapsläget". Innovation för tillväxt – Rapport. Stockholm: Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).
- Skedinger, Per** (2012), "Minimilöner i EU – sårbarhetslösningar eller gemensam reglering?". Kapitel 4, sid. 113–145 i Bakardjéva Engelbrekt, Antonina, Lars Oxelheim och Thomas Persson (red.), *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism – Hot mot EU:s sammanhållning? Europaperspektiv 2012*. Stockholm: Santérus Förlag.
- Skedinger, Per** (2012), "Tudelad trygghet". Sid. 114–135 i Teodorescu, Alice och Lars-Olof Pettersson (red.), *Jobben kommer och går – behovet av trygghet består*. Stockholm: Ekerlids Förlag.
- Heyman, Fredrik** och **Fredrik Sjöholm** (2012), "Globalisering och matchning på arbetsmarknaden". *Ekonomisk Debatt* 40(1), 6–10.
- Orth, Matilda** och **Florian Maican** (2012), "Marknadsstruktur och dynamik i dagligvaruhandeln". *Ekonomisk Debatt* 40(1), 11–15.
- Rickne, Johanna** och **Olle Folke** (2012), "Kvinnor i politiken och män vid makten?". *Ekonomisk Debatt* 40(1), 16–21.
- Jordahl, Henrik** (2012), "Utvärdering efterlyses." Laura Hartman (red): "Konkurrensens konsekvenser: Vad händer med svensk välfärd?". *Ekonomisk Debatt* 40(1), 71–78.
- Holmberg, Pär** (2012), "Konkurrens och prisbildning". Sid. 73–86 i Bergstrand, Mats (red.), *Upplyst eller utfrys – en antologi om energi-marknaden*. Malmö: E.ON Sverige.
- Henrekson, Magnus, Dan Johansson och Mikael Stenkula** (2012), "Den svenska företagsstrukturen – utvecklingen i de medelstora företagen efter 1990-talskrisen". *Ekonomisk Debatt* 40(2), 27–38.
- Bergh, Andreas** (2012), "Sänk skatten på anställningar och inför höjd enhetlig moms". Kapitel 4, sid. 49–62 i Santesson, Peter (red.), *Fem reformer som inte kostar en spänn – Politisk förändring utan att öppna plånboken*. Stockholm: Timbro.
- Henrekson, Magnus** och **Henrik Jordahl** (2012), "Vinster och privatiseringar i landet Lagom". *Respons* 1(2), 12–18.
- Linderyd, Andreas, Anna Ardin och Johanna Rickne** (2012), "Välfärd bortom staten och kapitalet". Rapport. Stockholm: Sektor3.
- Heyman, Fredrik** (2012), "Lönespridning inom företag och produktivitet – en internationell forskningsöversikt". *Ekonomiska Samfundets Tidskrift* 65(1), 18–38.
- Stenkula, Mikael** och **Yves Zenou** (2012), "Städer, tjänster och tillväxt". Kapitel 4, sid. 69–92 i Jordahl, Henrik (red.), *Den svenska tjänstesektorn*. Lund: Studentlitteratur.
- Svensson, Roger** (2012), "Outsourcing och offshoring av producenttjänster – förklaringar och effekter". Kapitel 5, sid. 93–117 i Jordahl, Henrik (red.), *Den svenska tjänstesektorn*. Lund: Studentlitteratur.

- Horn, Henrik** (2012), "Internationell tjänstehandel: GATS och Sverige". Kapitel 9, sid. 199–225 i Jordahl, Henrik (red.), *Den svenska tjänstesektorn*. Lund: Studentlitteratur.
- Jordahl, Henrik** (2012), "Skattefinansierade tjänster i offentligt, kommersiellt och ideellt utförande". Kapitel 10, sid. 227–257 i Jordahl, Henrik (red.), *Den svenska tjänstesektorn*. Lund: Studentlitteratur.
- Skedinger, Per** (2012), "Minimilöner i tjänstesektorn". Kapitel 12, sid. 287–316 i Jordahl, Henrik (red.), *Den svenska tjänstesektorn*. Lund: Studentlitteratur.
- Vlachos, Jonas** (2012), "Är vinst och konkurrens en bra modell för skolan?". *Ekonomisk Debatt* 40(4), 16–30.
- Persson, Maria** (2012), "Förenklingsprocedurer – ett sätt att stödja utvecklingsländerns export". Sid. 1–8 i *Policy Brief* Nr 2012:2. Lund: AgriFood Economics Centre.
- Zenou, Yves** (2012), "Nystartszoner – den ekonomiska synvinkeln". Kapitel 1, sid. 25–37 i Andreas Bergh (red.), *Från utsatt till utmärkt område – bortom ekonomiska frizoner*. Stockholm: FORES.
- Bergh, Andreas** (2012), "Istället för nystartszoner". Kapitel 8, sid. 145–190 i Andreas Bergh (red.), *Från utsatt till utmärkt område – bortom ekonomiska frizoner*. Stockholm: FORES.
- Edmark, Karin, Che-Yuan Liang, Eva Mörk och Håkan Selin** (2012), "Därför går det inte att utvärdera jobbskatteavdraget". *Ekonomisk Debatt* 40(5), 6–16.
- Henrekson, Magnus och Tino Sanandaji** (2012), "Optioner, beskattning och innovativt entreprenörskap". *Ekonomisk Debatt* 40(5), 30–43.
- Folke, Olle och Johanna Rickne** (2012), "Personröster och politiska karriärer". *SNS Analys nr 4*. Stockholm: SNS.
- Braunerhjelm, Pontus, Klas Eklund och Magnus Henrekson** (2012), "Ett ramverk för innovationspolitiken". *Ekonomiska Samfundets Tidskrift* 65(2), 72–85.
- Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson** (2012), "Konkurrens- och effektivitetseffekter av privatiseringar. Teori och empiri". Konkurrensverkets uppdragsforskningsrapport 2012:4. Stockholm: Konkurrensverket.
- Wennberg, Karl, Frédéric Delmar och Karin Hellerstedt** (2012), "Teknikintensivt nyföretagande och tillväxt i branscher och företag". *Ekonomisk Debatt* 40(6), 36–49.
- Svensson, Roger** (2012), "Behovet av reformerade immateriella rättigheter". *Ekonomisk Debatt* 40(6), 23–35.
- Lindbeck, Assar** (2012), "Nationalekonomi – vad är det?". Sid. 103–112 i Anna Forsling (red.), *Årsbok 2012*. Stockholm: Kungliga Vitterhetsakademien.
- Elinder, Mikael och Oscar Erixson** (2012), "Rädda sig den som kan!". *Ekonomisk Debatt* 40(7), 26–35.
- Lindbeck, Assar** (2012), "Reflektioner om nationalekonomins styrka och begränsningar". *Ekonomisk Debatt* 40(7), 17–25.
- Waldenström, Daniel** (2012), "Regeringen och ojämlikheten: En granskning av budgetens fördelningspolitiska redogörelser 1992–2011". Underlagsrapport 2012/6. Stockholm: Finanspolitiska rådet.

Engelska publicerade artiklar

- Berggren, Niclas** och **Mikael Elinder** (2012), "Is Tolerance Good or Bad for Growth?". *Public Choice* 150(1–2), 283–308.
- Andrén, Niclas, Håkan Jankensgård** och **Lars Oxelheim** (2012), "Exposure-Based Cash-Flow-at-Risk for Value-Creating Risk Management Under Macroeconomic Uncertainty". Sid. 85–105 i Ulrich Hommel, Michael Fabich, Ervin Schellenberg och Lutz Firnkorn (red.), *The Strategic CFO – Creating Value in a Dynamic Market Environment*. Berlin, Heidelberg: Springer.
- Oxelheim, Lars, Clas Wihlborg** och **Marcus Thorsheim** (2012), "The CFO's Information Challenge in Managing Macroeconomic Risk". Sid. 189–208 i Ulrich Hommel, Michael Fabich, Ervin Schellenberg och Lutz Firnkorn (red.), *The Strategic CFO – Creating Value in a Dynamic Market Environment*. Berlin, Heidelberg: Springer.
- Henrekson, Magnus** och **Ulf Jakobsson** (2012), "The Swedish Corporate Control Model: Convergence, Persistence or Decline?". *Corporate Governance: An International Review* 20(2), 212–227.
- Patacchini, Eleonora** och **Yves Zenou** (2012), "Juvenile Delinquency and Conformism". *Journal of Law, Economics, and Organization* 28(1), 1–31.
- Song, Yan** och **Yves Zenou** (2012), "Urban Villages and Housing Values in China". *Regional Science and Urban Economics* 42(3), 495–505.
- Björklund, Anders, Jesper Roine** och **Daniel Waldenström** (2012), "Intergenerational Top Income Mobility in Sweden: Capitalist Dynasties in the Land of Equal Opportunity?". *Journal of Public Economics* 96(5–6), 474–484.
- Andersson, Ola** och **Erik Wengström** (2012), "Credible Communication and Cooperation: Experimental Evidence from Multi-Stage Games". *Journal of Economic Behavior & Organization* 81(1), 207–219.
- Norbäck, Pehr-Johan** och **Lars Persson** (2012), "Entrepreneurial Innovations, Competition and Competition Policy". *European Economic Review* 56(3), 488–506.
- Henrekson, Magnus** och **Tino Sanandaji** (2012), "Institutional Entrepreneurship: An Introduction". Sid. xi–xxvii i Magnus Henrekson och Tino Sanandaji (red.), *Institutional Entrepreneurship. The International Library of Entrepreneurship* 24. Cheltenham, UK and Northampton, MA: Edward Elgar.
- Dahlberg, Matz, Karin Edmark** och **Heléne Lundqvist** (2012), "Ethnic Diversity and Preferences for Redistribution". *Journal of Political Economy* 120(1), 41–76.
- Tåg, Joacim** (2012), "The Real Effects of Private Equity Buyouts". Kapitel 10, sid. 271–299 i Douglas Cumming (red.), *The Oxford Handbook of Private Equity*. New York: Oxford University Press.
- Oxelheim, Lars** och **Clas Wihlborg** (2012), "Corporate Distress and Restructuring with Macroeconomic Fluctuations: The Cases of GM and Ford". *Journal of Applied Finance* 22(1), 70–86.
- Berggren, Niclas, Andreas Bergh** och **Christian Bjørnskov** (2012), "The Growth Effects of Institutional Instability". *Journal of Institutional Economics* 8(2), 187–224.

- Liang, Che-Yuan** (2012), "Nonparametric Structural Estimation of Labor Supply in the Presence of Censoring". *Journal of Public Economics* 96(1–2), 89–103.
- Rickne, Johanna** (2012), "Gender and Work Compensation in China's Industrial Sector". *Review of Income and Wealth* 58(2), 307–329.
- Stenkula, Mikael** (2012), "Taxation and Entrepreneurship in a Welfare State". *Small Business Economics* 39(1), 77–97.
- Economides, Nicholas** och **Joacim Tåg** (2012), "Network Neutrality on the Internet: A Two-sided Market Analysis". *Information Economics and Policy* 24(2), 91–104.
- Sáez-Martí, María** och **Yves Zenou** (2012), "Cultural Transmission and Discrimination". *Journal of Urban Economics* 72(2–3), 137–146.
- Bourdet, Yves** och **Maria Persson** (2012), "Completing the European Union Customs Union: The Effects of Trade Procedure Harmonization". *JCMS: Journal of Common Market Studies* 50(2), 300–314.
- Persson, Maria** (2012), "From Trade Preferences to Trade Facilitation: Taking Stock of the Issues". *Economics: The Open-Access, Open-Assessment E-Journal* 6(17), 1–33.
- Edmark, Karin** och **Roger Gordon** (2012), "Appendix III: Taxes and the Choice of Organizational Form by Swedish Business Owners". Sid. 215–227 i Annette Alstadsæter och Martin Jacob (red.), *Income Shifting in Sweden: An Empirical Evaluation of the 3:12 Rules*. Report to the Expert Group on Public Economics 2012:4. Stockholm: Ministry of Finance.
- Davidson, Carl, Fredrik Heyman, Steven Matusz, Fredrik Sjöholm** och **Susan Chun Zhu** (2012), "Liberalized Trade and Worker-Firm Matching". *American Economic Review: Papers & Proceedings* 102(3), 429–434.
- Bigoni, Maria, Sven-Olof Fridolfsson, Chloé Le Coq** och **Giancarlo Spagnolo** (2012), "Fines, Leniency, and Rewards in Antitrust". *RAND Journal of Economics* 43(2), 368–390.
- Cesarini, David, Magnus Johannesson, Patrik K. E. Magnusson** och **Björn Wallace** (2012), "The Behavioral Genetics of Behavioral Anomalies". *Management Science* 58(1), 21–34.
- Svensson, Roger** (2012), "Commercialization, Renewal, and Quality of Patents". *Economics of Innovation and New Technology* 21(2), 175–201.
- Berggren, Niclas** (2012), "Time for Behavioral Political Economy? An Analysis of Articles in Behavioral Economics". *Review of Austrian Economics* 25(3), 199–221.
- Berggren, Niclas** (2012), "The Calculus of Consent: Some Swedish Connections". *Public Choice* 152(3–4), 313–321.
- Tangerås, Thomas** (2012), "Optimal Transmission Regulation of an Integrated Energy Market". *Energy Economics* 34(5), 1644–1655.
- Sanandaji, Tino** (2012), "Poverty and Causality". *Critical Review: A Journal of Politics and Society* 24(1), 51–59.

- Elinder, Mikael**, och **Oscar Erixson** (2012), "Gender, Social Norms, and Survival in Maritime Disasters". *Proceedings of the National Academy of Sciences, PNAS* 109(33), 13220–13224.
- Elinder, Mikael** (2012), "Correcting Mistakes: Cognitive Dissonance and Political Attitudes in Sweden and the United States". *Public Choice* 153(1–2), 235–249.
- Oxelheim, Lars, Clas Wihlborg** och **Jianhua Zhang** (2012), "How to Avoid Compensating the CEO for Luck: The Case of Macroeconomic Fluctuations". Kapitel 8, sid. 159–182 i Randall S. Thomas och Jennifer G. Hill (red.), *Research Handbook of Executive Pay*. Cheltenham, UK och Northampton, MA: Edward Elgar.
- Bertrand, Oliver, Katariina Nilsson Hakkala, Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson** (2012), "Should Countries Block Foreign Takeovers of R&D Champions and Promote Greenfield Entry?". *Canadian Journal of Economics* 45(3), 1083–1124.
- Di Vaio, Gianfranco, Daniel Waldenström** och **Jacob Weisdorf** (2012), "Citation Success: Evidence from Economic History Journal Publications". *Explorations in Economic History* 49(1), 92–104.
- Färnstrand Damsgaard, Erika** (2012), "Exhaustible Resources, Technology Choice and Industrialization of Developing Countries". *Resource and Energy Economics* 34(3), 271–294.
- Gernandt, Otto, Thomas Palm** och **Daniel Waldenström** (2012), "Liquidity Premia During the Industrial Breakthrough: Evidence from the Stockholm Stock Exchange, 1901–1919". *European Review of Economic History* 16(3), 247–269.
- Roine, Jesper** och **Daniel Waldenström** (2012), "On the Role of Capital Gains in Swedish Income Inequality". *Review of Income and Wealth* 58(3), 569–587.
- Norbäck, Pehr-Johan** och **Lars Persson** (2012), "Privatization, Investment and Ownership Efficiency". *Oxford Economic Papers* 64(4), 765–786.
- Ganslandt, Mattias, Lars Persson** och **Helder Vasconcelos** (2012), "Endogenous Mergers and Collusion in Asymmetric Market Structures". *Economica* 79(316), 766–791.
- Wahba, Jackline** och **Yves Zenou** (2012), "Out of Sight, Out of Mind: Migration, Entrepreneurship and Social Capital". *Regional Science and Urban Economics* 42(5), 890–903.
- Folke, Olle** och **James M. Snyder** (2012), "Gubernatorial Midterm Slumps". *American Journal of Political Science* 56(4), 931–948.
- Oxelheim, Lars, Trond Randøy** och **Arthur Stonehill** (2012), "What Can International Finance Add to International Strategy?". Kapitel 12, sid. 238–253 i Alain Verbeke och Hermant Merchant (red.), *Handbook of Research on International Strategic Management*. Cheltenham, UK och Northampton, MA: Edward Elgar.
- Patacchini, Eleonora** och **Yves Zenou** (2012), "Ethnic Networks and Employment Outcomes". *Regional Science and Urban Economics* 42(6), 938–949.
- Patacchini, Eleonora** och **Yves Zenou** (2012), "Urban Crime and Ethnicity". *Review of Network Economics* 11(3), Article 11, 1–30.
- Bjuggren, Carl Magnus, Dan Johansson** och **Mikael Stenkula** (2012), "Using Self-Employment as Proxy for Entrepreneurship: Some

Empirical Caveats". *International Journal of Entrepreneurship and Small Business* 77(3), 290–303.

Berggren, Niclas och **Mikael Elinder** (2012), "Tolerance and Growth: Modeling the Empirical Relationship". *Public Choice* 153(3–4), 495–502.

Hess, Wolfgang och **Maria Persson** (2012), "The Duration of Trade Revisited". *Empirical Economics* 43(3), 1083–1107.

Lindqvist, Erik (2012), "Height and Leadership". *Review of Economics and Statistics* 94(4), 1191–1196.

Friberg, Richard, Pehr-Johan Norbäck och **Lars Persson** (2012), "Ex Post Merger Evaluations and Strategic Pre-Merger Investments". *Journal of Competition Law and Economics* 8(4), 831–848.

Andersson, Tommy, Christer Andersson och **Fredrik Andersson** (2012), "An Empirical Investigation of Efficiency and Price Uniformity in Competing Auctions". *Economics Letters* 116(1), 99–101.

Zenou, Yves (2012), "Housing Policies in China: Issues and Options". *Regional Science Policy & Practice* 4(4), 393–417.

Benjamin, Daniel J., David Cesarini, Matthijs J. H. M. van der Loos et al. (2012), "The Genetic Architecture of Economic and Political Preferences". *Proceedings of the National Academy of Sciences* 109(21), 8026–8031.

Artiklar accepterade för publicering i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer

Nedan redovisas artiklar som publicerats i vetenskapliga tidskrifter. Notera att de artiklar som publiceras samma år som de accepteras redovisas även i den engelska listan med publicerade artiklar. Artiklarna är sorterade i den ordning de har accepterats, dvs. sist står först.

- Elinder, Mikael, Oscar Erixson och Henry Ohlsson**, "The Impact of Inheritances on Heirs' Labor and Capital Income", *B.E. Journal of Economic Analysis & Policy*.
- Braunerhjelm, Pontus och Magnus Henrekson**, "Entrepreneurship, Institutions and Economic Dynamism: Lessons from a Comparison of the United States and Sweden", *Industrial and Corporate Change*.
- Hansson, Åsa och Karin Olofsdotter**, "FDI, Taxes and Agglomeration Economies in the EU15", *Applied Economics*.
- Maican, Florin och Richard J. Sweeney**, "Real Exchange Rate Adjustment in European Transition Countries", *Journal of Banking and Finance*.
- Zenou, Yves**, "Spatial versus Social Mismatch", *Journal of Urban Economics*.
- Ferguson, Shon och Sara Formai**, "Institution-Driven Comparative Advantage and Organizational Choice", *Journal of International Economics*.
- Dequiedt, Vianney och Yves Zenou**, "International Migration, Imperfect Information, and Brain Drain", *Journal of Development Economics*.
- Elinder, Mikael och Henrik Jordahl**, "Political Preferences and Public Sector Outsourcing", *European Journal of Political Economy*.
- Edmark, Karin och Robert J. Gordon**, "The Choice of Organizational Form by Closely-Held Firms in Sweden: Tax vs. Non-Tax Determinants", *Industrial and Corporate Change*.
- Färnstrand Damsgaard, Erika och Marie Thursby**, "University Entrepreneurship and Professor Privilege", *Industrial and Corporate Change*.
- Sanandaji, Tino och Peter T. Leeson**, "Billionaires", *Industrial and Corporate Change*.
- Lerner, Josh och Joacim Tåg**, "Institutions and Venture Capital", *Industrial and Corporate Change*.
- Gans, Joshua S. och Lars Persson**, "Entrepreneurial Commercialization Choices and the Interaction between IPR and Competition Policy", *Industrial and Corporate Change*.
- Berggren, Niclas och Mikael Elinder**, "Tolerance and Growth: Modeling the Empirical Relationship", *Public Choice*.
- Hjertstrand, Per och Joakim Westerlund**, "Indirect Estimation of Semiparametric Binary Choice Models", *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*.
- Lindbeck, Assar och Mats Persson**, "A Continuous Model of Income Insurance", *International Tax and Public Finance*.
- Andersson, Edward, Pär Holmberg och Andrew Philpott**, "Mixed Strategies in Discriminatory Divisible-Good Auctions", *RAND Journal of Economics*.

- Jackson, Matthew O.** och **Yves Zenou**, "Games on Networks", i Peyton Young and Shmuel Zamir, red., *Handbook of Game Theory*, Amsterdam: Elsevier Science.
- Zenou, Yves**, "Housing Policies in China: Issues and Options", *Regional Science Policy & Practice*.
- Patacchini, Eleonora** och **Yves Zenou**, "Urban Crime and Ethnicity", *Review of Network Economics*.
- Benjamin, Daniel J.**, **David Cesarini**, **Matthijs J. H. M. van der Loos et al.**, "The Genetic Architecture of Economic and Political Preferences", *Proceedings of the National Academy of Sciences*.
- Bengtsson, Ola** och **John R. M. Hand**, "Employee Compensation in Entrepreneurial Companies", *Journal of Economics and Management Strategy*.
- Folke, Olle**, **Shigeo Hirano**, **James M. Snyder** och **Michael M. Ting**, "Elections and Reform: The Adoption of Civil Service Systems in the U.S. States", *Journal of Theoretical Politics*.
- Elinder, Mikael** och **Oscar Erixson**, "Gender, Social Norms and Survival in Maritime Disasters", *Proceedings of the National Academy of Sciences*.
- Andersson, Christer**, **Ola Andersson** och **Tommy Andersson**, "Sealed Bid Auctions vs. Ascending Bid Auctions: An Experimental Study", *Review of Economic Design*.
- Persson, Maria**, "From Trade Preferences to Trade Facilitation: Taking Stock of the Issues", *Economics: The Open-Access, Open-Assessment E-Journal*.
- Wahba, Jackline** och **Yves Zenou**, "Out of Sight, Out of Mind: Migration, Entrepreneurship and Social Capital", *Regional Science and Urban Economics*.
- Berggren, Niclas**, "The Calculus of Consent: Some Swedish Connections", *Public Choice*.
- Saez-Marti, Maria** och **Yves Zenou**, "Cultural Transmission and Discrimination", *Journal of Urban Economics*.
- Friberg, Richard**, **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**, "Ex Post Merger Evaluations and Strategic Premerger Investments", *Journal of Competition Law and Economics*.
- Folke, Olle** och **James M. Snyder**, "Gubernatorial Midterm Slumps", *American Journal of Political Science*.
- Dahlberg, Matz**, **Karin Edmark** och **Heléne Lundqvist**, "Ethnic Diversity and Preferences for Redistribution", *Journal of Political Economy*.
- Davidson, Carl**, **Fredrik Heyman**, **Steven Matusz**, **Fredrik Sjöholm** och **Susan Zhu**, "Liberalized Trade and Worker-Firm Matching", *American Economic Review, Papers & Proceedings*.
- Sanandaji, Tino**, "Poverty and Causality", *Critical Review: A Journal of Politics and Society*.
- Björklund, Anders**, **Jesper Roine** och **Daniel Waldenström**, "Intergenerational Top Income Mobility in Sweden: Capitalist Dynasties in the Land of Equal Opportunity?", *Journal of Public Economics*.
- Bjuggren, Carl Magnus**, **Dan Johansson** och **Mikael Stenkula**, "Using Self-Employment as Proxy for Entrepreneurship: Some Empirical Caveats", *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*.
- Tangerås, Thomas**, "Optimal Transmission Regulation of an Integrated Energy Market", *Energy Economics*.
- Berliant, Marcus** och **Yves Zenou**, "Labor Differentiation and Agglomeration in General Equilibrium", *International Regional Science Review*.
- Patacchini, Eleonora** och **Yves Zenou**, "Ethnic Networks and Employment Outcomes", *Regional Science and Urban Economics*.

Working Papers

893. **Sanandaji, Tino** och **Peter T. Leeson**: "Billionaires".
894. **Edmark, Karin** och **Kajsa Hanspers**: "Is Welfare Dependency Inherited? Estimating the Causal Welfare Transmission Effects Using Swedish Sibling Data".
895. **Gans, Joshua S.** och **Lars Persson**: "Entrepreneurial Commercialization Choices and the Interaction between IPR and Competition Policy".
896. **Haufler, Andreas, Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**: "Entrepreneurial Innovations and Taxation".
897. **Lerner, Josh** och **Joacim Tåg**: "Institutions and Venture Capital".
898. **Maican, Florin** och **Matilda Orth**: "Productivity Dynamics and the Role of "Big-Box" Entrants in Retailing".
899. **Nilsson, Therese** och **Andreas Bergh**: "Income Inequality and Individual Health: Exploring the Association in a Developing Country".
900. **Bergh, Andreas** och **Therese Nilsson**: "When More Poor Means Less Poverty: On Income Inequality and Purchasing Power".
901. **Edmark, Karin, Che-Yuan Liang, Eva Mörk** och **Håkan Selin**: "An Evaluation of the Swedish Earned Income Tax Credit".
902. **Andersson, Martin** och **Steven Klepper**: "Characteristics and Performance of New Firms and Spinoffs in Sweden".
903. **Tangerås, Thomas**: "Network Competition with Income Effects".
904. **Sanandaji, Tino**: "The International Mobility of the Super-Rich".
905. **Berggren, Niclas** och **Christian Bjørnskov**: "Does Religiosity Promote Property Rights and the Rule of Law?".
906. **Olsson, Martin** och **Joacim Tåg**: "Private Equity and Employees".
907. **Edmark, Karin** och **Roger Gordon**: "Taxes and the Choice of Organizational Form by Entrepreneurs in Sweden".
908. **Mauritzen, Johannes**: "Dead Battery? Wind Power, the Spot Market, and Hydro Power Interaction in the Nordic Electricity Market".
909. **Färnstrand Damsgaard, Erika** och **Marie Thursby**: "University Entrepreneurship and Professor Privilege".
910. **Andersson, Ola, Cédric Argenton** och **Jörgen W. Weibull**: "Robustness to Strategic Uncertainty".
911. **Karlsson, Martin, Therese Nilsson** och **Stefan Pichler**: "What Doesn't Kill You Makes You Stronger? The Impact of the 1918 Spanish Flu Epidemic on Economic Performance in Sweden".
912. **Davidson, Carl, Fredrik Heyman, Steven Matusz, Fredrik Sjöholm** och **Susan Chun Zhu**: "Liberalized Trade and Worker-Firm Matching".
913. **Elinder, Mikael** och **Oscar Erixson**: "Every Man for Himself! Gender, Norms and Survival in Maritime Disasters".
914. **Moretti, Enrico** och **Per Thulin**: "Local Multipliers and Human Capital in the US and Sweden".
915. **Holmberg, Pär** och **Ewa Lazarczyk**: "Congestion Management in Electricity Networks: Nodal, Zonal and Discriminatory Pricing".

916. **Grossman, Gene M.** och **Henrik Horn**: "Why the WTO? An Introduction to the Economics of Trade Agreements".
917. **Grossman, Gene M., Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis**: "Legal and Economic Principles of World Trade Law: National Treatment".
918. **Berggren, Niclas** och **Therese Nilsson**: "Does Economic Freedom Foster Tolerance?".
919. **Heyman, Fredrik** och **Patrik Gustavsson Tingvall**: "The Dynamics of Offshoring and Institutions".
920. **Berggren, Niclas, Sven-Olov Daunfeldt** och **Jörgen Hellström**: "Social Trust and Central-Bank Independence".
921. **Fridolfsson, Sven-Olof** och **Thomas Tangerås**: "A Reexamination of Renewable Electricity Policy in Sweden".
922. **Bengtsson Ola** och **John R. M. Hand**: "Employee Compensation in Entrepreneurial Companies".
923. **Folke, Olle** och **Johanna Rickne**: "Female Representation but Male Rule? Party Competition and the Political Glass Ceiling".
924. **Rickne, Johanna**: "Labor Market Conditions and Social Insurance in China".
925. **Ferguson, Shon** och **Sara Formai**: "Institution-Driven Comparative Advantage and Organizational Choice".
926. **Färnstrand Damsgaard, Erika, Pehr-Johan Norbäck, Lars Persson** och **Helder Vasconcelos**: "Why Entrepreneurs Choose Risky R&D Projects – But Still Not Risky Enough".
927. **Berg, Aron, Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**: "International Mergers with Financially Constrained Owners".
928. **Gabriel H. Sahlgren**: "Work 'til You Drop: Short- and Longer-Term Health Effects of Retirement in Europe".
929. **Lundahl, Mats** och **Fredrik Sjöholm**: "Improving the Lot of the Farmer: Development Challenges in Timor-Leste during the Second Decade of Independence".
930. **Ferguson, Shon**: "Cross-Industry Heterogeneity in Export Participation: The Role of Scale Economies in R&D".
931. **Böhlmark, Anders, Erik Grönqvist** och **Jonas Vlachos**: "The Headmaster Ritual: The Importance of Management for School Outcomes".
932. **Erikson, Robert S., Olle Folke** och **James M. Snyder, Jr.**: "A Gubernatorial Helping Hand? How Governors Affect Presidential Elections".
933. **Lee, Samuel** och **Petra Persson**: "Financing from Family and Friends".
934. **Botolf Maurseth, Per** och **Roger Svensson**: "Micro Evidence on International Patenting".
935. **Norbäck, Pehr-Johan, Jing-Lin Duanmu** och **Per Skedinger**: "Employment Protection and Multinational Enterprises: Theory and Evidence from Micro Data".
936. **Du Rietz, Gunnar, Magnus Henrekson** och **Daniel Waldenström**: "The Swedish Inheritance and Gift Taxation, 1885–2004".
937. **Holmberg, Pär** och **Bert Willems**: "Relaxing Competition through Speculation: Committing to a Negative Supply Slope".

938. **Bergh, Andreas, Günther Fink** och **Richard Öhrvall**: "Public Sector Size and Corruption: Evidence from 290 Swedish Municipalities".
939. **Maican, Florin** och **Matilda Orth**: "A Dynamic Analysis of Regulation and Productivity in Retail Trade".
940. **Mauritzen, Johannes**: "Scrapping a Wind Turbine: Policy Changes, Scrapping Incentives and Why Wind Turbines in Good Locations Get Scrapped First".
941. **Dawes, Christopher T., Magnus Johannesson, Erik Lindqvist, Peter Loewen, Robert Östling, Marianne Bonde** och **Frida Priks**: "Generosity and Political Preferences".
942. **Hansson, Åsa, Susan Porter** och **Susan Perry Williams**: "The Effect of Political and Economic Factors on Corporate Tax Rates".
943. **Braunerhjelm, Pontus** och **Magnus Henrekson**: "Entrepreneurship, Institutions and Economic Dynamism: Lessons from a Comparison of the United States and Sweden".
944. **Bengtsson, Ola, Tino Sanandaji** och **Magnus Johannesson**: "Do Women Have a Less Entrepreneurial Personality?"
945. **Holmberg, Pär** och **Andrew Philpott**: "Supply Function Equilibria in Networks with Transport Constraints".
946. **Ljunge, Martin**: "Trust Issues: Evidence from Second Generation Immigrants".
947. **Ljunge, Martin**: "Trust Drives Internet Use".

Policy Papers

52. **Heyman, Fredrik:** "Sambandet mellan lönespridning inom företag och produktivitet: Vad säger forskningen?".
53. **Henrekson, Magnus, Dan Johansson och Mikael Stenkula:** "Den svenska företagsstrukturen: Utvecklingen i de medelstora företagen efter 1990-talskrisen".
54. **Henrekson, Magnus och Tino Sanandaji:** "Optioner, beskattning och entreprenöriellt företagande".
55. **Henrekson, Magnus och Henrik Jordahl:** "Vinster och privatiseringar i landet Lagom".
56. **Henrekson Magnus och Tino Sanandaji:** "Kapitalskatter och företagande: Expert-rapport till Företagsskattekommittén".
57. **Henrekson, Magnus och Tino Sanandaji:** "Beskattning av personaloptioner och innovativt entreprenörskap: Expertrapport till Företagsskattekommittén".
58. **Skedinger, Per:** "Låglönekonkurrens och lönereglering".

Böcker på svenska

- Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Lars Oxelheim och Thomas Persson,** red. (2012), *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism – Hot mot EU:s sammanhållning?* Europaperspektiv 2012. Stockholm: Santérus Förlag.
- Bergh, Andreas, Therese Nilsson och Daniel Waldenström** (2012), *Blir vi sjuka av inkomstskillnader?*. Lund: Studentlitteratur.
- Bergh, Andreas,** red. (2012), *Från utsatt till utmärkt område – bortom ekonomiska frizoner*. Stockholm: FORES.
- Bergh, Andreas och Magnus Henrekson** (2012), *Varför går det bra för Sverige? Om sambanden mellan offentlig sektor, ekonomisk frihet och ekonomisk utveckling*. Stockholm: FORES + IVRIG.
- Braunerhjelm, Pontus, Klas Eklund och Magnus Henrekson** (2012), *Ett ramverk för innovationspolitiken – Hur göra Sverige mer entreprenöriellt?*. Stockholm: Samhällsförlaget.

Chamberlain, Johanna och **Magnus Henrekson** (2012), *IUI/IFN Publikationer 1939–2011*. Stockholm: IFN.

Jordahl, Henrik, red. (2012), *Den svenska tjänstesektorn*. Lund: Studentlitteratur.

Lindbeck, Assar (2012), *Ekonomi är att välja*. Stockholm: Albert Bonniers Förlag.

Svensson, Roger (2012), *Renovatio Monetae – Brakteater och myntningspolitik i högmedeltidens Europa*. Monografi. Stockholm: Svenska Numismatiska Föreningen.

Böcker på engelska

Henrekson, Magnus och **Tino Sanandaji**, red. (2012), *Institutional Entrepreneurship*. The International Library of Entrepreneurship Series, årg. 24. Cheltenham, UK och Northampton, MA: Edward Elgar.

Horn, Henrik och **Petros C. Mavroidis**, red. (2012), *The WTO Case Law of 2010*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Johnson, Anders (2012), *Building Bridges and Challenging Conventions – Perspectives on IFN*. Stockholm: Samhällsförlaget.

Oxelheim, Lars, red. (2012), *EU-Asia and the Repolarization of the Global Economic Arena*. Advanced Research on Asian Economy and Economies of Other Continents – årg. 7. London, UK och Hackensack, NJ: World Scientific Publishing.

Avhandlingar

- Mauritzen, Johannes** (2012), *Windonomics: Empirical Essays on the Economics of Wind Power in the Nordic Electricity Market*. Doktorsavhandling i nationalekonomi. (Publicerad som PhD thesis No. 2012/02; Institutt for Foretaksøkonomi, NHH, Norges Handelshøjskole.)
- Orth, Mathilda** (2012), *Entry, Competition and Productivity in Retail*. Doktorsavhandling i nationalekonomi. (Publicerad som Economic Studies 203, Nationalekonomiska institutionen, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.)
- Olsson, Martin** (2012), *Essays on Employment Protection, Private Equity and Spousal Behaviour*. Doktorsavhandling i nationalekonomi. (Publicerad som Dissertations in Economics 2012:2, Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet.)

Populärvetenskap och recensioner

- Berggren, Niclas** och **Andreas Bergh** (2012), "Ingen samsyn om konkurrensens konsekvenser", *Ekonomisk Debatt* 40(4).
- Bergh, Andreas** (2012), "Ekholm och Svensson förtjänar bättre bemötande om penningpolitiken", *Ekonomisk Debatt* 40(7).
- Vlachos, Jonas** (2012), "Leder regeringens skolreformer till bättre resultat?", Inledningsanförande vid Nationalekonomiska Föreningens möte den 7 mars 2012. *Ekonomisk Debatt* 40(5).
- von Essen, Emma** och **Johanna Rickne** (2012), Bokanmälan Katrine Kielos: "Ekonomer som hatar kvinnor?", *Ekonomisk Debatt* 40(6).
- Henrekson, Magnus** (2012), "Särskilt yttrande av sakkunnige Magnus Henrekson", i *Skatteincitament för riskkapital*. Delbetänkande av Företagsskattekommittén, SOU 2012:3.

Forskningsöversikter

Svensson, Roger (2012), "Immateriella rättigheter och ekonomiska incitament – En kortfattad översikt av kunskapsläget". Stockholm: Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Heyman, Fredrik (2012), "Sambandet mellan lönespridning inom företag och produktivitet: Vad säger forskningen?". *IFN Policy Paper* nr 52. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Henrekson, Magnus och **Tino Sanandaji** (2012), "Kapitalskatter och företagande: Expertrapport till Företagsskattekommittén". *IFN Policy Paper* nr 56. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Henrekson, Magnus och **Tino Sanandaji** (2012), "Beskattning av personaloptioner och innovativt entreprenörskap: Expert-rapport till Företagsskattekommittén". *IFN Policy Paper* nr 57. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och **Lars Persson** (2012), "Konkurrens- och effektivitets-effekter av privatiseringar. Teori och empiri". Uppdragsforskningsrapport 2012:4. Stockholm: Konkurrensverket.

Nyhetsbrev

IFN:S ELEKTRONISKA NYHETSBRIV gavs under 2012 ut i två nummer. Nyhetsbrevet går ut till drygt 3 000 personer och vänder sig till en policyinriktad publik. Under året har nyhetsbrevet rymt följande temaartiklar:

Horn, Henrik (2012), "Koldioxidtullars konsekvenser för det handelspolitiska klimatet". *IFN:s Nyhetsbrev 1/2012*.

Edmark, Karin (2012), "Påverkar företagsbeskattningen småföretagares benägenhet att bilda aktiebolag?". *IFN:s Nyhetsbrev 2/2012*.

IFN:s seminarier

ONSDAGEN DEN 4 JANUARI

Elhanan Helpman, Harvard University, Cambridge, MA: "Trade and Inequality: From Theory to Estimation".

Medförfattare: Oleg Itskhoki, Marc-Andreas Muendler och Stephan Redding.

ONSDAGEN DEN 11 JANUARI

Johanna Möllerström, Harvard University, Cambridge, MA, och IFN: "Demand for Redistribution The Role of Cognitive Ability".

Medförfattare: David Seim.

ONSDAGEN DEN 18 JANUARI

Mikael Elinder och **Oscar Erixson**, IFN och Uppsala universitet: "Every Man for Himself! The Myth of 'Women and Children First' in Maritime Disasters".

ONSDAGEN DEN 25 JANUARI

Martin Ljunge, University of Copenhagen: "Trust Issues: Evidence from Second Generation Immigrants".

ONSDAGEN DEN 1 FEBRUARI

Fabrizio Zilibotti, University of Zurich: "Sharing High Growth Across Generations: Pensions and Demographic Transition in China". Medförfattare: Zheng Song, Kjetil Storesletten och Yikai Wang.

ONSDAGEN DEN 8 FEBRUARI

Mirjam van Praag, University of Amsterdam: "The Effect of Early Entrepreneurship Education: Evidence from a Randomized Field Experiment".

Medförfattare: Laura Rosendahl Huber och Randolph Sloof.

ONSDAGEN DEN 15 FEBRUARI

Johan Stennek, Handelshögskolan vid Göte-

borgs universitet: "Bidding for Higher Minimum Wages: Understanding Union Policy in Collective Wage Bargaining".

ONSDAGEN DEN 22 FEBRUARI

Thomas Rønde, Copenhagen Business School: "And the Winner Is – Acquired. Entrepreneurship as a Contest with Acquisition as the Prize". Medförfattare: Joachim Henkel och Marcus Wagner.

ONSDAGEN DEN 7 MARS

Amil Petrin, University of Minnesota: "The Impact of Research and Development on Quality, Productivity and Welfare".

Medförfattare: Frederic Warzynski.

ONSDAGEN DEN 14 MARS

Sebastian Schwenen, Copenhagen Business School: "Strategic Bidding in Multiunit Auctions with Capacity Constrained Bidders: The New York Capacity Market".

ONSDAGEN DEN 21 MARS

Ronny Freier, DIW, Berlin: "Do Absolute Majorities Spend Less? Evidence from Germany". Medförfattare: Christian Odendahl.

ONSDAGEN DEN 28 MARS

Christian Bjørnskov, University of Aarhus: "Trust, Welfare States and Income Inequality: What Causes What?".

Medförfattare: Andreas Bergh.

ONSDAGEN DEN 4 APRIL

Erik Wengström, Lunds universitet och University of Copenhagen: "Risk-Taking on Behalf of Others".

Medförfattare: Ola Andersson, Håkan J. Holm och Jean-Robert Tyran.

ONSDAGEN DEN 18 APRIL

Fredrik Hansen, Lunds universitet och Högskolan i Dalarna: "In What Way Is Behavioral Economics More Realistic?"

ONSDAGEN DEN 25 APRIL

Topi Miettinen, Hanken School of Economics, Helsingfors: "Gambling for the Upper Hand – Settlement Negotiations in the Lab".

Medförfattare: Olli Ropponen och Pekka Säskilähti.

ONSDAGEN DEN 2 MAJ

Konrad Stahl, University of Mannheim: "Backwards Integration and Strategic Delegation".

Medförfattare: Matthias Hunold och Lars-Hendrik Röller.

FREDAGEN DEN 4 MAJ

Per Hjertstrand, Lunds universitet: "A Non-parametric Statistical Test of Expected Utility".

ONSDAGEN DEN 9 MAJ

Daniel Rubenson, Ryerson University, Toronto: "Exogenous Institutional Variation and Sudden Changes in Social Preferences: Results from a Field Experiment in Mongolia".

Medförfattare: Peter John Loewen och Richard Sawyer.

ONSDAGEN DEN 16 MAJ

Ramin Baghai, Handelshögskolan i Stockholm och SIFR: "Equity Ownership and Product Prices".

ONSDAGEN DEN 23 MAJ

Barbara Dluhosch, Helmut Schmidt University, Hamburg: "Explaining the Income-Distribution Puzzle in Happiness Research: Theory and Evidence".

Medförfattare: Daniel Horgos och Klaus W. Zimmermann.

ONSDAGEN DEN 30 MAJ

Samuel Lee, New York University: "Financing from Family and Friends".

Medförfattare: Petra Persson.

ONSDAGEN DEN 13 JUNI

Gustavo Manso, Haas School of Business, Berkeley, Kalifornien: "Motivating Innovation".

ONSDAGEN DEN 5 SEPTEMBER

Esteban Rossi-Hansberg, Princeton University, New Jersey: "The Anatomy of French Production Hierarchies".

Medförfattare: Lorenzo Caliendo och Ferdinando Monte.

ONSDAGEN DEN 12 SEPTEMBER

Matthew Lindquist, SOFI, Stockholms universitet: "Why Do Entrepreneurial Parents Have Entrepreneurial Children?"

Medförfattare: Joeri Sol och Miriam Van Praag.

ONSDAGEN DEN 19 SEPTEMBER

Stefan Voigt, University of Hamburg: "The Role of the Constitution in Constraining the Military".

Medförfattare: Jerg Gutmann.

ONSDAGEN DEN 26 SEPTEMBER

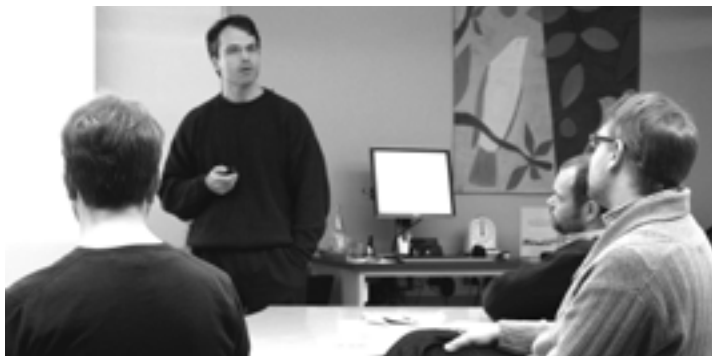
Marco Ottaviani, Bocconi University: "Targeted Advertising and Consumer Privacy".

Medförfattare: Florian Hoffmann och Roman Inderst.

FREDAGEN DEN 28 SEPTEMBER

Alexander Ljungqvist, New York University: "As Certain as Debt and Taxes: Estimating the Tax Sensitivity of Leverage from Exogenous State Tax Changes".

Medförfattare: Florian Heider.

William Kerr, Harvard University, presenterade sitt arbete på ett forskarseminarium i november. Titeln var "Skilled Immigration and the Employment Structures and Innovation Rates of U.S. Firms".

ONSDAGEN DEN 3 OKTOBER

Kristina Nyström, Kungl. Tekniska högskolan:
"Employment in New Firms as an Entry Port".
Medförfattare: Gulzat Zhetibaeva Elvung.

ONSDAGEN DEN 10 OKTOBER

Sergei Kovbasyuk, Einaudi Institute for Economics and Finance (EIEF), Rom:
"Wisdom of the Crowd".

ONSDAGEN DEN 17 OKTOBER

Juanna Joensen, Handelshögskolan i Stockholm:
"Student Aid, Academic Achievement, and Labor Market Behavior: Grants or Loans".
Medförfattare: Elena Mattana.

ONSDAGEN DEN 24 OKTOBER

David Strömberg, IIES, Stockholms universitet:
"Newspaper Competition in China".
Medförfattare: Bei Qin och Yanhui Wu.

ONSDAGEN DEN 7 NOVEMBER

Annette Alstadsæter, University of Oslo: "Who Participates in Income Shifting?".
Medförfattare: Martin Jacob.

ONSDAGEN DEN 14 NOVEMBER

Pierre Dubois, Toulouse School of Economics:
"Do Prices and Attributes Explain International Differences in Food Purchases?".

Medförfattare: Rachel Griffith och Aviv Nevo.

ONSDAGEN DEN 21 NOVEMBER

Daniel Metzger, Handelshögskolan i Stockholm:
"Financial Expert CEOs: Corporate Policies, CEO Choice, and the Firm Life Cycle".

ONSDAGEN DEN 28 NOVEMBER

William Kerr, Harvard University, Cambridge, MA:
"Skilled Immigration and the Employment Structures and Innovation Rates of U.S. Firms".
Medförfattare: Sari Pekkala Kerr och William E. Lincoln.

ONSDAGEN DEN 5 DECEMBER

Marco Piovesan, University of Copenhagen:
"Pay Dispersion and Work Performance".
Medförfattare: Alessandro Bucciol.

ONSDAGEN DEN 12 DECEMBER

Leslie M. Marx, Fuqua School of Business, Duke University, Durham, North Carolina:
"Buyer Resistance for Cartel versus Merger".
Medförfattare: Vikram Kumar, Robert C. Marshall och Lily Samkharadze.

ONSDAGEN DEN 19 DECEMBER

David Seim, IIES, Stockholms universitet:
"Real or Evasion Responses to the Wealth Tax? Theory and Evidence from Sweden".

Brown bag-seminarier

I denna seminarieserie presenteras arbeten på ett tidigare stadium jämfört med det högre seminariet; se föregående sidor.

MÅNDAGEN DEN 16 JANUARI

Anna Söderblom, Handelshögskolan i Stockholm: "Private Equity Fund Investing: Investment Strategies, Entry Order and Performance".

MÅNDAGEN DEN 19 MARS

Gustav Martinsson, SIFR, Handelshögskolan i Stockholm: "Does the Nature of Financial Market Development Matter for Growth: Venture Capital, Stock Markets, and Technology Driven Growth".

MÅNDAGEN DEN 2 APRIL

Manuel Echeverria, Lunds universitet: "Value Oriented Organizations with Value Neutral Hierarchies".

MÅNDAGEN DEN 16 APRIL

Pär Holmberg, IFN: "Supply Function Equilibria in Networks with Transport Constraints".

Medförfattare: Andrew Philpott, University of Auckland

MÅNDAGEN DEN 23 APRIL

Thomas Franzén, f.d. GD, Riksgäldskontoret: "Kapitalmarknader och kriser".

MÅNDAGEN DEN 7 MAJ

Mats Bergman, Södertörns Högskola: "Public Procurement and Non-Contractible Quality: Evidence from Elderly Care".

Medförfattare: Sofia Lundberg and Giancarlo Spagnolo.

MÅNDAGEN DEN 14 MAJ

Per Skedinger, IFN: "Effects of Payroll Tax Cuts for Young Workers: Evidence from Swedish Retail".

MÅNDAGEN DEN 28 MAJ

Shon Ferguson, IFN: "Swedish Manufacturing and the Role of Electricity Price Shocks". Medförfattare: Mark Sanctuary, Stockholms universitet.

MÅNDAGEN DEN 11 JUNI

Björn Hasselgren, KTH: "Marginal Costs Controversies in Swedish Transport Infrastructure Policy".

MÅNDAGEN DEN 18 JUNI

Carl Magnus Bjuggren, Linköpings universitet: "The Effect of Employment Protection Rules on Firm Productivity: A Natural Experiment".

MÅNDAGEN DEN 10 SEPTEMBER

Johannes Mauritzen, IFN: "Now or Later? Wind Power Forecast Errors and Trading on Short Term Markets".

MÅNDAGEN DEN 17 SEPTEMBER

Frans Saxén, Hanken School of Economics, Helsingfors: "Vertical Relationships and Financial Contracting with and without Outside Options".

IFN-forskaren Sara Fogelberg presenterade i början av december, tillsammans med Jonas Karlsson (SU), forskning kring "Competition and Antibiotics Prescription".

MÅNDAGEN DEN 1 OKTOBER

Ruixue Jia, IIES, Stockholms universitet: "Pollution for Promotion".

MÅNDAGEN DEN 9 OKTOBER

Wolfgang Gick, Harvard University, Cambridge, MA, och Tufts University, Boston MA: "Delegated Contracting, Internal Control, and the Value of Information".

MÅNDAGEN DEN 15 OKTOBER

Abdulaziz Shifa, IIES, Stockholms universitet: "Economic Growth and Trade in Human Capital".

MÅNDAGEN DEN 22 OKTOBER

Pamela Campas, IIES, Stockholms universitet: "Press and Toxic Leaks: Do Newspapers Reduce Emissions?".

MÅNDAGEN DEN 26 NOVEMBER

Karl Wennberg, Handelshögskolan i Stockholm: "The Impact of Entrepreneurship Education in High School on Long-Term Entrepreneurial Performance".

Medförfattare: Fredrik Andersson och Niklas Elert.

MÅNDAGEN DEN 3 DECEMBER

Sara Fogelberg, IFN: "Competition and Antibiotics Prescription".

Medförfattare: Jenny Hellman och Jonas Karlsson.

MÅNDAGEN DEN 10 DECEMBER

Martin Ljunge, IFN: "Inherited Trust and Economic Success of Second Generation Immigrants".

MÅNDAGEN DEN 17 DECEMBER

Mathias Ekström, Stockholms universitet: "Is Liking Contagious?".

Medförfattare: Johan Egebark.

Utländska gästforskare

Stärker global samverkan

För att utveckla IFN:s samverkan med internationellt ledande forskare bedrivs ett gästforskarprogram. Genom denna verksamhet stärks kontaktytor och samarbete mellan IFN-forskare och forskarkollegor från andra delar av världen. Ett samarbete som ger båda parter nya impulser.

Enrico Pennings, forskare från Tinbergen Institute, Erasmus School of Economics i Rotterdam var gästforskare på IFN i februari 2012.

– På IFN träffade jag personer med liknande forskningsintressen vilket ledde till många intressanta diskussioner. Sådana initiala kontakter är viktiga eftersom de kan resultera i långsiktiga forskningsprojekt och samarbeten.

Enrico Pennings berättar att det forskningsinstitut han är knuten till i Nederländerna är en virtuell organisation där forskarna finns vid fakulteter på olika universitet.

– Det var fantastiskt att vara del av den stora gruppen högkvalificerade forskare som finns på IFN.

Enrico Pennings huvudsakliga forskningsområde är investeringsbeslut fattade under osäkerhet (*real options*). Det kan gälla investeringar i allt från forskning och utveckling (R&D) till utländska direktinvesteringar.

– Jag fascinerar av samspel mellan företag och även av ofullständiga avtal, både ur ett teoretiskt och empiriskt perspektiv.

Vad studerade du under vistelsen i Sverige?

– På IFN presenterade jag och förfinade min senaste forskning om ofullständiga avtal och

investeringsbeslut fattade under osäkerhet.

Han menar att forskningssamarbetet inom Europa gradvis förbättras.

– Men jag tror att det fortfarande finns hinder för forskare att flytta fritt mellan länder. Forskningssamarbeten är många gånger lokala (inom samma universitet, stad eller nation). Och det verkar faktiskt finnas nästan lika mycket forskningssamarbete med icke-europeiska länder som europeiska stater sinsemellan. EU:s ramprogram för forskning är bra men en rad svårigheter gör att forskningssamarbetet inte fungerar fullt ut. Sjukvårdsförsäkring, pensionssystem, etc., koordineras inte tillräckligt länderna emellan.

Lärde du dig något nytt genom att vara en del av IFN:s gästforskarprogram?

– Presentationen av min forskning som jag gjorde på IFN och de många diskussionerna gav mig en klar uppfattning om hur modellen skulle struktureras om för att ytterligare stärka forskningsresultatet. Utöver detta, under bland annat luncher, hade jag tillfälle att lära mig om IFN-forskarnas intressanta projekt. Dessutom lärde jag mig om svenskt liv och kultur, vilket inte heller var så dumt!

”Det var fantastiskt att vara del av den stora grupp högkvalificerade forskare som finns på IFN.”

ENRICO PENNINGS

Utländska gästforskare under året

I förteckningen anges de gästforskare som tillbringat tre dagar eller fler på IFN. Därutöver har ett stort antal internationella forskare besökt IFN i samband med workshops och vetenskapliga konferenser.

Douglas Almond, SIPA, Columbia University, New York, USA.

Christian Bjørnskov, Aarhus University, Danmark.

Barbara Dluhosch, Helmut Schmidt University, Hamburg, Tyskland.

Pierre Dubois, Toulouse School of Economics, Frankrike.

Lena Edlund, Department of Economics, Columbia University, New York, USA.

Robert S. Erikson, Department of Political Science, Columbia University, New York, USA.

Ronny Freier, Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung, Berlin, Tyskland.

Alan R. Johnson, EMLyon Business School, Frankrike.

Samuel Lee, Stern School of Business, New York University, USA.

Martin Ljunge, Köpenhamns universitet, Danmark.

Alexander Ljungqvist, Stern School of Business, New York University, USA.

Peter Loewen, University of Toronto-Mississauga, Kanada.

Gustavo Manso, Haas School of Business, University of California at Berkeley, USA.

Topi Miettinen, Hanken School of Economics, Finland.

Irina Mirkina, IMT (Institutions, Markets, Technologies), Institute for Advanced Studies, Lucca, Italien.

Helen Naughton, University of Montana, Missoula, USA.

Enrico Pennings, Erasmus School of Economics, Rotterdam, Nederländerna.

Amil Petrin, University of Minnesota, Minneapolis, USA.

Marco Piovesan, Köpenhamns universitet, Danmark.

Daniel Rubenson, Ryerson University, Toronto, Kanada.

Övre raden från vänster: Pierre Dubois, Alexander Ljungqvist, Irina Mirkina, Ayça Tekin-Koru, Frank A. Wolak.
Andra raden från vänster: Lena Edlund, Robert S. Erikson samt Konrad Stahl.
Nedre raden: Gustavo Manso.

Sebastian Schwenen, Copenhagen Business School, Danmark.

Frédéric Witte, EMLyon Business School, Frankrike.

Konrad Stahl, ZEW (Centre for European Economic Research), University of Mannheim, Tyskland.

Stefan Voigt, University of Hamburg, Tyskland.

Ayça Tekin-Koru, TED University, Ankara, Turkiet.

Frank A. Wolak, Department of Economics, Stanford University, USA.

Andreas Waldkirch, Colby College, Waterville, Maine, USA.

Publika aktiviteter

"En aktör med starkt förtroende"

Att göra forskningsresultat tillgängliga för personer utanför forskarvärlden är en prioriterad del av IFN:s verksamhet. Det långsiktiga målet är att vara en aktör med starkt förtroende hos ledande beslutsfattare, experter och opinionsbildare.

IFN:S KOMMUNIKATION STYRS främst av nya resultat inom forskningen och inte av debattens svängningar. Utifrån detta är det IFN:s strävan att hitta former för kommunikation som möjliggör resonemang och dialog. Personliga möten med experter, seminarier för en initierad publik och nyhetsbrev med artiklar, referat och intervjuer är exempel på kanaler och forum som prioriteras för att sprida forskningen och göra den tillgänglig.

Grunden för institutets aktiviteter är alltid gedigen forskning. De journalister, politiker och experter som söker sig till IFN kan därför vara säkra på att resultat och slutsatser bottnar i kvalitetssäkrade studier.

Närmare 100 deltagare kom till IFN-seminariet med titeln "Bättre folkhälsa med mindre inkomstspridning?". STV Forum filmade, Svenska Dagbladet och TV4 fanns också på plats.

Marcus Wallenberg inledde seminariet om boken *Ett ramverk för innovationspolitiken* med Magnus Henrekson, vd IFN, som en av författarna.

Policyseminarier

29 mars

Bör staten maximera lycka?

BOK: *Wellbeing and the Size of Government* (IEA, 2012) av Christian Bjørnskov.

MEDVERKANDE:
nationalekonom Christian Bjørnskov, Århus universitet, Rebecka Carlsson, språkrör för Grön Ungdom och forskningsassistent Filip Fors, Umeå universitet.

Från vänster: Filip Fors, Umeå universitet, Rebecka Carlsson, språkrör för Grön Ungdom och Christian Bjørnskov, Århus universitet,

DE FLESTA MÄNNISKOR strävar efter att vara lyckliga. Innebär det att staten kan och bör försöka öka lyckan i samhället? Vissa ifrågasätter ett ensidigt fokus på BNP-tillväxt. Även om materiellt välstånd är viktigt kan det finnas andra mål som är nog så viktiga att slå vakt om, exempelvis hälsa, god miljö och lycka.

Christian Bjørnskov menade att staten varken kan eller bör försöka öka lyckan i samhället via politiken. Han lyfte fram, utifrån sin egen forskning, flera svårigheter med att staten via politiken försöker göra just detta. Enligt honom är statens möjlighet att påverka lycka starkt begränsad. Dessutom är det svårt att veta vad som gör medborgarna lyckliga.

Filip Fors å sin sida menade att lycka och livstillfredsställelse är viktiga och relevanta frågor för socialpolitiken. Om politiker bryr sig om medborgarnas välfärd bör de också bry sig om deras lycka. Något som Filip saknade i den

nuvarande lyckoforskningen är frågan om de framtida generationernas lycka.

Rebecka Carlsson föreslog i sitt inlägg att samhällets, ekonomins och politikens gemensamma mål ska vara att skapa välmående, för alla och för alltid. I stället för att mäta BNP vill hon se nya välfärdsåtgärder.

En intensiv diskussion leddes på seminariet av Sanna Rayman, *Svenska Dagbladet*. Det gällde bland annat kopplingen mellan tillväxt och lycka och uppfattningen att lycka i form av välbefinnande och livstillfredsställelse i västvärlden inte längre ökar över tid eller med inkomster över en viss nivå (den s.k. Easterlinparadoxen från 1974). Christian Bjørnskov förklarade att senare forskning, bland annat av Betsey Stevenson, visar att detta inte stämmer, varken inom eller mellan länder.

3 april

Riskkapitalbolag och beskattning: Bör ränteavdragen slopas?

RISKKAPITALBOLAGENS VINSTER och investeringar i välfärdssektorn har gett upphov till en intensiv samhällsdebatt om företagsbeskattning och ränteavdragens utformning. För att öka kunskapen och fördjupa diskussionen om de ekonomiska och juridiska aspekterna kring riskkapitalinvesteringar och hur ränteavdragsregler bör utformas bjöd IFN och Knut Wicksells Centrum för Finansvetenskap in till ett frukostseminarium. Det fullsatta seminariet inleddes med två forskarpresentationer: ekon.dr i nationalekonomi, Joacim Tåg, IFN, samt Axel Hilling, docent i handelsrätt och forskare vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet.

Det har framförts kritik mot att riskkapitalbolag tjänar pengar på andras, bland annat skattebetalarnas, bekostnad. Joacim Tåg presenterade aktuell forskning kring frågan om riskkapitalbolagen förhandlar till sig värde på bekostnad av de anställda, de framtida ägarna (genom att agera kortsiktigt) eller skattebetalarna.

När det gäller de två första grupperna finns det inga tecken på att riskkapitalbolagen tjänar pengar på deras bekostnad. När det gäller skattebetalarna har forskningen visat att skattefördelar leder till högre uppköpspris, vilket gör att det främst är säljarna som vinner på skattefördelarna. Joacim Tåg avslutade med två tydliga policyrekommendationer:

dationer: begränsa ränteavdrag för lån, men begränsa inte ägarformen.

En stor del av diskussionen kom att kretsa kring Finansdepartementets nya förslag om att förhindra en alltför aggressiv skatteplanering genom en begränsning av ränteavdragen för riskkapitalbolagen. Den huvudkritik som framfördes av såväl pandedeltagarna som delar av publiken handlade om att rättstillämpning blir subjektiv och väldigt svår att förutsäga i och med att det blir Skatteverket som avgör vilka ränteavdrag som är affärsmässiga eller inte.

MEDVERKANDE:
Krister Andersson, skattesakkunnig på Svenskt Näringsliv, Ingemar Hansson, generaldirektör för Skatteverket, Sven-Olof Lodin, professor emeritus i finansrätt och Marie Reinius, vd för Svenska Riskkapitalföreningen.

16 maj

Global Award prisar entreprenörskapsforskare

Kathleen Eisenhardt (till höger) mottog priset, vid prisutdelningen i Stockholm, från Pontus Braunerhjelm, vd Entreprenörskapsforum.

DEN 16 MAJ mottog årets främsta entreprenörskapsforskare, professor Kathleen Eisenhardt från Stanford University, *Global Award for Entrepreneurship Research 2012*. Priset som inrättades 1996 är i dag allmänt erkänt som världens främsta forskarpris inom entreprenörskap och småföretagande.

IFN tillsammans med Entreprenörskapsforum och Tillväxtverket (2009–2012) är huvudmän för priset. Prissumman är 100 000 euro och vinnaren erhåller även en replik av Carl Milles skulptur ”Guds hand”. Det huvudsakliga syftet med priset är att lyfta detta aktiva och snabbväxande, men samtidigt i ekonomisk-politisk bemärkelse ofta förbisedda, forskningsområde.

Kathleen Eisenhardts främsta bidrag till entreprenörskapsforskningen är hennes arbete som rör företagens entreprenörskap, hur befintliga organisationer kan fortsätta att vara innovativa, bl.a. genom att skapa nya företag

och affärsmöjligheter. Under prisceremonin presenterade hon sin senaste forskning om vad som kännetecknar framgångsrika entreprenörsföretag. Vikten av heterogena team och förmågan att fatta snabba beslut var några av de framgångsfaktorer hon lyfte fram.

Under sin vistelse i Sverige höll Kathleen Eisenhardt även ett vetenskapligt seminarium på IFN. Utgångspunkten var ett working paper med titeln ”Failure is an Option: Failure Barriers and New Firm Performance”.

Juryns motivering till 2012 års *Global Award* samt Kathleen Eisenhardts föreläsning vid prisutdelningen kan läsas på www.e-award.org.

IFN:s medverkan i *Global Award for Entrepreneurship Research* har möjliggjorts tack vare en donation från den svenske entreprenören och industrimannen Rune Andersson och hans bolag Mellby Gård AB.

9 oktober

Bättre folkhälsa med minskad inkomstspridning?

Från vänster: Cecilia Garne, Andreas Bergh, Ulf Kristersson, Johan Fritzell och Lars Trägårdh.

MEDVERKANDE:
Författarna och IFN-forskarna Andreas Bergh, Therese Nilsson och Daniel Waldenström.

I panelen ingick även Ulf Kristersson, socialförsäkringsminister, Johan Fritzell, professor i sociologi, samt Lars Trägårdh, professor i historia. Journalisten Cecilia Garne var moderator.

ETT FRUKOSTSEMINARIUM arrangerades i samarbete med Studentlitteratur kring boken *Blir vi sjuka av inkomtskillnader?*. Seminariet utmynnade i en diskussion om problemen med att tolka fakta, vad ojämlikhet egentligen är, behovet av vidare forskning på området och vad politikerna kan göra för att fler människor ska få förutsättningar att leva ett bättre liv.

Johan Fritzell och Lars Trägårdh berömde boken för dess ambitiösa genomgång av tillgänglig forskning. Ulf Kristersson å sin sida förklarade att han bland annat drog slutsatsen att "inkomst för arbete är viktigt och att det därför är centralt att man underlättar för människor att få arbete".

Tesen om ojämlikhetens negativa hälsoeffekter har inspirerat till en stor mängd studier, konstaterar författarna Bergh, Nilsson och

Waldenström i sin bok. Fortfarande kvarstår dock en rad frågor: "Syftet med boken är att återge vad vi anser är det aktuella forskningsläget kring sambandet mellan ojämlikhet och hälsa. Särskilt viktigt är att ge läsaren insikt i hur svårt det är att fastställa om ojämlikhetseffekten existerar och hur stor den är i förhållande till andra hälsopåverkande faktorer."

Bland bokens återkommande resultat är att inkomstnivå har större inverkan på hur folk mår än ojämlikhetseffekten. "Politiska åtgärder som syftar till att förbättra folkhälsan har därmed förmodligen störst chans att bli lyckosamma om insatserna riktas in på samhällets svagare grupper. I Sverige brukar exempelvis flerbarnstillägget anses vara ett sätt att med ganska stor träffsäkerhet förbättra levnadsstandarden för nyckelgrupper där detta gör stor nytta på marginalen", menar författarna.

16 augusti, 17 september, 8 november, 15 november och 4 december

Samarbete som främjar en seriös samhällsdebatt

VAD AVGÖR VEM som vinner USA:s presidentval? – om valkampanjernas betydelse för utgången av valet var titeln på ett seminarium som samarrangerades med FORES den 16 augusti.

Ett par veckor efter att republikanernas och demokraternas konvent i USA avslutats, dvs. i mitten av september, kan man i stort lita på det valresultat som opinionsundersökningarna förutspår, förklarade professor Robert S. Erikson från Columbia University.

Professor Erikson förklarade på seminariet, som hölls i Stockholm, att i början av valåret kan ekonomin säga mer om valutgången än opinionsundersökningar. Under tiden fram till valet avtar dock ekonomins betydelse i jämförelse med opinionsundersökningars träffsäkerhet. En ekonomisk kris kan dock påverka valutgången.

Personvalssystemet – ett meningslöst kryssande? var titeln på ett seminarium som arrangerades av SNS den 17 september. IFN-forskarna Olle Folke och Johanna Rickne har studerat hur personval påverkar partiernas nomineringsprocesser.

Sedan valet 1998 finns möjligheten att kryssa en specifik kandidat på valsedeln. Men spelar personvalssystemet någon roll i svensk politik? Medverkande vid seminariet var även Sven-Erik Bucht, socialde-

mokratisk riksdagsledamot, Svend Dahl, fil.dr i statsvetenskap, Peder Nielsen, fil.dr i statsvetenskap och biträdande kanslichef vid Konstitutionsutskottet i riksdagen samt Anne-Marie Pålsson, docent i nationalekonomi och tidigare riksdagsledamot.

Det svenska industrisamhället har övergått i en tjänsteekonomi. Detta har IFN tagit fasta på i programmet Tjänstesektorns ekonomi.

Som en del av forskningsprogrammet har IFN under 2012 inlett ett samarbete med SNS, Studieförbundet Näringsliv och Samhälle. Inom ramen för detta samarbete arrangerade SNS under hösten tre seminarier: *Offentlig upphandling från forskningens horisont, Vad säger brukarnöjdhet om kvaliteten i välfärdstjänster?* samt *Lyfter friskolorna svenska elever?*

Den 8 november var det upphandling inom den offentliga sektorn som skärskådades. En rapport presenterades: "Offentlig upphandling från forskningens horisont".

Den 15 november var ämnet kvalitén i välfärdstjänster. IFN-forskaren Henrik Jordahl, som leder det gemensamma välfärdsprojektet, ledde även samtalet under det två timmar långa seminariet. Övriga deltagare som bland annat diskuterade kvalitet och mätbarhet var Lena Freiholtz, kvalitetschef Carema,

Henrik Jordahl, IFN, var moderator på seminariet om brukarnöjdhet den 15 november.

Ingela Gullberg, kvalitetschef Academedia, Marianne Lidbrink, utredare Enheten för öppna jämförelser, Socialstyrelsen, Anders Norrlid, kanslichef Rådet för främjande av kommunala analyser och Gunilla Söderström, forskningsansvarig Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad.

På seminariet diskuterades bland annat villkor för att det ska vara lönsamt för privata utförare att satsa på brukarnöjdhet. Publiken fick också ta del av flera exempel på nöjdhetsmätningar, varvid flera talare betonade att olika användningsområden ställer olika krav på mätningars utformning. Mätningar som ska fungera som beslutsstöd för brukarna inom ett valfrihetssystem behöver se annorlunda ut än mätningar som en kommun kan använda för att kontrollera de olika utförarnas prestationer.

Den 4 december var det dags för ett SNS/IFN-seminarium om skolan. Forskarna Mikael Lindahl och Anders Böhlmark har funnit positiva effekter av friskolereformen: "Genomsnittresultatet förbättras i kommuner med högre friskoleandel. Förbättringarna omfattar både elever i kommunala skolor och friskolor". Den till IFN affilierade forskaren Jonas Vlachos var inbjuden att kommentera rapporten.

IFN bidrar till fördjupad debatt

- DEN 21 MAJ arrangerade IFN, IVA och Studentlitteratur ett seminarium om outsourcing i offentlig sektor och näringsliv. Två av bokens författare, IFN-forskarna Henrik Jordahl och Roger Svensson, presenterade skillnader och likheter mellan outsourcing i den offentliga sektorn och näringslivet.
- DEN 21 AUGUSTI presenterades *Ett ramverk för innovationspolitiken – Hur kan Sverige bli mer entreprenöriellt?* Boken är skriven av professorerna Magnus Henrekson, vd IFN, och Pontus Braunerhjelm, vd Entreprenörskapsforum, samt Klas Eklund, adjungerad professor och seniorekonom SEB.

Boken *Den svenska tjänstesektorn* beskriver tjänstesektorns historiska framväxt och redogör för internationella skillnader. Den ger en inblick i hur tjänstesektorn växer i stora städer och får stora städer att växa. Därtill belyses tjänstesektorn i termer av outsourcing, utrikeshandel, skattefinansiering, beskattning, minilöner och affärskoncept.

Presentationen den 21 maj följdes av ett samtal mellan Filippa Reinfeldt, sjukvårdslandstingsråd i Stockholm, Mikaela Valtersson, vice vd Kunskapsskolan och Lars Täubler, vd ISS.

Boken lovordades av panelerna. Bland deltagarna fanns Peter Honeth, statssekreterare Utbildningsdepartementet, Håkan Ekengren, statssekreterare Näringsdepartementet, Hans Lindberg, statssekreterare Finansdepartementet, Göran Marklund, VINNOVA, Hjalmar Winblad, vd Wrapp och Tobias Krantz, Svenskt Näringsliv.

Bibliotekstjänst skrev i sin recension att "Alla de grundpelare och huvudprinciper som lyfts fram motiveras väldigt väl, t.ex. argumenten för likställighet mellan låne- och egenkapitalfinansierad verksamhet och modellen för att optioner bör kapitalbeskattas". (Lektor: Erland Gruman, häfte 13103178)

- *Renovatio monetae: brakteater och myntningspolitik i högmedeltidens Europa* är skriven av IFN-forskaren Roger Svensson. Ett genomgående tema i boken är att medeltida brakteater under högmedeltiden är starkt kopplade till myntindragningar.
- *Ekonomi är att välja* menar professor Assar Lindbeck i sin självbiografi. Han berättar om sin karriär inom national-ekonomisk forskning där han varit involverad i många viktiga frågor under andra hälften av 1900-talet. Han deltog bland annat i den kontroversiella löntagarfondsdebatten under sjuttioalet och var länge aktiv i kommittén som delar ut Nobelpriset i ekonomi.
- *IFN/IUI publikationer 1939–2011* är en bibliografi inom ramen för IFN:s historiska projekt. I boken beskrivs sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling. Det är första gången i IFN:s historia som det gjorts ett försök att samla titlarna på samtliga publicerade skrifter sedan starten 1939.
- *Varför går det bra för Sverige? Om sambanden mellan offentlig sektor, ekonomisk frihet och ekonomisk utveckling* är en bok skriven av Magnus Henrekson och Andreas Bergh. Deras analys visar att Sveriges goda ekonomiska utveckling efter 1990-talskrisen är i linje med vad vi bör förvänta oss enligt modern tillväxtforskning. Det går bra för Sverige därför att vi minskat den offentliga sektorns omfattning och ökat den ekonomiska friheten.
- *Från utsatt till utmärkt område* är en antologi med Andreas Bergh som redaktör. Boken är en skuggutredning till utredning-
en om nystartszoner, med gynnsamma villkor för företag i utsatta områden. Författarna visar att det finns vägar framåt och gott om idéer för att förändra situationen.
- IFN-forskaren Per Skedinger är en av författarna i *Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism – Hot mot EU:s sammanhållning?* Han skriver under rubriken ”Minimilöner i EU – särlösningar eller gemensam reglering”.
- *Building Bridges and Challenging Conventions – Perspectives on IFN* berättar om IFN/IUI:s historia.
- IFN-forskaren Henrik Horn är en av redaktörerna för *The WTO Case Law of 2010. Legal and Economic Analysis*. Boken innehåller ekonomisk-juridiska analyser av de legala dispyter som avgjordes i WTO:s tvistlösningsmekanism under år 2010.
- *Institutional Entrepreneurship* har Magnus Henrekson och Tino Sanandaji som redaktörer, båda verksamma vid IFN. Här kategoriseras och klassificeras den växande forskningen om samspelet mellan institutioner och entreprenörskap.
- *EU-Asia and the Re-Polarization of the Global Economic Arena* har IFN-forskaren Lars Oxelheim som redaktör. Här diskuteras global ekonomisk maktbalans, liksom de olika aktörerna, bland annat EU, Kina och Japan.
- *Blir vi sjuka av inkomstskillnader?* har Andreas Bergh, Therese Nilsson och Daniel Waldenström som författare; se sid. 105.

IFN-forskare på externa konferenser och seminarier

IFN ska vara en källa till kunskap och information om näringslivets förutsättningar och utveckling. I denna anda medverkar institutets forskare regelbundet som föreläsare och deltagare på arenor som samlar beslutsfattare, rådgivare och opinionsbildare.

Några exempel på aktiviteter som IFN-forskare deltagit i under 2012:

"Legal and Economic Principles of World Trade Law". Presentation av forskning vid *American Law Institute Council Meeting* i Philadelphia, USA. **Henrik Horn**, 120126.

"Tjänsteinnovationer i dynamiska miljöer!" Föredrag om antologin *Den svenska tjänstesektorn* på ett seminarium arrangerat av IVA, inom ramen för IVA:s Tjänsteinitiativ. **Henrik Jordahl**, 120126.

"Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism – hot mot EU:s sammanhållning?". Medförfattare till bok med denna titel, som ingår i serien *Europaperspektiv*. Talare när boken presenterades i Stockholm och Göteborg. **Per Skedinger**, 120201 och 120206.

"Idédrivna organisationer i hälso- och sjukvården." Kommentator och paneldeltagare på ett seminarium arrangerat av Stockholms läns landsting. **Henrik Jordahl**, 120403.

Presentation av boken *Varför går det bra för Sverige?* (kommentar av Henrik von Sydow, ordf. i Skatteutskottet). Sveriges riksdag, Stockholm. **Magnus Henrekson** och **Andreas Bergh**, 120411.

"Ska staten agera riskkapitalist?". Talare vid konferens arrangerad av Svenskt Näringsliv i Stockholm. **Roger Svensson**, 120424.

"Arbetsmarknad och investeringar i hyresregleringens skugga". Föredrag Sveriges Byggindustriers konferens *Hyresreglering och välfärd i otakt?* Royal Viking Hotel, Stockholm. **Magnus Henrekson**, 120515.

"Trygghetssystem i förändring". Paneldeltagare i diskussion om trygghetssystemen i 18 OECD-länder arrangerad av SNS. **Andreas Bergh**, 120522.

"Endogenous Product Differentiation, Market Size and Prices." Talare på ett seminarium arrangerat av Konkurrensverket. **Shon Ferguson**, 120522.

"Från DDR-Sverige till den kapitalistiska välfärdsstaten 2030". Höll 2012 års *Anne Wibble föreläsning* på Ohlininstitutet. **Andreas Bergh**, 120530.

"Risk Taking on Behalf of Others". Anförande vid konferens arrangerad av Economic Science Association i New York, USA. **Ola Andersson**, 120624.

"Globaliseringsrådet och Framtidskommissionen – vem har svaren för framtiden?". Paneldeltagare

Magnus Henrekson talade innovationspolitik hos det socialdemokratiska nätverket S-2000.

Henrik Jordahl debatterade på ett Almega-seminarium vilken samhällsnytta den svenska välfärdsmodellen har.

under Almedalsveckan i en diskussion arrangerad av FORES. **Assar Lindbeck**, 120702.

Föredrag och paneldeltagande i seminariet "Kvinnors företagande i äldreomsorgen – blir det inget nu, eller?", Samhällsförlaget, Almedalen, Visby. **Magnus Henrekson**, 120703.

"Arbetslöshet, migrationspolitik och nationalism." Ledde paneldiskussion i Almedalen arrangerad av Högskolan på Gotland och Europaperspektiv. Paneldeltagare var bl.a. Europaparlamentarikern Anna-Maria Corazza Bildt. **Lars Oxelheim**, 120703.

"Finns det en feministisk ekonomisk politik?" Paneldeltagare i diskussion arrangerad av Sveriges kvinnolobby under Almedalsveckan. **Johanna Rickne**, 120706.

"Private Equity and Employees". Talare på en årlig konferens arrangerad av European Finance Association i Köpenhamn, Danmark. **Joacim Tåg**, 120815.

Lanseringsseminarium för boken *Ett ramverk för innovationspolitiken: Hur göra Sverige mer*

entreprenöriellt? med efterföljande paneldebatt. Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, Stockholm. **Magnus Henrekson**, 120821

"Konkurrenskraft och trygghet i den nordiska välfärdsstaten". Talare på seminarium på Rosenbad arrangerat av Nordisk Socialstatistisk kommité, NOSOSKO. **Andreas Bergh**, 120831.

"The Calculus of Consent at 50". Plenarföreläsning på konferens med Mont Pelerin Society i Prag. **Niclas Berggren**, 120905.

"Swedish Bank Statistics, 1831–1933". Kommentator till ett kapitel i bok med samma titel som presenterades av Riksbanken på ett seminarium i Stockholm. **Mikael Stenkula**, 120914.

"Personvalssystemet – ett meningslöst kryssande?". Talare och paneldeltagare när forskning presenterades på ett seminarium som arrangerades av SNS. **Olle Folke** och **Johanna Rickne**, 120917.

"Evaluering av tiltak mot sosial dumping" och "Lovfestet minstelønn: Norden og Europa." Talare

på en nationell konferens arrangerad av norska arbetsdepartementet. **Per Skedinger**, 120921.

"Utlandsägande och utländska uppköp: Vilken betydelse har huvudägarens hemvist?". Talare på ett seminarium arrangerat av Utrikesdepartementet, Stockholm. **Pehr-Johan Norbäck** och **Fredrik Heyman**, 120924.

Blir vi sjuka av inkomstskillnader?. Seminarium med presentation av boken med samma titel på Bokmässan i Göteborg. **Andreas Bergh**, 120929.

"Beskattningens påverkan på entreprenörsdriven tillväxt". Huvudtalare vid en konferens arrangerad av Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung, ZEW, i Mannheim, Tyskland. **Lars Persson**, 121004.

"Innovation och kompetensförsörjning för ekonomisk tillväxt". Talare vid konferensen anordnad av SCB och Entreprenörskapsforum. **Karin Edmark**, 121009.

"The Nordic (Swedish) Welfare Model: History, Reform and Current Challenges". Föredrag för grupp av Marshall Memorial Fellows, German Marshall Fund of the United States (GMF), IFN, Stockholm. **Magnus Henrekson**, 121011.

"Tackling Youth Unemployment". Inledningstal vid en paneldebatt om ungdomsarbetslöshet. Konferensen Global Economic Symposium arrangerades bl.a. av Kiel Institute for the World Economy och Bertelsmann Foundation i Rio de Janeiro, Brasilien. **Assar Lindbeck**, 121016.

"Energy Market Developments in the Nordic Countries". Paneldeltagare i debatt på Bruegel-institutet, Bryssel, om lärdomar från den nordiska elmarknaden för målet att skapa en integrerad europeisk elmarknad. **Sven-Olof Fridolfsson**, 121023.

"Outsourcing av tjänster – nödvändigt, nödvändigt ont eller bara ont". Paneldeltagare i debatt arrangerad av ISS på Service and Supply-mässa i Älvsjö. **Henrik Jordahl**, 121025.

"The Economic Crisis and the Re-Polarization of the Global Economic Arena – The Role of Africa." Talare vid konferens arrangerad av Utrikesdepartementet på Rosenbad, Stockholm. **Lars Oxelheim**, 121025.

"Nationella stödsystem till förnybar el på en internationell elmarknad". Presentation på Näringsdepartementet. **Thomas Tangerås**, 121026.

"Electricity Transmission Pricing and Congestion Management". Expert på online-seminarium arrangerat av Electricity Policy Research Group (EPRG) vid University of Cambridge. Deltagare var främst brittiska elbolag och systemoperatörer. **Pär Holmberg**, 121106.

"A Dynamic Analysis of Retail Productivity". Talare på en konferens arrangerad i Lund av Nordic Retail and Wholesale Association. **Matilda Orth**, 121107.

"Hämmar nya regelverk tillväxt och välfärd?". Inledning och panelsamtal (med Annika Falkengren, vd SEB och Stefan Fölster, chefsekonom Svenskt Näringsliv) Svenska Bankföreningens årsmöte, Moderna Museet, Stockholm. **Magnus Henrekson**, 121108.

"Vad säger brukarnöjdhet om kvalitet i välfärds-tjänster?". Moderator på ett SNS-seminarium som ingår i det för IFN och SNS gemensamma välfärdsprojektet. **Henrik Jordahl**, 121115.

"Skills and Incentives Promoting Growth-Oriented Entrepreneurship". Anförande vid workshop arrangerad av OECD Local Economic and Employment Development Programme och Danish Business Authority i Köpenhamn. **Magnus Henrekson**, 121128.

Intresset är stort från allmänheten men även från media när IFN presenterar sin forskning. Här filmar SVT Forum ett seminarium.

Närvaro i media

FORSKARE VID IFN deltar aktivt i media med egna debattinlägg och en löpande dialog med journalister. Utöver egna debattartiklar har IFN:s forskare och gästforskare medverkat eller omnämnts i ett stort antal ledare, nyhetsartiklar och reportage i både tryckt form och etermedia.

Under 2012 förekom IFN:s namn, forskare eller forskning i fler än 500 artiklar i traditionella

och sociala medier. Ett urval av dessa finns listade på IFN:s webbplats. IFN var även närvarande på Facebook och började under året presentera sin forskning via Twitter.

Nedan återfinns de debattartiklar som IFN-forskare skrivit under året. Det rör sig om 24 mer omfattande artiklar i svenska och internationella medier.

”EU kan fastna i negativ spiral”, **Lars Oxelheim**, *Svenska Dagbladet*, 120130.

”Sveriges goda ekonomi är inte bara alliansens förtjänst”, **Andreas Bergh** och **Magnus Henrekson**, *Dagens Nyheter*, 120130.

”Kortsiktighet hotar EUs sammanhållning”, **Lars Oxelheim**, *Hufvudstadsbladet*, 120213.

”Dags att plocka fram en liberal klassanalys”, **Tino Sanandaji**, *Göteborgs-Posten*, 120219.

”Elområden viktiga för en effektivare elmarknad”, **Pär Holmberg** och **Thomas Tangerås**, *Dagens Nyheter*, 120306.

”Varannan damernas med herrar som för”, **Olle Folke** och **Johanna Rickne**, *Expressen*, 120308.

- "Konsumenter vinner på fler elområden", **Pär Holmberg**, *Dagens Industri*, 120420.
- "Därför går det bra för Sverige", **Magnus Henrekson**, *Radikalt Forum*, 120502.
- "Det behövs verklig mångfald i välfärden", **Johanna Rickne**, *Svenska Dagbladet*, 120504.
- "Näringspolitiken behöver lära av forskningen", **Lars Persson**, *Newsmill*, 120515.
- "Mer måste göras nu för framtida tillväxt", **Joacim Tåg**, *Svenska Dagbladet*, 120713.
- "Jag tvivlar på överstatlig finanspolitik i Europa", **Assar Lindbeck**, *Dagens Nyheter*, 120717.
- "Nystartzoner är en dålig idé", **Andreas Bergh**, *Dagens Samhälle*, 120813.
- "Så blir Sverige mer innovativt", **Magnus Henrekson**, *Svenska Dagbladet*, 120821.
- "Alla personalfester är inte slöseri", **Andreas Bergh**, *Sundsvalls Tidning*, 120903.
- "Friskolorna sätter högre betyg på nationella proven", **Jonas Vlachos**, *Dagens Nyheter*, 120908.
- "Personkrysset väger tungt i det politiska maktspillet", **Olle Folke** och **Johanna Rickne**, *Dagens Nyheter*, 120916.
- "Hög ägarskatt stoppar potentiella entreprenörer", **Magnus Henrekson** och **Tino Sanandaji**, *Dagens Nyheter*, 120926.
- "Blir vi sjuka när grannen får högre lön?", **Andreas Bergh**, **Daniel Waldenström** och **Therese Nilsson**, *Dagens Samhälle*, 121011.
- "Visst kan migration bli en lönsam affär", **Andreas Bergh**, *Expressen*, 121030.
- "Höginkomsttagare tjänar mest på 3:12-reglerna", **Karin Edmark**, *Balans*, 121105.
- "Flytträtt för pensioner bidrar till en hållbar värld", **Andreas Bergh**, *Dagens Nyheter*, 121121.
- "Avdrag för läxhjälp blir dyrt och ojämnt", **Jonas Vlachos**, *Svenska Dagbladet*, 121128.
- Socialministern bör lyssna på Roth", **Niclas Berggren**, *Svenska Dagbladet*, 121210.

IFN-forskare skriver i *Ekonomisk Debatt* och *DN Debatt*

SEDAN 2006 ingår det explicit i en IFN-forskares arbetsuppgifter att medverka till den så kallade tredje uppgiften genom att när så är lämpligt kommunicera sin forskning även utanför akademien. Detta kan ske på många olika sätt och omfattningen av denna del av verksamheten är därför inte helt lätt att kvantifiera.

Ett mått på institutets närvaro i den svenska policydiskussionen är att mäta hur stor andel av artiklarna i dels Nationalekonomiska Föreningens egen tidskrift, *Ekonomisk Debatt*, som författats av IFN-forskare, dels antalet inlägg på *DN Debatt* skrivna av IFN-forskare.

En fördel med att mäta antalet artiklar i *Eko-*

nomisk Debatt är att statistiken är tillgänglig sedan 1973, det år då tidskriften startades. Resultatet redovisas i tabell 2. Sett över hela perioden har drygt 10 procent av de publicerade artiklarna haft åtminstone någon författare anställd vid IFN.

Under 2000-talets första år föll dåvarande IUI:s andel till ungefär hälften, men efter namnbytet och strategiförändringen 2006 har andelen ökat kraftigt. Under åren 2006–2012 har nästan 18 procent av alla artiklar som publicerades i *Ekonomisk Debatt* åtminstone någon medförfattare från IFN och med författarjustering var andelen 14,5 procent.

TABELL 2: IFN-FORSKARES NÄRVARO I EKONOMISK DEBATT, 1973–2012

	1973– 2012	1973–79	1980–89	1990–99	2000–05	2006–09	2010–12
Totalt antal artiklar	1532	266	385	316	242	195	126
Antal artiklar med minst en författare från IFN	145	24	18	33	13	34	23
Andel av det totala antalet artiklar med författarmedverkan från IFN (%)	9,5	9,0	4,7	10,4	5,4	17,4	18,3
Medförfattarjusterat antal artiklar av IFN-forskare	124,6	23,5	18	26,7	10,3	27,5	18,6
Andel av det totala antalet artiklar efter medförfattarjustering (%)	8,1	8,8	4,7	8,4	4,3	14,1	14,8

Anm.: Endast ordinarie artiklar har medtagits, dvs. Repliker & kommentarer, Recensioner etc. har utelämnats. Justering för medförfattare har gjorts genom att dela med antalet medförfattare. Om en IFN-forskare samförfattat med en person utanför IFN räknas det som en halv artikel osv. *Ekonomisk Debatt* har utkommit med åtta nummer per år sedan 1973 och i normalfallet har varje nummer innehållit fyra till fem artiklar.

TABELL 3: ANTAL ARTIKLAR AV AKADEMISKT VERKSAMMA NATIONALEKONOMER PUBLICERADE I DN DEBATT 2010–2012

Institution	Antal artiklar med minst en författare från institutionen	Antal artiklar efter medförfattarjustering
IFN	23	14,6
Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet	14	9,8
Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet	6	5,1
Nationalekonomiska institutionen och Circle, Lunds universitet	5	2,1
Peterson Institute, Washington, D.C.	4	3,5
Nationalekonomiska institutionen, Handelshögskolan i Stockholm	4	2
KTH	4	1,9
Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet	4	1,6
Ratio	2	2
SIFR	2	0,8
Umeå universitet	2	0,7
Linnéuniversitetet	1	1
Örebro universitet	1	1
Nationalekonomiska institutionen, Göteborgs universitet	1	1

Anm.: Endast huvudartikeln varje dag i den tryckta tidningen har räknats, ej repliker och svar på repliker eller Stockholmsdebatt. Endast akademiska institutioner har inkluderats och för att komma med på listan krävs minst en artikel utan medförfattarjustering. För utländska institutioner har tröskeln satts vid fler än en artikel. Justering för medförfattare har gjorts genom att dela med antalet medförfattare. Om en IFN-forskare samförfattat med en person utanför räknas det som en halv artikel osv. Om en person har två affilieringar har det vid medförfattarjusteringen räknats som en halv artikel för respektive institution. Artiklar författade av forskare från andra samhällsvetenskaper ingår ej.

DN Debatt räknas som svensk medias mest inflytelserika debattforum. Här kommer opinionsbildare och debattörer, politiker och forskare till tals. Politiska utspel och nya studier presenteras inte sällan på *DN Debatt*. Inläggen citeras och refereras sedan i andra medier, men även i den politiska debatten.

I en intern mätning gjord av *DN (DN Debatt. Året i siffror, 2010)* svarar 59 procent av *DN*:s närmare 900 000 läsare ja på frågan "läste eller tittade du på *DN Debatt* i går?". Det betyder att omkring en halv miljon läsare noterar de ämnen och författare som publiceras på *DN Debatt*.

Kraven är höga på de debattartiklar som ska publiceras. "En genomsnittlig dag får vi in ett tiotal färdiga – obeställda – debattmanus till redaktionen" skriver tidigare debattredaktören Bo G. Andersson i ovan nämnda rapport: "Det säger sig självt att med det flödet är det få förunnat att bli publicerade på sidan. Detta till trots ligger IFN-forskare högst bland redovisade forskningsinstitut (tabell 3).

Finansiärer

Finansiärer

Institutet för Näringslivsforskning finansieras med knappt 30 procent av huvudmannen Svenskt Näringsliv. Detta anslag täcker stora delar av de fasta kostnaderna men samtliga forskningsprojekt finansieras av externa anslag.

IFN:s anslagsgivare (i bokstavsordning):

ALMEGA

Branschorganisationen Almega bidrar med grundfinansiering till institutets forskning om tjänstesektorn.

CATARINA OCH SVEN HAGSTRÖMERS STIFTELSE

Finansieringen avser forskning om de särskilda problem som uppstår i gränssnittet mellan privat och offentlig produktion och finansiering av centrala tjänster på välfärds- och utbildningsområdet.

ELFÖRETAGEN

De största aktörerna på den svenska elmarknaden samarbetar genom Elforsk AB i syfte att bedriva forskning och utveckling som skall stärka och utveckla elproduktionen.

ENERGIMYNDIGHETEN

Energimyndigheten arbetar inom olika samhällssektorer för att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning.

FORSKNINGSRÅDET FÖR ARBETSLIV OCH SOCIALVETENSKAP

Forskningsrådet för Arbetsliv och Socialvetenskap, FAS, främjar och stöder grund-

forskning och behovsstyrd forskning på arbetslivsområdet och inom social- och folkhälsovetenskap.

FRÅN VÄLFÄRDSSSTAT TILL VÄLFÄRDSSAMHÄLLE

IFN och SNS har startat ett gemensamt projekt i syfte att studera hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras. Finansiärer är för närvarande AFA Försäkring, Aleris, Attendo, Axcel, Bräcke Diakoni, Dia-verum, EQT, IK Investment Partners, Investor, Katrineholms kommun, Nordic Healthcare Group, Praktikertjänst, SKL, Stockholms läns landsting, Sven och Dagmar Saléns stiftelse, Svensk Försäkring, Tillväxtverket, Triton, Täby kommun, Valedo Partners och VINNOVA.

HANDELNS UTVECKLINGSRÅD

Handelns Utvecklingsråd är en av Sveriges största finansiärer av handelsforskning. Syftet är att öka kunskapen om handel, till nytta för handelsföretag, anställda inom handeln och kunder.

JAN WALLANDERS OCH TOM HEDELIUS STIFTELSE OCH TORE BROWALDHS STIFTELSE

Stiftelsernas ändamål är att stödja samhällsvetenskaplig forskning inom främst ekonomisk historia, ekonomisk geografi, företagsekonomi, nationalekonomi och ekonometri.

KARL-ADAM BONNIERS STIFTELSE

Projektet avser forskning om hur det enskilda företaget/entreprenören påverkas av det juridiska systemet (skatter, regleringar osv.) Tyngdpunkten ligger på de företagsekonomiska och juridiska aspekterna av företagande/entreprenörskap.

KONKURRENSVERKET

Konkurrensverkets uppgift är att arbeta för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer.

MARIANNE OCH MARCUS WALLENBERGS STIFTELSE

Stiftelsens ändamål är att främja vård och uppfostran av barn, att stödja undervisning och utbildning samt att främja vetenskaplig forskning.

NASDAQ OMX NORDIC FOUNDATION

Syftet är att stödja vetenskaplig forskning kring de finansiella marknaderna i Finland och Sverige, och framdeles även andra finansiella marknader som kan komma att ingå i NASDAQ OMX-koncernen, för att därigenom stimulera till ökad kompetens och konkurrenskraft för dessa finansiella marknader.

SKATTER, ENTREPRENÖRSKAP OCH FÖRETAGANDE

Projektet avser forskning om företagsbeskattning med utgångspunkt från företaget och företagaren/entreprenören. De som initialt finansierar projektet är Mellby Gård AB, L E Lundbergföretagen AB, Carl Bennet AB, Mexab Holding AB och Stena AB.

STIFTELSEN MARCUS OCH AMALIA WALLENBERGS MINNESFOND

Stiftelsens ändamål är att främja vetenskaplig undervisning eller forskning, att främja svensk ungdoms vård och fostran eller utbildning samt att främja vård av behövande ålderstigna, sjuka eller lytta svenska medborgare.

STIFTELSEN RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

Stiftelsen är en fristående stiftelse som har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning.

TORSTEN OCH RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser har till ändamål att främja vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena skall komma ifråga.

VETENSKAPSRÅDET

Vetenskapsrådet är en statlig myndighet som utvecklar och finansierar grundforskning och forskningsinformation av högsta kvalitet inom alla vetenskapsområden.

VINNOVA

VINNOVA:s verksamhet styrs av regeringens instruktion och det årliga regleringsbrevet. VINNOVA:s huvuduppgift är att främja hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft.

Institutet för Näringslivsforskning

årsbok 2012

IFN är ett oberoende och privat forskningsinstitut inom nationalekonomi. Vår uppgift är att bedriva forskning av högsta internationella kvalitet på områden av central betydelse för näringslivets utveckling i och utanför Sverige.

Vi vill vara en källa till kunskap om näringslivets förutsättningar och utveckling för beslutsfattare, experter, rådgivare och journalister som berörs av och intresserar sig för näringslivets villkor. I dagens kunskapsintensiva och globala konkurrens ökar specialiseringen, men också behovet av breda samhällsperspektiv. Forskarna vid IFN förenas av övertygelsen att nationalekonomisk metod erbjuder ett kraftfullt verktyg för att förstå samhället.

Vi har en lång tradition av att bedriva forskning med hög integritet och kvalitet och är en av landets ledande nationalekonomiska forskningsmiljöer. I vårt arbete strävar vi hela tiden efter att hitta de mest angelägna forskningsfrågorna och leverera intressanta och väl underbyggda analyser.

www.ifn.se